

Tirsdag den 27. april 2010 (D)

1

83. møde

Tirsdag den 27. april 2010 kl. 13.00

Dagsorden

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 37 [afstemning]:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren og undervisningsministeren om ungdomsarbejdsløshed.

Af Nanna Westerby (SF), Christine Antorini (S), Marianne Jelved (RV) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

(Anmeldelse 23.03.2010. Fremme 26.03.2010. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 23.04.2010. Forslag til vedtagelse nr. V 62 af Nanna Westerby (SF), Leif Lahn Jensen (S), Morten Østergaard (RV) og Frank Aaen (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 63 af Ulla Tørnæs (V), Bent Bøgsted (DF), Helle Sjelle (KF) og Anders Samuelsen (LA)).

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 103:

Forslag til lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 14.01.2010. 1. behandling 29.01.2010. Betænkning 14.04.2010. 2. behandling 22.04.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 104:

Forslag til lov om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love. (Ændringer som følge af lov om Natur- og Miljøklagenævnet m.v.).

Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 14.01.2010. 1. behandling 29.01.2010. Betænkning 14.04.2010. 2. behandling 22.04.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 111:

Forslag til lov om indgåelse af protokol om ændring af dobbeltbeskatningsoverenskomsten mellem Danmark og Polen.

Af skatteministeren (Kristian Jensen).

(Fremsættelse 27.01.2010. 1. behandling 25.02.2010. Betænkning 24.03.2010. 2. behandling 13.04.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Tillægsbetænkning 21.04.2010).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 100:

Forslag til lov om ændring af lov om sikkerhed til søs, sømandsloven og forskellige andre love og om ophævelse af lov om forhyring af skibsmandskab. (Gennemførelse af konventionen om søfarendes arbejdsforhold, modernisering af bestemmelser om tilsyn, forbud mod spiritussejlads i grønlandsk farvand m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 13.01.2010. 1. behandling 04.02.2010. Betænkning 08.04.2010. 2. behandling 13.04.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 106:

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelsen af visse af Det Europæiske Fællesskabs retsakter om økonomiske forbindelser til tredjelande m.v. og lov om udlevering af lovovertrædere. (Forbud mod transport af visse produkter og teknologi med dobbelt anvendelse m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen). (Fremsættelse 20.01.2010. 1. behandling 04.02.2010. Betænkning 08.04.2010. 2. behandling 13.04.2010. Tillægsbetænkning 22.04.2010).

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 109:

Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om benzinforhandlerkontrakter. (Nedsættelse af tærskelværdier for fusionskontrol, godkendelse af fusioner efter forenklet sagsbehandling, ændrede tidsfrister for behandling af fusioner, entydigt forbud mod markedsdelingsaftaler m.v.)

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen). (Fremsættelse 27.01.2010. 1. behandling 11.02.2010. Betænkning 08.04.2010. 2. behandling 13.04.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Tillægsbetænkning 22.04.2010).

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 110:

Forslag til lov om håndhævelse af udbudsreglerne m.v. Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen). (Fremsættelse 27.01.2010. 1. behandling 11.02.2010. Betænkning 08.04.2010. 2. behandling 13.04.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Tillægsbetænkning 22.04.2010).

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 140:

Forslag til lov om ændring af lov om visse aspekter af Danmarks Eksportråds virke. (Bevillingsudvalgets og bestyrelsens sammensætning).

Af udenrigsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 04.03.2010. Betænkning 08.04.2010).

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 108:

Forslag til lov om ændring af lov om røgfri miljøer. (Udskydelse af tidspunktet for revision af loven).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen). (Fremsættelse 21.01.2010. 1. behandling 12.02.2010. Betænkning 14.04.2010).

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 128:

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien og lov om rettens pleje. (Tvungen opfølgning efter udskrivning). Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen). (Fremsættelse 12.02.2010. 1. behandling 25.02.2010. Betænkning 21.04.2010).

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 84:

Forslag til lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg. Af justitsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 02.12.2009. 1. behandling 11.12.2009. Betænkning 21.04.2010).

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 116:

Forslag til lov om ændring af lov om begravelse og ligbrænding og lov om folkekirkens økonomi. (Samarbejde om krematoriedrift m.v.).

Af kirkeministeren (Birthe Rønn Hornbech). (Fremsættelse 28.01.2010. 1. behandling 04.03.2010. Betænkning 21.04.2010).

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 210:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Udvidelse af miljøzoneordningen, krav om miljøzonemærker for udenlandske køretøjer, mulighed for tilbageholdelse af transportmidler m.v.). Af miljøministeren (Karen Ellemann). (Fremsættelse 16.04.2010).

15) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 204:

Forslag til folketingsbeslutning om vurdering og sikring af byernes grønne områder og af bymiljøet.

Af Ida Auken (SF) m.fl. (Fremsættelse 07.04.2010).

16) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 216:

Forslag til folketingsbeslutning om fjernelse af skibsvrag fra kyster og kystnære marine områder.

Af Mette Gjerskov (S) m.fl. (Fremsættelse 09.04.2010).

17) 1. behandling af lovforslag nr. L 171:

Forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer m.v. (registreringsafgiftsloven). (Ændret beregning af registreringsafgift ved nedvejning eller ombygning af varebil til personbil).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen). (Fremsættelse 23.03.2010).

18) 1. behandling af lovforslag nr. L 212:

Forslag til lov om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven), lov om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven) samt lov om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge. (Fleksibel frokostordning i daginstitutioner m.v.). Af socialministeren (Benedikte Kiær). (Fremsættelse 23.04.2010).

19) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 197:

Forslag til folketingsbeslutning om ret til et værdigt liv for alle ældre.

Af Line Barfod (EL) m.fl. (Fremsættelse 26.03.2010).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

Fra statsministeren har jeg modtaget meddelelse om overførsel af visse opgaver fra udenrigsministeren og kulturministeren til finansministeren.

Meddelelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

[»Folketingets formand

Efter min indstilling er det ved kongelige resolutioner af 25. februar 2010 bestemt:

1) at ressortansvaret for alle opgaver vedrørende lønadministration, herunder alle lønudbetalinger og korrektioner, opgaver forbundet med ferie og fravær, administrationen af løn- og uddannelsesrelaterede refusioner samt lønsupport, pr. 1. marts 2010 overføres fra udenrigsministeren til finansministeren bortset fra de opgaver, der varetages i Udenrigsministeriets udetjeneste,

2) at ressortansvaret for opgaver vedrørende bogholderi og regnskab, herunder kreditor- og debitoradministration, udarbejdelse (ej godkendelse) af perioderegnskab, administration af kasse og likviditet, anlægsadministration, regnskabsmæssig registrering af tilskud i Navision Stat, vedligeholdelse af registreringsramme i regnskabssystemet, bogføring af rejseafregning samt udarbejdelse af standard ledelsesinformation til understøttelse af institutionernes styringsbehov, pr. 1. marts 2010 overføres fra udenrigsministeren til finansministeren bortset fra de opgaver, der varetages i Udenrigsministeriets udetjeneste,

3) at ressortansvaret for alle opgaver vedrørende lønadministration, herunder alle lønudbetalinger og korrektioner, opgaver forbundet med ferie og fravær, administrationen af løn- og uddannelsesrelaterede refusioner samt lønsupport, der vedrører Nationalmuseet og Statens Forsvarshistoriske Museum, pr. 1. marts 2010 overføres fra kulturministeren til finansministeren,

4) at ressortansvaret for alle opgaver vedrørende bogholderi og regnskab, herunder kreditor- og debitoradministration, udarbejdelse (ej godkendelse) af perioderegnskab, administration af kasse og likviditet, anlægsadministration, regnskabsmæssig registrering af tilskud i Navision Stat, vedligeholdelse af registreringsramme i regnskabssystemet, bogføring af rejseafregning samt udarbejdelse af standard ledelsesinformation til understøttelse af institutionernes styringsbehov, der vedrører Nationalmuseet og Statens Forsvarshistoriske Museum, pr. 1. marts 2010 overføres fra kulturministeren til finansministeren,

5) at ressortansvaret for alle opgaver vedrørende bogholderi og regnskab, herunder kreditor- og debitoradministration, udarbejdelse (ej godkendelse) af perioderegnskab, administration af kasse og likviditet, anlægsadministration, regnskabsmæssig registrering af tilskud i Navision Stat, vedligeholdelse af registreringsramme i regnskabssystemet, bogføring af rejseafregning samt udarbejdelse af standard ledelsesinformation til understøttelse af institutionernes styringsbehov, der vedrører Nota (Nationalbibliotek for mennesker med læsevanskeligheder), pr. 30. april 2010 overføres fra kulturministeren til finansministeren.

Jeg beder formanden underrette Folketinget herom.

Sign. Lars Løkke Rasmussen«].

Transportministeren (Hans Christian Schmidt) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig:

Redegørelse af 27/4 2010 om kollektiv trafik. (Redegørelse nr. R 7).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Jeg foreslår, at forhandlingen om denne redegørelse finder sted torsdag den 20. maj 2010. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette forslag som vedtaget.

Det er vedtaget.

Hvis man indfinder sig på pladserne i fred og ro, vil det hjælpe.

Efter anmodning fra Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti udgår punkterne 7 og 8 på dagens dagsorden, dvs. lovforslag nr. L 109 og L 110, der begge er på økonomi- og erhvervsministerens område.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 37 [afstemning]: Forespørgsel til beskæftigelsesministeren og undervisningsministeren om ungdomsarbejdsløshed.

Af Nanna Westerby (SF), Christine Antorini (S), Marianne Jelved (RV) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

(Anmeldelse 23.03.2010. Fremme 26.03.2010. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 23.04.2010. Forslag til vedtagelse nr. V 62 af Nanna Westerby (SF), Leif Lahn Jensen (S), Morten Østergaard (RV) og Frank Aaen (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 63 af Ulla Tørnæs (V), Bent Bøgsted (DF), Helle Sjelle (KF) og Anders Samuelsen (LA)).

Kl. 13:01

Afstemning

Formanden:

Forhandlingen er sluttet, og vi skal stemme om de stillede forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 63 af Ulla Tørnæs (V), Bent Bøgsted (DF), Helle Sjelle (KF) og Anders Samuelsen (LA), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 89 (V, S, DF, KF, RV og LA), imod stemte: 2 (EL), hverken for eller imod stemte: 17 (SF og Christian H. Hansen (UFG)).

Forslag til vedtagelse nr. V 63 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 62 af Nanna Westerby (SF), Leif Lahn Jensen (S), Morten Østergaard (RV) og Frank Aaen (EL) bortfaldet.

Dermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 103:

Forslag til lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 14.01.2010. 1. behandling 29.01.2010. Betænkning 14.04.2010. 2. behandling 22.04.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:03

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og så går vi til afstemning.

Kl. 13:03

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 57 (V, DF, KF og LA), imod stemte: 50 (S, SF, RV, EL og Christian H. Hansen), hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 104:

Forslag til lov om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love. (Ændringer som følge af lov om Natur- og Miljøklagenævnet m.v.).

Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen). (Fremsættelse 14 01 2010 1 behandling 29

(Fremsættelse 14.01.2010. 1. behandling 29.01.2010. Betænkning 14.04.2010. 2. behandling 22.04.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:03

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet. Vi går til afstemning.

Kl. 13:03

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 57 (V, DF, KF og LA), imod stemte: 50 (S, SF, RV, EL og Christian H. Hansen (UFG)), hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 111:

Forslag til lov om indgåelse af protokol om ændring af dobbeltbeskatningsoverenskomsten mellem Danmark og Polen.

Af skatteministeren (Kristian Jensen).

(Fremsættelse 27.01.2010. 1. behandling 25.02.2010. Betænkning 24.03.2010. 2. behandling 13.04.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Tillægsbetænkning 21.04.2010).

Kl. 13:04

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Hr. Frank Aaen beder om ordet og får det. Værsgo.

Kl. 13:04

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Vi har skrevet i betænkningen, at vi i dag vil redegøre for, hvad vi stemmer. Som jeg også sagde ved andenbehandlingen, er der et meget usædvanligt element i denne dobbeltbeskatningsaftale, nemlig det, der hedder, at hvis man er sluppet for at betale skat i ét land, skal man også slippe for at betale i det andet. Aftalen er altså lavet sådan, at man skal betale skat i Danmark, hvis det er en indkomst, der henfalder til beskatning i Danmark, men selv om vi beskatter det meget lavt og i nogle tilfælde måske slet ikke, skal Polen forpligte sig til ikke at beskatte indkomsten, selv om den normalt ville blive beskattet i Polen.

Den form for dobbeltbeskatningsaftaler – hvor man altså kan slippe for at betale skat, hvor man i henhold til enten danske regler eller polske regler burde – vil vi ikke være med til. Vi troede faktisk, at vi var ved at have fået udryddet i Danmark, men nu indfører vi altså en ny. Det vil vi ikke være med til, og derfor stemmer vi imod.

Kl. 13:05

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så går vi til afstemning.

Kl. 13:05

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 103 (V, S, DF, SF, KF, RV, LA, SIU og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte: 2 (EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 100:

Forslag til lov om ændring af lov om sikkerhed til søs, sømandsloven og forskellige andre love og om ophævelse af lov om forhyring af skibsmandskab. (Gennemførelse af konventionen om søfarendes arbejdsforhold, modernisering af bestemmelser om tilsyn, forbud mod spiritussejlads i grønlandsk farvand m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 13.01.2010. 1. behandling 04.02.2010. Betænkning 08.04.2010. 2. behandling 13.04.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:06

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Hr. Frank Aaen beder om ordet og får det også her.

Kl. 13:06

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Her har vi også lovet at give en indstilling ved tredjebehandlingen, for vi har talt med bl.a. søfolk og andre om, hvad de synes om det endelige resultat.

Sagen er jo, at det er en forbedring på nogle områder, men instrumentet til at sikre, at forbedringen af søfolkenes arbejdsmiljø bliver overholdt, er, at der er en faglig organisation, som har en overenskomst, den kan holde fast i. Men lige præcis på det her område har vi det, der hedder DIS-lovens § 10, som i modstrid med alle internationale regler, ILO's regler, siger, at danske overenskomster ikke må omfatte udenlandske søfolk. Da der jo efterhånden kun er udenlandske søfolk på danske skibe – det passer ikke, men der er en meget stor andel udenlandske søfolk – er der altså ikke nogen overenskomst og ikke nogen fagforening, der kan hjælpe disse søfolk med, at reglerne bliver overholdt.

Derudover er der nogle forringelser af loven med hensyn til hjemrejse og andre ting, som 3F har gjort os opmærksom på i deres høringssvar.

Ud fra de betragtninger, at det, man vedtager, kan se pænt ud, men at man bare ikke har instrumentet til at sikre, at det, man vedtager, bliver overholdt, og at man fastholder denne overtrædelse af den internationale arbejderorganisation ILO's regler, kan vi ikke stemme for og vil stemme imod.

Kl. 13:07

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og vi går til afstemning. Kl. 13:07

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 105 (V, S, DF, SF, KF, RV, LA, SIU og Christian H. Hansen), imod stemte: 2 (EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 106:

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelsen af visse af Det Europæiske Fællesskabs retsakter om økonomiske forbindelser til tredjelande m.v. og lov om udlevering af lovovertrædere. (Forbud mod transport af visse produkter og teknologi med dobbelt anvendelse m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen). (Fremsættelse 20.01.2010. 1. behandling 04.02.2010. Betænkning 08.04.2010. 2. behandling 13.04.2010. Tillægsbetænkning 22.04.2010).

Kl. 13:08

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, så vi går til afstemning.

Kl. 13:08

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 105 (V, S, DF, SF, KF; RV, LA, SIU og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte: 2 (EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 109:

Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om benzinforhandlerkontrakter. (Nedsættelse af tærskelværdier for fusionskontrol, godkendelse af fusioner efter forenklet sagsbehandling, ændrede tidsfrister for behandling af fusioner, entydigt forbud mod markedsdelingsaftaler m.v.)

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen). (Fremsættelse 27.01.2010. 1. behandling 11.02.2010. Betænkning 08.04.2010. 2. behandling 13.04.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Tillægsbetænkning 22.04.2010).

Kl. 13:08

(Punktet er udgået af dagsordenen).

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 110:

Forslag til lov om håndhævelse af udbudsreglerne m.v.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen). (Fremsættelse 27.01.2010. 1. behandling 11.02.2010. Betænkning 08.04.2010. 2. behandling 13.04.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Tillægsbetænkning 22.04.2010).

Kl. 13:08

(Punktet er udgået af dagsordenen).

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 140:

Forslag til lov om ændring af lov om visse aspekter af Danmarks Eksportråds virke. (Bevillingsudvalgets og bestyrelsens sammensætning).

Af udenrigsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 04.03.2010. Betænkning 08.04.2010).

Kl. 13:08

Forhandling

Formanden:

Der er ingen, der beder om ordet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:09

Afstemning

Formanden :

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Enhedslisten)?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 108:

Forslag til lov om ændring af lov om røgfri miljøer. (Udskydelse af tidspunktet for revision af loven).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen). (Fremsættelse 21.01.2010. 1. behandling 12.02.2010. Betænkning 14.04.2010).

Kl. 13:09

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt af Folketinget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 128:

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien og lov om rettens pleje. (Tvungen opfølgning efter udskrivning).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen). (Fremsættelse 12.02.2010. 1. behandling 25.02.2010. Betænkning 21.04.2010).

Kl. 13:09

Forhandling

Formanden:

Hr. Per Clausen ser ud, som om han gerne vil have ordet. Værsgo til hr. Per Clausen som ordfører.

Kl. 13:10

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Når vi behandler det her lovforslag, skal vi være opmærksomme på, at det handler om at overskride en meget afgørende principiel grænse i forhold til, hvornår vi vil udøve tvang over for borgere, som ikke har gjort sig skyldige i noget som helst kriminelt, nemlig den grænse, at vi går fra at sige, at det gør vi, hvis vedkommende er til fare for sig selv eller andre, til at sige, at det gør vi, hvis der er en formodning om, at vedkommende engang kan blive til fare for sig selv eller andre. Og det er efter Enhedslistens og min opfattelse et meget, meget afgørende principielt skridt, som man ikke bør tage, medmindre man har meget gode konkrete begrundelser for, at det vil afhjælpe nogle problemer, der ikke kan løses på anden måde.

I bemærkningerne til det her lovforslag kan vi konstatere, at med hensyn til de redskaber, man har forsøgt at bruge – udskrivningsaftaler og koordinationsplaner – er det jo ikke sådan, at man efter at have givet det tilbud til alle mennesker med psykiske lidelser har kunnet konstatere, at det ikke var nok, og at det ikke virkede og ikke hjælp. Nej, det, vi kan konstatere, er, at systemet har svigtet og ikke har givet folk de tilbud, som man burde give dem.

Så det her lovforslag handler i virkeligheden om, at efter at man ikke har leveret varen over for mennesker med psykiske sygdomme, indfører man nye tvangsforanstaltninger. Det havde vi en grundig debat om ved førstebehandlingen, og ved den debat var der adskillige ordførere, som gav udtryk for, at de i hvert fald i forhold til en række enkeltpunkter i lovforslaget var usikre. Jeg tror også, der var ordførere, som var usikre på, om de ikke ved at indgå i den her aftale, som alle andre partier end Enhedslisten har indgået i Folketinget, havde bevæget sig for langt ud, men det er jo en anden side af sagen. Men på en række konkrete områder, hvor f.eks. Landsforeningen SIND har stillet nogle konkrete forslag til forandringer af lovgivningen for at sikre en større retssikkerhed for de mennesker, der udsættes for disse nye og udvidede tvangsforanstaltninger, var der en åbenhed og interesse, havde jeg fornemmelsen af, for at gå ind i en debat om, hvorvidt der var behov for præciseringer på en række områder.

Jeg havde jo sådan set forventet, at de forhandlinger, der så havde været i udvalget, og de forhandlinger, der havde været mellem de forligspartier, som havde aftalt det her, havde ført til, at der var kom-

met ændringsforslag, som gav indrømmelser i forhold til nogle af de høringssvar, der var kommet, bl.a. fra Landsforeningens SIND. Desværre skete det ikke.

Jeg stillede så selv nogle spørgsmål til ministeren om teknisk bistand til at få ændret lovforslaget på nogle afgrænsede områder, og jeg kunne så bare konstatere, da jeg fik svaret fra ministeren, at det ikke var så sært, at der ikke var kommet nogen ændringsforslag fra nogen partier eller fra forligspartierne, for det, der fremgik meget klart af ministeren svar, var, at enhver formulering i lovforslaget var afhandlet med forligspartierne, inden det blev fremsat. Det synes jeg jo var lidt mærkeligt på baggrund af den debat, vi havde ved førstebehandlingen, hvor adskillige ordførere gav udtryk for en vilje til at indgå i en konstruktiv proces med henblik på at forbedre retssikkerheden på det her område. Det har man så ikke valgt at gøre. Enhedslisten har på den baggrund stillet fem ændringsforslag, som er nogle af de vigtigste ændringsforslag, som bl.a. Landsforeningen SIND har bedt os om at stille, for jeg synes, at man her i Folketinget skulle have mulighed for at stemme om de ændringer, som jo altså på en række områder giver en større retssikkerhed.

Det handler om en sikkerhed for, at der er tale om en uvildig vurdering, når der bliver gennemført tvungen opfølgning, og det handler om at sikre, at det af lovgivningen fremgår, at politiet, når de skal møde op i forbindelse med gennemførelsen af en tvungen opfølgning – altså tvangsmedicinering af de psykisk syge mennesker i deres eget hjem – skal være i civil og ikke, som det nu står i bemærkningerne, skal bestræbe sig på at være det.

Så er der spørgsmålet om at give patienterne nogle muligheder, også i forhold til at sikre, at de også kan benytte sig af en patientrådgiver, når de udsættes for tvungen opfølgning. Argumentet for, at de ikke skal have mulighed for at benytte sig af en patientrådgiver, er, at man ikke fra myndighedernes side kan tvinge folk til at tage imod en patientrådgiver i deres eget hjem. Det er imidlertid heller ikke det, der står i vores ændringsforslag; der står, at man skal have den mulighed.

Jeg synes, det er rigtig ærgerligt, at et flertal i Folketinget ikke alene gennemfører en lovgivning, hvor man indfører yderligere tvangsforanstaltninger over for psykisk syge, på baggrund af at man massivt har svigtet de her mennesker, men at man efterfølgende heller ikke forholder sig seriøst til de konkrete forslag til ændringer, som bl.a. Landsforeningen SIND og andre på området har fremsat, men vælger at gennemføre lovforslaget fuldstændig uændret. Det synes jeg er rigtig trist og rigtig ærgerligt, men man kan sige, at der jo stadig væk er en lille chance for, at nogen vil ændre holdning og i hvert fald stemme for nogle af de fem ændringsforslag, Enhedslisten har stillet her.

Kl. 13:15

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og vi går til afstemning. Kl. 13:15

Afstemning

Formanden:

Vi stemmer fra medlemmernes pladser.

Vi stemmer først om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (Enhedslisten), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 3 (EL og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte: 103 (V, S, DF, SF, KF, RV og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Så stemmer vi om ændringsforslag nr. 2 af et mindretal (Enhedslisten), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 3 (EL og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte: 101 (V, S, DF, SF, KF, RV og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Vi stemmer om ændringsforslag nr. 3 af et mindretal (Enhedslisten), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 3 (EL og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte: 104 (V, S, DF, SF, KF, RV og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Vi stemmer om ændringsforslag nr. 4 af et mindretal (Enhedslisten), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 3 (EL og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte: 104 (V, S, DF, SF, KF, RV og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Vi stemmer om ændringsforslag nr. 5 af et mindretal (Enhedslisten), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 3 (EL og Christian H. Hansen UFG)), imod stemte: 104 (V, S, DF, SF, KF, RV og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse, og det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 84:

Forslag til lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg. Af justitsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 02.12.2009. 1. behandling 11.12.2009. Betænkning 21.04.2010).

Kl. 13:17

Forhandling

Formanden:

Hr. Per Clausen beder om ordet. Efterfølgende er det hr. Bjarne Laustsen. Først er det hr. Per Clausen, værsgo.

Kl. 13:17

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det her forslag bliver behandlet på det helt rigtige tidspunkt, nemlig umiddelbart efter at de danskere, der ønskede det, havde mulighed for at se, hvordan køer reagerer, når de kommer på græs. De reagerer nemlig ved spontan begejstring, og bare ved at se det kan man få dementeret enhver opfattelse af, at det at lade køer komme på græs *ik-ke* har en afgørende betydning for køers velfærd.

I det lovforslag, som foreligger her, har man valgt på en række områder – det medgiver jeg – at forbedre dyrevelfærden for køer. Ingen tvivl om, at lovforslaget indebærer nogle forbedringer, oven i købet har regeringen stillet et ændringsforslag, som afkorter overgangsperioden en lille smule. Så det er godt. Men det, der har været kernen i diskussionen om køers velfærd i rigtig, rigtig mange år, og som adskillige dyreværnsforeninger i flere omgange har samlet massiv opbakning til, nemlig kravet om, at køer skulle komme på græs, er imidlertid ikke med i lovforslaget. Det synes vi i Enhedslisten er rigtig, rigtig dårligt, rigtig, rigtig skidt, også fordi vi kan huske, at der, da man for 2-3 år siden behandlede et beslutningsforslag fra Enhedslisten med det indhold, at køer skulle have mulighed for at komme på græs i sommerhalvåret, var meget, meget positiv velvilje over for beslutningsforslaget fra Socialdemokraterne, fra Dansk Folkeparti, fra Det Radikale Venstre og fra SF. Så vi kunne vurdere, at der ville være gode muligheder for at komme igennem med det.

Det skal siges, at det meget lange udredningsarbejde, man har haft omkring køers velfærd, endte med, at alle med undtagelse af Dyrenes Beskyttelse, som jo også er den organisation, som sad i det udvalg primært for at beskytte dyrevelfærden, nåede frem til, at det nok ville blive for dyrt at lade køer komme på græs, og derfor fravalgte man det. Det er jo sandheden.

Så kan man spørge, om ikke Folketinget skal følge de sagkyndiges indstilling. Det kunne jo være et argument, men det argument har regeringen og de partier, der vælger at støtte regeringen i den her sag, frataget sig selv, fordi det af den beretning, der kom, fremgik meget klart, at man derimod skulle sikre, at kvier kom på græs. Det har man også pillet ud af lovforslaget, og dermed er der vel kommet et klart signal fra regeringen og de partier, der støtter regeringen, som handler om, at det er en politisk afvejning, en politisk beslutning, om man på alle områder skal følge det, som kommer i udredningen.

Vi har så valgt det i forhold til dagen i dag, at vi stiller et forslag, som handler om, at man skal give køer mulighed for at komme på græs. Hvis der af en eller anden grund ikke skulle være flertal for det, er der mulighed for i et efterfølgende forslag at stemme om, hvorvidt kvier skal på græs. Det vil sige, at man kan stemme for, at man skal følge det sagkyndige udvalgs indstilling og dermed følge det resultat hele vejen igennem, man nåede frem til i arbejdet. Ellers må vi jo forvente, at de partier, som ikke kan følge det sagkyndige udvalg, der har været nedsat, hele vejen igennem, forklarer, hvorfor de på det her vigtige område i forhold til dyrevelfærden vælger ikke at støtte ændringsforslagene.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at Enhedslisten lægger meget vægt på, at vi får mulighed for at få gennemført en ordning, der sikrer, at køer kommer på græs i fremtiden. Og jeg vil bare bemærke, at en af begrundelserne, man skriver i de bagvedliggende bemærkninger, for, at køer ikke skal have mulighed for at komme på græs, er: Det vil jo ødelægge muligheden for at have husdyrbrug, uden at man har jord.

Så det, man bruger som argument, for at køer ikke skal komme på græs, er i virkeligheden et argument, der handler om, at man vil gennemføre det jordløse landbrug, altså det jordløse husdyrbrug.

Jeg må bare sige, at set ud fra vores synspunkt om, hvordan dansk landbrugs fremtid skal være, er det en fuldstændig forkert og forfejlet vej at gå, og også af den grund synes vi, at det er vigtigt at få vedtaget det ændringsforslag, som Enhedslisten har stillet til lovforslaget. Kl. 13:21

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Jeg henstiller til, at de medlemmer, der er i salen, følger med i, hvad der bliver sagt fra talerstolen, og ellers foregår det udenfor, hvis man skal støje almindeligt. Det gælder også nede omkring fru Marianne Jelved, at der skal være fred og ro i salen. Det gælder også fru Nanna Westerby, at der skal være fred og ro i salen – og fru Christine Antorini. Jeg beder om, at der er ro i salen, så man kan høre, hvad der bliver sagt heroppefra.

Så er det hr. Bjarne Laustsen som ordfører.

Kl. 13:22

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Tak, hr. formand. Det er godt, for det er en meget, meget vigtig sag. Det er første gang i danmarkshistorien, at koen får sin egen lov, og derfor er der grund til opmærksomhed. Salig Svend Auken sagde jo, at det eneste, man kunne være sikker på her i verden, var selvros, så det vil jeg prøve lidt af. Nu tillader taletiden jo ikke, at jeg kan gennemgå hele den rapport her, som arbejdsgruppen har lavet – et dygtigt udført stykke arbejde om hold af malkekvæg – men der er alligevel nogle punkter, som vi er nødt til at vende.

Det er godt, at der fokus på det her område; det er godt, at der bliver taget hånd om tingene. Der er alt for mange dyr, der ikke når at komme hen til slagteriet. De, havde jeg nær sagt, bukker under for den produktionsform, vi har haft hidtil, og det er der god grund til at vi får forbedret. Det, jeg gerne også vil takke Dansk Kvæg for, er jo, at man har været med i den her arbejdsgruppe og fulgt anbefalingerne. Når vi kigger på det og på den seneste udvikling i forhold til kalveprocenterne, som jeg kommer tilbage til, kan vi se, at landbrugets venner i den sag her jo ikke er regeringen – det er det måske blevet lidt til sidst – men derimod venstrefløjen, der har holdt fast i, at vi skulle have nogle andre regler end dem, regeringen har spillet ud med.

Men lad os nu lige tage det lidt fra en ende af. I forhold til de to problemfelter, der var, var det jo også, som hr. Per Clausen var inde på, et spørgsmål, om kvierne og køerne skal ud 150 dage om året. Der har vi fra Socialdemokratiets side sagt, at vi har det sådan i dag, at forbrugerne har et alternativ: De kan vælge at købe økologisk mælk fra køer, der er ude, og så er der Lærkevang eksempelvis, der også lukker sine køer ud. Så har vi et helt andet segment, der handler om, at gårdene bliver større og større, og der er nogle fysiske rammer, der gør, at det med det landbrug, som vi har nu, kan være svært at få kreaturerne ud.

Derfor har vi fra socialdemokratisk side sagt, at vi har et ændringsforslag – og det vil vi selvfølgelig gerne have at alle stemmer for – der siger, at indtil vi har de staldsystemer, som er oplistet i den rapport her, skal kreaturerne lukkes ud. Der har vi jo så det rigtig gode incitament, at hvis landmanden synes, det er rigtig træls at skulle lukke sine kreaturer ud 150 dage om året, har han her muligheden for at slippe ved at sørge for, at de får de forhold. Det er sådan set det eneste, der ligger i det. Bagefter kan vi så kigge på, om de staldsystemer, som vi anser for at være optimale, giver lavere dødelighedsprocenter. For et af problemerne ved at gå ud og kræve, at alle kreaturer skal ud 150 dage om året, er jo, at vi er i gang med at afvikle de gamle bindestalde og stalde, hvor de gik på spalter osv., fordi det ikke er særlig godt for dyrenes sundhedstilstand. Derfor synes vi, det ligger fint i tråd med, at vi siger, at man så, indtil vi har de staldsystemer, må lukke sine dyr ud 150 dage om året. Jeg kan også sige i forhold til ændringsforslagene, at vi vil undlade at stemme til de af Enhedslisten stillede ændringsforslag.

Når vi har grund til at være lidt kritiske over for regeringen, er det jo, fordi vi normalt har et rigtig godt samarbejde i Folketinget – kan have det da. Vi ved så, at der er områder, hvor Dansk Folkeparti siger til regeringen: Her må I ikke have lov til at forhandle med andre. Det er jo så ligesom det; hvis man vil have regeringsmagten, må man finde sig i det. Jeg ved ikke, hvad der er sket i den sag her. Jeg ved bare, at jeg ikke er blevet kontaktet af nogen som helst minister i den sag her. Jeg vil jo gerne være med til at lave aftaler, også nogle, der rækker ind i fremtiden, og det tror jeg såmænd også at brancheorganisationen gerne vil have. Men det har vi altså ikke fået adgang til her

Jeg forstår jo, at det eneste, der sådan set er sket i den sag her, er, at regeringen og Dansk Folkeparti er blevet enige om, at den overgangsperiode på 14 år, der stod beskrevet et sted, så er blevet sat ned til 12 år, altså reduceret med 2 år. Det er da en stor sejr, Dansk Folkeparti har fået, hvis de skal have æren for det, men fred være med det. Men det gør så, at vi ikke har lod og del i det, så vi vil undlade at stemme, når sagen kommer til endelig afstemning ved tredje behandling.

Den sidste del, vi har haft et rigtig godt forløb om, er det, at kalveproducenterne henvendte sig og sagde, at de havde et problem med at få økonomi i deres opfedning af kalve. Og vi har jo set de her billeder, der viser, at man eksporterer spædekalve til Holland eksempelvis, og vi synes ikke, at de har særlig gode forhold dernede, og heller ikke, at turen derned er god. Derfor synes vi jo, at hvis vi kan skabe en produktion og sørge for at få tingene til at hænge sammen herhjemme, er det da langt, langt mere fornuftigt.

Kl. 13:27

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Jeg har inden udvalgsbehandlingen her i dag bedt om en liste over og den fik jeg her til formiddag - hvor mange dyr det er, der går til destruktion. Her har vi jo altså det forhold, at rigtig mange spædekalve bliver aflivet, så snart de bliver født. Jeg har fået at vide, at 110.837 spædekalve går direkte til destruktion. Det er jo voldsomt mange, bare fordi det ikke kan svare sig at opfede tyrekalve i Danmark. Så kalveproducenterne er kommet og har spurgt, om vi ikke godt ville kigge på de regler, som justitsministeren har lagt op til, nemlig at der skulle være et loft over, hvor mange kalve der må være i en boks, nemlig 12. De er nemlig faktisk i gang med at opbygge nogle staldsystemer, der gør, at de kan have mange flere kalve, uden at det giver anledning til mere sygdom, mere smitte, større dødelighed osv. Det lyttede vi til, og vi fik lavet en eksperthøring i Fødevareudvalget, og et af mine spørgsmål var: Har man forsket i at have kalvesystemer med helt op til måske 90 kalve? Det havde man ikke. Vi spurgte også til, hvordan dødeligheden var blandt deres kalve, og den var meget lavere end gennemsnittet, så der var en lang række saglige ting, der talte for, at man sagtens kunne have systemer, hvor man havde mere end de 12, der oprindelig var lagt op til.

Derfor skal jeg til sidst takke justitsministeren for, at han har valgt at sige, at han ikke vil køre frem med en bekendtgørelse, der lægger et loft over antallet, men at der kan være flere. Det synes jeg er en fornuftig imødekommelse. Så selv om vores dygtige formand i Fødevareudvalget gentagne gange har løftet lidt på brynene over, at vi endnu en gang har udsat sagen, er det jo en historie om, at det viser sig, at det nu er godt også at lytte til fagfolkene. Det gjorde vi som sagt på venstrefløjen, og derfor sagde vi, at det da ikke var en sag, vi skulle have til afstemning her, sæt nu man var kommet til at lave noget galt. Det ville da være frygteligt.

Derfor bliver der nu nogle regler, således at vi kan få nogle forhold, der gør, at vi kan få flere kalve opfedet i Danmark. Jeg tror, at hele det danske oksekødsmarkedet vil have godt af, at der kommer noget mere dansk kalvekød på markedet osv. Og jeg tror også, at der er en ret betydelig mængde arbejdskraft forbundet med den her kalveproduktion, og det genererer selvfølgelig arbejdspladser i det hele taget. Så det er en rigtig god sag, der ligger her, hvis vi kan forene

alle de fælles mål, vi nu er endt med at få her til sidst. Så det skal ministeren bestemt ikke have utak for.

Men jeg synes, det har været en uskøn proces – og det er heller ikke den nuværende minister, jeg sigter mest på i den her sag; det var den tidligere justitsminister, som ikke havde nogen forhandlinger med Folketingets partier om den her sag. Hvis det var meningen – og det kan jeg jo ikke vide om det var – at han ville have et bredt flertal bag ved den lov, kunne han godt have gjort sig den ulejlighed; det gør vi i mange andre sager. Jeg har bare ikke modtaget nogen invitation, og derfor vil vi så forholde os til sagen, som jeg har redegjort for her, og så i øvrigt takke udvalgets medlemmer for den konstruktive del, vi har fået her til sidst, så vi også kan have en kalveproduktion i Danmark.

Vi kommer jo til efterfølgende at behandle forslag om handyrpræmien, afkobling eller ej, men jeg tror, det er klogt her og langt bedre at målrette støtten, i stedet for at smøre et tyndt – i nogle tilfælde et tykt – lag støtte ud over alle landmænd. Og det kan vi gøre her med den handyrpræmie, fordi vi derved kan skaffe økonomi i at have en kalveproduktion i Danmark. For det, vi har set, er jo, at det koster rigtig, rigtig mange penge at investere i de her sutteautomater osv., der skal til, så hvis man kan holde smittettrykket nede og mindske sygdommene osv., have et godt management i stalden, vil det også vise sig, tror jeg, at være klogt i forhold til vores kalve at vedtage de ting nu her i dag, som ministeren så kan udmønte senere hen.

Vi skal på alle felter have dødeligheden blandt vores produktionsdyr bragt ned. Det er branchen godt klar over, og i dag tager vi et rigtig godt skridt i den rigtige retning.

Kl. 13:31

Formanden:

Der er en kort bemærkning til hr. Bjarne Laustsen, og det er fra hr. René Christensen.

Kl. 13:31

René Christensen (DF):

Det er også et kort spørgsmål, og jeg har sådan set kun et. Det er i forhold til det med, at køer skal på græs. Jeg vil godt spørge hr. Bjarne Laustsen, om det altid er lig med dyrevelfærd, at køer kommer på græs, ligegyldigt hvor i landet man så taler om at køer skal på græs. Det vil jeg gerne have at hr. Bjarne Laustsen lige vil svare på.

Kl. 13:31

Formanden:

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:31

Bjarne Laustsen (S):

Det er jo ikke et regionalpolitisk forslag, vi har til behandling her i dag.; det er et lovforslag om koen. Jeg kan bare sige, at jeg er født på en gård, og det var en festdag, også som hr. Per Clausen refererede til, når køerne kom på græs, og det har man gjort rigtig, rigtig længe. Så er der sket noget i strukturudviklingen, der har gjort, at landbrugene er blevet meget, meget større, at staldsystemerne er blevet totalt anderledes osv., og derfor kan der være behov for at diskutere, hvilken glæde man får ud af det. Man skal selvfølgelig se det ud fra en malkeko, og det er kun 10 pct. af koens levetid, der bliver forbedret, ved at man siger, at den skal ud, i forhold til de 150 dage. Og den kan jo heller ikke være ude hele døgnet, den skal jo også ind og malkes osv.

Så man kan hele tiden diskutere, hvor meget velfærd man får ved at lukke køerne ud. Men jeg noterer mig jo – og det er årsagen til, at mit parti har den indgangsvinkel til det – at økologerne og Lærkevangs leverandører vælger at sætte deres køer ud, og det tror jeg at de gør, fordi de synes, det er godt for koen.

Kl. 13:32

Formanden:

Hr. René Christensen.

Kl. 13:33

René Christensen (DF):

Men der findes jo desværre steder i landet, hvor landmanden har nogle arealer, som kan være meget flintholdige, og landmanden kan have arealer, som er meget bløde. Kan ordføreren så sige, at det også altid er foreneligt med dyrevelfærd at sende køer ud på de arealer, så de skal gå på nogle arealer, som faktisk ikke egner sig til, at en ko bevæger sig rundt på dem?

Det er jo det, der er problemet, hvis man siger, at alle køer skal ud. Så vil man også komme ud for, at der faktisk vil være steder, hvor det netop ikke vil give øget dyrevelfærd at lukke køerne ud.

Kl. 13:33

Formanden:

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:33

Bjarne Laustsen (S):

Vi kræver ikke køerne ud i våde enge, så de ikke kan holde hovedet over vandet osv.; det er slet ikke det. Altså, vi kigger på en reel forbedring af dyrevelfærden, og der er det jo vigtigt at sige, at hvis ikke vi har de rigtige staldsystemer, skal køerne ud. Vi er heldigvis kommet af med bindestaldene, og jeg ved ikke, om hr. René Christensen kan huske det – det kan være, at nogle af lytterne derude kan – men jeg citerede faktisk fra Sebastians sang: »Eet skridt frem og to tilbage«. For det var jo det, køerne var vant til, fra de var kvier, til de blev slagtet; de var vant til at stå bundet hele deres liv. Det tror jeg ikke at der er nogen af os der synes er godt.

Det er godt at komme ud og røre sig, og jeg tror, at ved at vi kan have et system, hvor vi får stærkere kvier, får vi også stærkere køer, og så får vi ikke de her taberkøer, hvoraf rigtig mange ender med at blive aflivet, inden de kommer på slagteriet. Så jeg tror, at vi med det her får en rigtig god udvikling. Det er det, vi lægger op til i Socialdemokratiet.

Kl. 13:34

Formanden:

Så er det hr. Tage Leegaard for en kort bemærkning til hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:34

Tage Leegaard (KF):

Tak. Jeg tror, at man i landbruget er utrolig glad for den omfavnende omsorg, som hr. Bjarne Laustsen føler for dem. Men der er noget, der ikke rigtig harmonerer her. I forbindelse med slagtekalvene var hr. Bjarne Laustsen meget betaget af den faglighed og den faglige vurdering, som landmændene havde omkring holdstørrelse. Så kan jeg ikke forstå, at hr. Bjarne Laustsen ikke tror, at landmændene rent fagligt kan vurdere, om deres køer har godt af at komme på græs, eller de ikke har.

Jeg har selv en fortid som kvægavler og en fortid, hvor jeg har været rundt og se rigtig mange staldsystemer, og set, hvordan rigtig mange landmænd praktiserer deres erhverv. Det er altså ikke bare noget med våde enge, det kan have noget med optræd af lerjord at gøre, hvor køer træder sten op i deres klove. Og hvis der er noget, der er negativ dyrevelfærd, er det, når køer træder sten op i deres klove. Derfor synes jeg, at man skal lade det være op til en faglig vurdering for landmændene, om deres køer skal på græs eller ej.

Kl. 13:35

Formanden:

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:35

Bjarne Laustsen (S):

Hr. Tage Leegaard glemte at nævne skoldede yvere, som kan være ret ubehageligt, og som også skal behandles. Hr. Tage Leegaard nævner holdstørrelsen, men det er jo ikke os, der har talt om holdstørrelse. Det er jo regeringen, det er Dansk Folkeparti, det er ministeren, der var lige ved at komme galt af sted med at få vedtaget det sådan, at det stod i en bekendtgørelse, at der kun måtte være 12 kalve i en boks af gangen, altså i en bestemt aldersgruppe. Det var jo det, og derfor har vi haft det her gode forløb efterfølgende.

Det er jo ikke os, der kræver køerne ud. Jeg har bare konstateret, at både økologerne og Lærkevangs leverandører bryster sig af at lukke deres kreaturer ud. De laver endda et stunt ud af det, rigtig flot endda, synes jeg, og det skal de have ros for. Det gør de selvfølgelig, fordi de samlet set vurderer, at det er godt for dem og for deres dyr.

Det, vi arbejder på i fremtiden, er at få nogle staldsystemer, hvor det ikke er nødvendigt at kræve, de skal ud, og det er jo heller ikke det, der lægges op til i lovforslaget.

Kl. 13:36

Formanden:

Hr. Tage Leegaard.

Kl. 13:37

Tage Leegaard (KF):

Det var netop det med holdstørrelsen. Det beroede på en faglig vurdering, og der må vi så sige, o.k., det er fint. Derfor kan jeg stadig væk ikke forstå, at hr. Bjarne Laustsen ikke synes, at det også kan være en faglig vurdering, om køerne har godt af at komme på græs eller ej.

Kl. 13:37

Formanden:

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:37

Bjarne Laustsen (S):

Det har vi jo også lyttet til. Den faglige vurdering hos nogle landmænd er, at de siger, at de laver så gode staldsystemer, at køerne ikke behøver at komme ud. Så samlet set har de ikke behov for det. Andre landmænd, f.eks. økologerne, siger, at det er rigtig godt, at deres dyr kan få lov til at komme ud 150 dage om året. Det bygger i høj grad på en samlet vurdering af dyrevelfærd, og også på etik og alt mulig andet om, hvilke forhold man ønsker at have.

Jeg tror da, at der, når man i dag er fremme ved måske 1.200 køer eller sådan noget pr. bedrift, er nogle fysiske vanskeligheder, som jeg også har lagt øre til, både med hensyn til hvor langt ude afgræsningen er, og at de træder jorden op uden for stalden osv. En lang række fysiske ting gør, at det kan være besværligt. Og der ligger vel også en saglig vurdering fra landmandens side i det.

Kl. 13:38

Formanden:

Så er det hr. Christian H. Hansen med en kort bemærkning til hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:38

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for det, formand.

Det var egentlig et spørgsmål til Socialdemokratiet. Det er jo ret interessant at høre den her debat, for den ene side af salen bakker hundrede procent op om landbruget, det kan der ikke være nogen tvivl om, og den anden side af salen ved ikke rigtig, hvad den skal, men det er nok, fordi slagteriarbejdernes organisation kommer ind over og siger: Nu skal I også passe på vores arbejdspladser, for så hænger tingene sammen.

Jeg synes jo, det er meget naturligt, at køer skal på græs, og når vi nu taler dyrevelfærd, vil jeg gerne stille hr. Bjarne Laustsen et spørgsmål: Kunne man forestille sig, at Socialdemokraterne gik så meget ind for dyrevelfærd, at de simpelt hen sagde, at der var områder i Danmark, hvor der ikke skulle være køer, men at køerne skulle være der, hvor forholdene var til det? Nu var den socialdemokratiske ordfører inde på, at han bestemt ikke ville være med til at drukne køer i enge, og han ville heller ikke være med til, at de fik sten op i klovene, men jeg kunne godt tænke mig at høre, om man ikke bare kunne gøre sådan, at man sagde, at der er nogle steder i Danmark, hvor vi ikke skal have den slags dyr, og at der er andre steder, hvor vi skal have den slags dyr. Det kunne man også tænke ind i forbindelse med svineproduktion.

Kl. 13:39

Formanden :

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:39

Bjarne Laustsen (S):

Jeg har ikke haft hverken lod eller del i den strukturreform, der gjorde, at ansvaret for miljøtilladelserne nu ligger ude hos kommunerne. Jeg kan bare sige, at det var jeg imod. Jeg kan se, at der er truffet en række katastrofale beslutninger på baggrund af det. Men når det er sagt, synes jeg, at de vurderinger, der ligger til grund for, hvor de enkelte dyrehold og sådan noget skal være, først og fremmest skal være ud fra, hvem der vil lave investeringen, og så må man kigge på, om det er fornuftigt. Så er det klart, at vi må have miljømyndighederne ind over og vurdere, om den belastning, der vil ske af vores natur og miljø, kan lade sig gøre i de pågældende områder. Det er jo altså en faglig vurdering, så det skal jeg ikke stå og tage stilling til her. Det her er ikke regionalpolitik, men det handler om, hvordan vi forbedrer velfærden for vores kreaturer, kvier og kalve.

Kl. 13:40

Formanden :

Hr. Christian H. Hansen for en kort bemærkning.

K1 13:40

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for det.

Jamen den dér med regionalpolitik kan man altså ikke blive ved med at hænge hele den her debat op på og ligesom sige, at bare man siger det, så slipper man egentlig for at svare på det, der bliver spurgt om. Og man kan heller ikke bare rejse sig og sige, at det har vi ikke haft hverken lod eller del i, så det går vi også uden om. Man er nødt til at svare konkret på det, som jeg spørger om.

Nu kan jeg forstå, at hr. Bjarne Laustsen lægger sig meget op ad fagfolket. Vil det så sige, at hvis fagfolket kommer og siger, at det er rigtig godt at dele det op på den måde, jeg foreslog før, nemlig at der er visse steder i Danmark, som er gode for én slags landbrugsproduktion og andre steder for en anden, altså at nogle steder er bedre egnet til kvæg og andre steder bedre egnet til svin, og man så tænker dyrevelfærd ind, støtter Socialdemokratiet så forslaget, ja eller nej? Og lad nu være med at svare et eller andet med, at det ikke er regionale spørgsmål, og at det er noget med lod og del – ja eller nej?

Kl. 13:41

Formanden:

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:41

Bjarne Laustsen (S):

Jeg går ikke ind for censur, men for ytringsfrihed. Jeg vil bare sige i forhold til den debat her, at der er nogle ting, som er utrolig vigtige for os, og det svar på spørgsmål 20, der er givet til mig her til morgen, siger, at det fremgår af oversigten, at der i 2009 er tilført i alt 177.531 kreaturer til destruktion, heraf 110.837 spædekalve, 20.919 fedekalve/kvier, 20.137 kreaturer i alderen 12-48 måneder og 24.938 kreaturer over 48 måneder. Det handler om, hvordan vores produktionsdyr har det, og derfor skal vi simpelt hen have de tal her forbedret. Jeg vil godt spørge hr. Christian H. Hansen, om han ikke er enig. Han kan jo svare, når han engang får muligheden for det.

En af de indikatorer, vi har kigget på, er jo den stigende dødelighed, der har været. Det drejer sig om at få bragt den ned, for at vi samlet set kan få en bedre dyrevelfærd. Det er i hvert fald en af de indikatorer, vi kigger utrolig meget på.

Kl. 13:42

Formanden:

Så er det hr. Erling Bonnesen for en kort bemærkning til hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:42

Erling Bonnesen (V):

Tak for det.

Dyrevelfærd er et meget vigtigt emne. Jeg tror, alle gerne vil forbedre dyrevelfærden, det vil vi i Venstre, og jeg oplever med stor glæde, at det vil man også i landbruget, og at mælkeproducenterne også vil det. Jeg glæder mig over at komme ud og se nogle af de nye store, flotte stalde, hvor køerne kan gå løse og lægge sig i halmen og have det godt. Vi ved jo alle sammen, at dyrene til syvende og sidst kun kan vokse godt og yde godt, når de har det godt. Og når vi så også ved, at danske landmænd er nogle af de allermest effektive i verden, når det handler om produktionen, er det i hvert fald for mig et godt bevis på, at vi er på rette vej, og at landmændene er på rette vej.

Så har jeg et kort spørgsmål til hr. Bjarne Laustsen: Det er fint med selvros, men man skal passe på, at man ikke kommer til at pynte sig med for mange lånte fjer. For så vidt angår spørgsmålet om boksstørrelse for slagtekalvene, er det i hvert fald min oplevelse, at efter at producentforeningen havde været herinde, var der ingen i udvalget, der var imod, om jeg så må sige, at få boksstørrelserne op, og det var det, som processen gik på. Jeg oplevede faktisk, at der var stor og bred, næsten fuldstændig enighed i udvalget, så jeg vil gerne lige bede hr. Bjarne Laustsen bekræfte, at det ikke kun var én fløj, men faktisk hele udvalget, der stod bag, at vi fik det på plads.

Kl. 13:44

Formanden:

Så er det hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:44

Bjarne Laustsen (S):

Når dommeren har fløjtet kampen af og man kender resultatet, er vi alle sammen enige, det har hr. Erling Bonnesen ret i. Men jeg tror, de fleste, der har oplevet den debat, mente, at der var lidt tvivl. Vi havde endda ministeren i samråd to gange om den sag – undskyld, det var én gang. Så havde vi en høring, og så har ministeren efterfølgende givet de svar, der nu skulle gives for at imødekomme udvalget, i forhold til hvad det var, vi gerne ville.

Jeg synes, vi har haft en rigtig god proces om det. Jeg har beklaget to ting. Den ene var, at man lavede en aftale – det findes der mindre pæne udtryk for, som jeg ikke skal bruge her – hvor tre parti-

er lige gik sammen og lavede en aftale og holdt de andre ude, og det syntes jeg var mindre pænt.

Jeg synes også, at når man blev ved med at fastholde, at der var en vurdering af, at der skulle være et loft på 12 kalve i en boks, og det så efterfølgende viste sig, at der kunne sættes spørgsmålstegn ved, om det saglige i, at man havde flere kalve i en boks, stod til troende, så faldt argumentationen. Så fandt vi den her salomoniske løsning, og det tjener vel os alle sammen til ære.

Kl. 13:45

Formanden:

Hr. Erling Bonnesen for endnu en kort bemærkning til hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:45

Erling Bonnesen (V):

Hr. Bjarne Laustsen har jo fuldstændig ret i, at det først er, når kampen er spillet færdig, at man kan vurdere hele kampen og selvfølgelig også resultatet af den.

Jeg opfatter det sådan, at hr. Bjarne Laustsen nu har nikket til og med andre ord anerkendt, at det faktisk er hele udvalget, der sådan set kan tage æren for, at vi fik det på plads, sådan at slagtekalveproducenterne nu kan producere på den måde, som de har foreslået, og som de mener faktisk er den bedste måde. Så rent undtagelsesvis vil jeg sige tak til hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:46

Formanden:

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:46

Bjarne Laustsen (S):

Tak er jo kun et fattigt ord, og jeg var da godt klar over, at hr. Erling Bonnesen og Venstre aldrig nogen sinde ville takke undertegnede og Socialdemokratiet for noget som helst. Det var derfor, jeg tyede til at bruge et gammelt citat fra salig Svend Auken, der sagde, at det eneste, man kan være sikker på her i livet, er selvros. Enhver vil jo vide, at det ikke er noget, jeg smykker mig meget med i mit daglige arbejde, men jeg tror alligevel – nu har vi haft både åbne og lukkede møder om det her – at der er rigtig mange, der kan glæde sig over det.

Det er jo ikke, fordi hverken Socialdemokratiet eller Venstre skal have æren for det her. Nej, det, der er det gode ved det her, er jo, at det kan være, det er kalvene, der vinder i dag. I stedet for at blive skudt med en boltpistol kan de få lov til at få en tryg opvækst. Det ender sandsynligvis med, at de bliver spist – det håber jeg da, for det er sådan set det, der er meningen med det – men jeg håber da, at vi kan få en produktion i landet til gavn for vores landbrug og vores beskæftigelse, også under ordentlige dyrevelfærdsmæssige forhold.

Kl. 13:47

Formanden:

Tak. Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen. Det er stadig væk til hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:47

Per Clausen (EL):

Nu er det jo, som om det at undlade at stemme er blevet en særlig socialdemokratisk øvelse i forhold til både ændringsforslag og lovforslag. Først undlader man at stemme til nogle ændringsforslag, som Enhedslisten har stillet, og som klart vil forbedre dyrevelfærden. Derefter vil man undlade at stemme til det samlede lovforslag, som sådan set alligevel betyder en forbedring af dyrevelfærden. Det rejser jo det spørgsmål, om det, hr. Bjarne Laustsen forsøger på her, er ligesom at fremstå, som om han er både landmændenes ypperste

ven og dyrevelfærdens ypperste ven, og det gøres bedst ved lidt holdningsløshed.

Jeg vil godt spørge hr. Bjarne Laustsen: Hvad er forklaringen på, at hr. Bjarne Laustsen ikke kan stemme for det ændringsforslag, der handler om, at kvier skal på græs? Ekspertudvalget har jo sagt, at det ville være det rigtige at gøre. Hvad er hr. Bjarne Laustsens begrundelse for at sige, at det kan han ikke stemme for?

Kl. 13:48

Formanden:

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:48

Bjarne Laustsen (S):

Jeg ved ikke, hvor mange der har noteret sig det, men jeg har i hvert fald noteret mig, at vi ofte oplever, at Enhedslisten og hr. Per Clausen siger, at noget er et skridt i den rigtige retning – det er næsten helt radikalsk – at man får et par procent osv., og så siger man ja til det. Men samlet set er det jo et lovforslag, som vi bliver nødt til at forholde os til alle punkterne i.

Hr. Per Clausen spørger så, hvorfor kvierne ikke skal på græs. Det er jo, fordi vi får en afvikling af de gamle staldsystemer. Når vi får det, får vi formodentlig også nogle stærkere kvier, og hvis vi gør det, vil det betyde, at den samlede dyrevelfærdsmæssige fordel ved at sende dem på græs måske ikke er så stor. Men en af grundene til, at vi også agerer, som vi gør, og undlader at stemme, er jo, at vi forbeholder os retten til, hvis vi ikke får en reduktion og nedbringelse af de der dødelighedsprocenter, at kigge på, om det var det rigtige. Man skal huske på, at der er en meget, meget lang overgangsfase i det her, hvor der først er en udsættelse på 4 år og så 12 år mere. Så det er jo rigtig lang tid, inden vi begynder at se det her.

Men hr. Per Clausen og Enhedslisten skal aldrig være i tvivl om, at hvis vi kan forbedre dyrevelfærden ved at stille yderligere krav på fornuftig vis, vil vi selvfølgelig gerne gøre det.

Kl. 13:49

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 13:49

Per Clausen (EL):

Jeg forstår, at hr. Bjarne Laustsen mener, at det her forslag er utilstrækkeligt. Af den grund kan han ikke stemme for det. De ændringsforslag, der så vil føre til yderligere dyrevelfærd, kan han heller ikke stemme for, for han ved ikke rigtig i dag, om det er de rigtige forslag. Jeg ved ikke, hvordan hr. Bjarne Laustsen selv synes det lyder. Jeg synes, det lyder lidt usammenhængende.

Jeg vil bare gentage mit spørgsmål til hr. Bjarne Laustsen og måske præcisere det lidt mere: Er det, fordi Socialdemokraterne i virkeligheden har det samme argument, som VKO har, for ikke at stemme for Enhedslistens forslag omkring kvier, nemlig at det skal være muligt at drive husdyrproduktion i industriområder, uden at man ejer jord? Er det i virkeligheden det skift, der er sket i De Konservatives politik – beklager fortalelsen, det kan der jo være mange grunde til – i Socialdemokraternes politik, at man nu anerkender den logik, som VKO bruger, hvor husdyrproduktion skal ligge i industrikvarterer?

Kl. 13:50

Formanden :

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:50

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil selvfølgelig ikke svare på, hvorfor Venstre og Konservative gør, som de gør. Men jeg vil gerne sige, at når vi har stillet det ændringsforslag, som vi rent faktisk har, og som jeg også håber at hr. Per Clausen, selv om han så ikke får flertal for sine ændringsforslag, alligevel vil støtte, handler det jo om, at vi siger, at indtil de gode ting, der ligger i den rapport, om at forbedre forholdene både for malkekvæg og for kvierne, er gennemført, så skal dyrene ud de 150 dage om året. Det er sådan set den logiske konklusion på det her problem, som vi er kommet frem til.

Hvis så det viser sig, at vi fremover samlet set ikke får den forventede nedgang i dødeligheden, må vi selvfølgelig kigge på det igen, og det tror jeg da alle Folketingets partier vil sige. I dag tager vi et meget, meget stort skridt, men grunden til, at vi alligevel undlader at stemme, er, at regeringens gøren og laden i den her sag ved at lave en aftale med Dansk Folkeparti og holde andre ude, gør, at når vi ikke har lod og del i det, plejer vi at undlade at stemme, og det er sådan set det, jeg har lovet fra Folketingets talerstol i dag. Det er hverken en trussel eller et løfte, men en god borgerlig pligt.

Kl. 13:51

Formanden:

Tak. Jeg har noteret, at hr. Kristen Touborg, fru Bente Dahl og hr. Christian H. Hansen ønsker ordet som ordførere. Så er det hr. Kristen Touborg.

Kl. 13:51

(Ordfører)

Kristen Touborg (SF):

Der er jo næppe tvivl om, at Dansk Kvæg har haft et stort ord at skulle have sagt, med hensyn til hvordan det her lovforslag er blevet til. Det er heller ikke nogen hemmelighed, jeg røber her fra Folketingets talerstol, for Dansk Kvæg har sådan set sagt på adskillige møder, at de er rigtig glade for det her, fordi de synes, at de får en lov efter deres hoved. Der er for mig at se heller ingen tvivl om, at der er gode tiltag i lovforslaget. Der er bedre dyrevelfærd, og der er ordnede forhold, som helt klart peger den rigtige vej.

Nu har jeg så ikke Dansk Kvæg her, men jeg har ministeren, og så kunne jeg sådan set godt tænke mig at spørge ministeren, om det ikke er sådan, at ministeren inderst inde synes, at køer sådan set af dyrevelfærdsmæssige hensyn bør på græs om sommeren. Det vil jeg gerne have ministeren til at svare på. Er det ikke ministerens helt grundlæggende holdning, at det vil være godt?

Dyrenes Beskyttelse har gjort et meget stort arbejde for at gøre befolkningen opmærksom på, at vi her har et problem, som vi her i Folketinget bør tage alvorligt. Jeg tror, at de har samlet noget, der ligner 130.000 underskrifter, på, at køer skal på græs. Det skal selvfølgelig ikke være afgørende for, om køerne skal på græs, men det siger dog alligevel noget, at der er nogle eksperter i dyrevelfærdsforeningen, der mener, at det er ret afgørende. Det siger også noget, at der trods alt er en hel del mennesker, der har gjort sig den ulejlighed at skrive under på en sådan henvendelse.

Det får mig til at sige, at SF er enig i, at køer skal på græs om sommeren. Der er jo heller ikke noget principielt i vejen for det. Det ser man jo ved, at det faktisk er et krav til økologerne. Og det er jo ikke sådan, at man kan sige, at økologernes bedrifter principielt er mindre end andre bedrifter. Jeg er med på, at regeringen og Dansk Folkeparti har lavet en landbrugslov, som indebærer, at man både må have 1.000 og 2.000 køer. Det sidste bliver nu næppe tilfældet i Danmark.

Der er sådan set ingen grænse for, hvor mange køer man må have, og så mener jeg, at det er rigtigt, at det ikke vil være muligt at få de der 1.000 eller 2.000 køer på græs. Det tror jeg ikke vil være muligt – nu er jeg også af mange grunde nærmest modstander af, at man skal have så store besætninger, og det er ikke mindst af dyrevelfærdsmæssige og miljømæssige grunde – men det skal altså ikke afholde os fra at sige, at vi synes, køerne skal på græs. Det er der også et ændringsforslag fra Enhedslisten om, og det vil vi stemme for.

Der er også et ændringsforslag om, at kvier skal på græs. Og som Enhedslistens ordfører sagde, vil flertallet åbenbart ikke her følge sagkundskaben, som man ellers er så glad for at følge. Det kan jeg godt undre mig over. Jeg må sige, at det som landmand undrer mig en smule, at det skulle være så stort et problem at drive kvierne på græs om foråret, altså her først i maj måned, tage dem ind engang i oktober og eventuelt flytte dem i et par folde hen over sommeren.

Som landmand må jeg sige, at jeg har lidt svært ved at forstå, hvad problemet er. Jeg er med på, at græsmarkerne giver lidt mere, hvis man høster dem fem gange i løbet af sommeren, end hvis man har kvier og køer til at gå på dem. Det er jeg med på. Men det kunne da godt være, at man skulle lægge så meget i dyrevelfærden, at man siger: Vi får så lidt færre foderenheder, og vi får lidt færre kilo foder, men til gengæld har vi en langt bedre dyrevelfærd og får nogle langt stærkere dyr. Så det er jeg sådan set ret uforstående over for, og jeg vil da gerne høre, om Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti er i stand til at forklare, hvorfor man ikke synes, at kvierne skal på græs.

Hvis det bliver et nej til de her to ændringsforslag fra Enhedslisten, og det bliver det jo nok, vil vi stemme for Socialdemokratiets ændringsforslag, som godt nok ikke er så godt som det, der kommer fra Enhedslisten, men det ene udelukker jo ikke det andet, og Socialdemokratiets forslag er helt klart bedre end det, regeringen agter at vedtage. Derfor vil vi stemme for Socialdemokratiets ændringsforslag, hvis ændringsforslagene fra Enhedslisten ikke bliver vedtaget.

Kl. 13:57

Så er jeg jo ret forundret over Dansk Folkeparti. Det må jeg sige. Dansk Folkeparti har vel om nogen ført sig frem som dyrenes beskyttelse, altså ikke som forening, men som dyrenes beskyttere, partiet, der hele tiden er gået foran, har slået sig på brystet og sagt: Her skal I se, vi ønsker, at dyrene skal have det godt. Ikke desto mindre laver man så en aftale, snævert med regeringen, hvor man beslutter, at dyrene ikke behøver at komme på græs, og prioriterer, at bonden kan avle lidt mere på sin mark. Det prioriterer man frem for at få en bedre dyrevelfærd.

Det er med stor forundring, at jeg må konstatere, at det altså kun er mundsvejr, når Dansk Folkepartis ordfører, som ikke er fødevareordføreren, men sædvanligvis ordføreren for Retsudvalget, fører sig frem, især i forhold til kæledyr, men faktisk også indimellem i forhold til produktionsdyr. Men jeg kan forstå, at når det drejer sig om et antal af betydning, når det kunne have noget at sige i forhold til produktionen, stikker Dansk Folkeparti halen mellem benene, og så dukker man hovedet eller stikker det i jorden ligesom strudsen, og så ske, hvad der ske vil, for man har jo flertallet, og så kan man jo køre på det. Jeg synes, at Dansk Folkeparti pynter sig med lånte fjer.

Så var Dansk Folkeparti også lige inde omkring et spørgsmål til Socialdemokratiet om, om man virkelig havde det sådan, at man syntes, at man skulle afgræsse på så våde enge, at køerne kunne risikere at gå i bløde i dem. Nu tror jeg sådan set godt, at landmanden kan finde ud af ikke at jage sine køer ud på enge, der er så bløde, at de kun er egnet som våde enge, som egentlig våde enge, altså så våde, at de hverken kan bære køer eller maskiner. Det fik mig jo til at tænke på, hvad det egentlig er, Dansk Folkeparti tænker, for hvis det er så våde enge, at køer ikke kan gå der, er det næppe steder, hvor man kan køre med traktor og slåmaskiner og bjærge hø. Så hvad det egentlig er, Dansk Folkeparti har forestillet sig, når de siger, at man ikke skal jage dyrene ud på steder, hvor det er så vådt, at de kan risikere at gå i bløde, er jeg lidt uforstående over for, for sådanne områder bliver sådan set hverken afgræsset eller slået, så den bekymring tror jeg ikke at Dansk Folkeparti behøver at have.

Kl. 13:59

Formanden:

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger til hr. Kristen Touborg. Den første er hr. Tage Leegaard, og den næste bliver hr. René Christensen.

Kl. 14:00

Tage Leegaard (KF):

Nu er det jo altid spændende at høre hr. Kristen Touborgs anprisninger af, hvordan det var, da han gik i korte bukser. Men det, der egentlig får mig herop, er, at jeg godt lige vil spørge hr. Kristen Touborg, om han vil garantere, at det altid er dyrevelfærdsmæssigt bedre, at dyr kommer på græs.

Kl. 14:00

Formanden:

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 14:00

Kristen Touborg (SF):

Nu var det i min ordførertale ikke spørgsmål fra dengang, hvor jeg gik i korte bukser. Det var faktisk nutiden, jeg snakkede om, men jeg ved jo godt, at De Konservative hænger meget i fortiden, så det kan være grunden til, at de tager den vinkel på det.

Jeg er enig i, at der godt kan være tilfælde, hvor det ikke er hensigtsmæssigt og ikke er god dyrevelfærd at tage dyrene på græs. Det er jeg helt enig i, men hvis den konservative ordfører havde forberedt sig til det her og havde gjort sig den ulejlighed også at læse det udmærkede ændringsforslag, som Enhedslisten har stillet, ville den konservative ordfører have set, at der er taget en lang række forbehold, en lang række tilfælde, hvor køerne ikke skal være ude. Så den bekymring kan De Konservative godt spare sig.

Kl. 14:01

Formanden:

Hr. Tage Leegaard.

Kl. 14:01

Tage Leegaard (KF):

Det vil altså sige, at hr. Kristen Touborg er enig i, at det egentlig er det mest rigtige at lade det være op til landmandens faglige, konkrete vurdering, om det er forsvarligt eller ikke er forsvarligt.

Kl. 14:01

Formanden:

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 14:01

Kristen Touborg (SF):

Nu kan jeg jo ikke hindre den konservative ordfører i at konkludere det, som den konservative ordfører synes der skal konkluderes, men enhver kan vist høre, at det ikke var det, jeg sagde. Jeg kunne jo selvfølgelig bruge Folketingets tid på, også for at få den konservative ordfører lidt på rette vej, at læse alle de undtagelser, der er remset op i Enhedslistens ændringsforslag. Jeg tror nu nok, at jeg vil lade være, og så vil jeg egentlig bare bede den konservative ordfører om at være nok så velforberedt næste gang og så huske at læse de ændringsforslag, man stemmer imod.

Kl. 14:02

Formanden:

Tak. Så er det hr. René Christensen med en kort bemærkning til hr. Kristen Touborg.

Kl. 14:02 Kl. 14:05

René Christensen (DF):

Jeg kan forstå på hr. Kristen Touborg, at det eneste, der giver øget dyrevelfærd, er, at køer kommer på græs.

Jeg vil så sige, at jeg tilfældigvis har været ude i nutiden og oplevet køer, som ikke har været på græs, men som har stået i åbne stalde fyldt med frisk luft, stalde, hvor køerne bestemt ikke står bundet, stalde, hvor køerne har mulighed for at gå, stalde, hvor der er strøelse, stalde, hvor koen selv kan vælge, hvilken bås den vil lægge sig i, når den har været ude at gå sig en tur på de gangarealer, der er til stede. Det er bestemt også dyrevelfærd.

Jeg synes, det er mærkeligt at sige, at den eneste dyrevelfærd, der findes for en ko, er at komme på græs. Der er gjort rigtig meget for at øge dyrevelfærden her. Det her lovforslag går netop ind og tager fat i de ting. Bindestalde bliver udfaset, de bliver endda udfaset hurtigere, end der var lagt op til, nemlig 2 år tidligere. Og vi må da hilsen velkommen, at disse køer får nogle gode staldforhold, når de er på stald.

Kl. 14:03

Formanden:

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 14:03

Kristen Touborg (SF):

Nu har jeg jo ikke sagt, at det at få køerne på græs er det eneste, der kan bringe dyrevelfærden op. Jeg har sagt, at det er en rigtig god måde at gøre det på, og det er efter min opfattelse ikke for klogt ikke at bruge den rigtig gode mulighed, der er, for at bringe dyrevelfærden yderligere op ved at sætte dem på græs. Der kan være andre ting, man også gør i den sammenhæng, og det vil da være dumt andet, og det er da i øvrigt nødvendigt at gøre mange andre ting end at sætte dem på græs. Der er bare det, at det at sætte køerne på græs giver sådan et rigtig godt skridt fremad på en let facon.

Kl. 14:04

Formanden:

Hr. René Christensen.

Kl. 14:04

René Christensen (DF):

Det sidste, jeg vil spørge ordføreren om, er sådan set bare, om hr. Kristen Touborg så også kan bekræfte, at det her lovforslag faktisk giver rigtig meget dyrevelfærd, også i fremtiden. Man får udfaset nogle ældre staldsystemer, og man får moderne staldsystemer, hvor der er alle de her gode ting for dyrevelfærden. Dyrene kan bevæge sig frit, og dyrene har mulighed for at gå frem og tilbage mellem der, hvor de står, og der, hvor de ligger og også får deres nattesøvn. Jeg vil gerne spørge ordføreren, om han kan bekræfte, at det faktisk sker med det forslag, der ligger her.

Kl. 14:04

Formanden:

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 14:04

Kristen Touborg (SF):

Hvis Dansk Folkepartis ordfører havde gjort sig den ulejlighed at høre efter, hvad jeg sagde i min ordførertale – han kunne jo også gøre sig den ulejlighed at høre efter nu, for når man stiller spørgsmål, er det i hvert fald høfligt at høre, hvad svaret er – ville Dansk Folkepartis ordfører have hørt, at jeg faktisk startede med at sige, at Dansk Kvæg havde haft ret meget med det her at gøre, og at noget i det lovforslag, der ligger, absolut var et fremskridt for dyrevelfærden. Det er bare ikke godt nok.

Formanden:

Så er det hr. Erling Bonnesen for en kort bemærkning til hr. Kristen Touborg.

Kl. 14:05

Erling Bonnesen (V):

Dyrevelfærd er en utrolig vigtig sag, og derfor tages der jo også mange initiativer på det område, og det gør erhvervet også selv. Jeg glæder mig over de her mange flotte nye stalde, der bliver bygget, og hvor køerne og de andre dyr kan gå frit i store bokse, ligge godt i halmlejer osv. Og når vi tænker på det meget omskiftelige klima, vi har her nordpå med rusk, regn og hagl osv., så må jeg da undre mig over, at SF også vil gå ind og ved lov simpelt hen tvinge køerne ud. Så må det da næsten være bedre, at man bakker op om den fortsatte udbygning af de gode, moderne stalde, vi har; det må da næsten give bedre velfærd. Gør det ikke det?

Kl. 14:06

Formanden:

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 14:06

Kristen Touborg (SF):

Nu mener vi faktisk ikke, at det ene udelukker det andet. Altså, det, at man har gode stalde, betyder jo ikke, at man ikke kan have køerne på græs. Man får bare en yderligere dyrevelfærdsforbedring ved også at lukke køerne på græs. Og man kan se, at for de forholdsvis store besætninger, der er hos økologerne – og de *skal* ud, det er sådan en del af økologiregelsættet – går det jo sådan set meget godt. Man er jo i stand til også at lave drivveje, som er så stabile, at køerne kan bevæge sig dér.

Jeg står ikke og siger, at der ikke er problemer ved at have store besætninger, der skal drives ud på græs hver dag; det siger jeg ikke. Jeg siger bare, at det godt kan lade sig gøre, og at økologerne beviser det.

Kl. 14:07

Formanden:

Hr. Erling Bonnesen, en kort bemærkning.

Kl. 14:07

Erling Bonnesen (V):

Jeg kan forstå, at SF nu vil fastholde sit krav om, at man partout vil jage kreaturerne ud. Selv i dårligt vejr, selv i haglvejr skal dyrene pr. lov simpelt hen – det synes jeg at jeg kan høre på SF – jages ud. Det synes jeg er en forkert retning at gå i. Vi skulle jo tage vare på dyrene, sørge for gode rammer for dem.

Jeg kan også forstå nu, at SF's ordfører begynder at vakle i sin argumentation, så jeg vil da spørge ordføreren, om han ikke vil trække hele sin argumentation tilbage og så anbefale, at vi kommer videre til næste sag på dagsordenen.

Kl. 14:07

Formanden:

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 14:07

Kristen Touborg (SF):

Hvis Venstres ordfører havde hørt lidt efter debatten, der har været her, ville Venstres ordfører også have hørt, at jeg har henvist til, at Enhedslistens forslag har en række undtagelsesbestemmelser, sådan at vejrlig eller andre grunde kan betyde, at man fritages for at skulle sætte køerne på græs i nogle dage. Så det spørgsmål, der bliver stil-

let, er vel en smule irrelevant, men det er selvfølgelig op til Venstre, hvad man mener om det.

Kl. 14:08

Formanden:

Tak. Så går vi videre i ordførerrækken, og det er fru Bente Dahl som ordfører.

Kl. 14:08

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Det er en kolov, vi har til debat, en lov for køer. Hvis køerne havde mæle og kunne udtrykke meninger, kunne det være interessant. Nu må vi tolke på deres sprog, og jeg vil tolke på deres sprog og sige, at de ønsker frisk luft, adgang til græs.

Her i salen vurderer vi så sådan noget på faglige vurderinger, og det gør vi meget gerne i Radikale Venstre. Vi vurderer meget gerne efter fagligheden. Vi skal lave bestemmelser på baggrund af vores holdninger her, og derfor er det vigtigt for mig at sige, at Radikale Venstre mener, at dyr skal have det godt og skal på græs. Derfor vil vi også stemme for ændringsforslagene, der er til debat her i dag.

Vi anerkender, at staldsystemerne er blevet væsentlig bedre, væsentlig udviklet, men vi mener ikke, at det er enten-eller, det er bådeog.

Vi stemmer som sagt for ændringsforslagene. Det gør vi også, fordi vi har den holdning, at vi vil fremme økologiske landbrug. Vi mener, at økologerne har en vigtig måde at drive landbrug på, en god måde at drive landbrug på. Det vil vi gerne fremme. Det smitter jo så også af på det konventionelle landbrug. Produktionen af Lærkevang er jo et godt eksempel på, at det smitter af på det konventionelle landbrug – de tanker, der rører sig i det økologiske.

Vi stemmer for ændringsforslagene, og så kan jeg meddele, at vi undlader at stemme for den endelige lov, da der vitterlig er forbedringer i lovforslaget, og så vil vi ikke stemme imod.

Kl. 14:10

Formanden:

Tak til fru Bente Dahl. Næste ordfører er hr. Christian H. Hansen.

Kl. 14:10

(Ordfører)

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for det, formand. Når vi taler om vandrende pinde, kanariefugle, pindsvin og hamstre, går det rigtig godt for dyrevelfærden i Danmark. Der er det, som om alle partier ligesom kan være med. Men når det handler om industriens dyr, landbrugets dyr, så står man af.

Jeg havde egentlig også lyst til at sige, at Socialdemokratiet svigter i den her sag. De svigter dyrene i den her sag. Det gør de jo, for først den ene vej og så den anden vej og så Socialdemokratiet og så Socialdemokratiet. Det så vi også i den sag, der var om kastration af svin, så det, som jeg sagde heroppe tidligere i dag, er rigtigt. Der er en side af Folketinget – det er den, der også bliver kaldt den blå side – som tager sig af landbruget, og så er der en anden side af Folketinget, undtagen et par stykker, men der har vi i hvert fald Socialdemokratiet, som siger, at man søreme ikke vil varetage landbrugets interesser. Så er det, som om formanden sikkert bliver ringet op af Slagteriarbejdernes Landsorganisation, der siger, at nu må man lige træde i karakter og så lade være med at gøre det, som man fortæller i aviserne. Det er jo det, der er det rigtige, og det er jo det, der er sket.

Kunne man forestille sig, at man havde en diskussion om børn i en vuggestue, hvor man så i Folketinget diskuterede i en times tid, om det var godt, at de kommer ud og går en tur hver dag eller ej? Nej, det kunne vi ikke forestille os. Men man kan stå her og diskutere, om det er godt, at der sker noget naturligt, nemlig at køer kommer på græs. Selvfølgelig skal de det.

I Fokus støtter vi fuldt ud de ændringsforslag, der ligger, og som går ud på, at køer skal komme på græs. Vi anerkender også, at der er et lille skridt i den rigtige retning af dyrevelfærd i det her forslag – det samme som Enhedslisten tidligere har sagt, og det gør så, at vi vil støtte forslaget.

Dyrenes Beskyttelse og andre dyreværnsorganisationer har igennem længere tid, og også for år tilbage, lavet underskriftsindsamlinger, som gik ud på, at køer skulle have lov til at komme på græs. Det er der en masse folk, en masse danskere, faktisk i tusindvis af danskere, der har skrevet under på. Hvor ville det være rart, at Folketingets politiske partier en gang imellem også lyttede lidt til, hvad befolkningen sagde, og hvad befolkningen ønskede, og at man huskede på, når man blev valgt til Folketinget, at man så egentlig var folkets tjener og ikke blev ligesom sådan en herre over folket, som sad og vedtog nogle love, som befolkningen egentlig ikke ønskede.

I Fokus går vi fuldt ud ind for dyrevelfærd. Det gælder både, når det handler om de vandrende pinde, hamstrene og kanariefuglene, og så sandelig også, når det handler om, at landbrugets dyr skal have ordentlige kår at vokse op under. Tak.

Kl. 14:13

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 14:13

Bjarne Laustsen (S):

Jeg kan oplyse til hr. Christian H. Hansen, til Folketinget og til hvem, der måtte høre på, at jeg ikke har modtaget noget opkald fra Slagteriernes Landsforening eller noget som helst i den retning, overhovedet ikke.

Når vi i Socialdemokratiet vælger at lægge vores snit i forhold til en bestemt politik, gør vi det ud fra, at vi kigger på, om der i det, vi taler om – og det er altså køerne her, det er vores malkekvæg – er en samlet forbedring af dyrevelfærden, og ja, det er der.

Så vil godt sige, at det punkt, som jeg har kritiseret, jo er noget, som hr. Christian H. Hansen og vores nye justitsminister, hr. Lars Barfoed, kender utrolig meget til, nemlig at det ikke er godt at lave snævre aftaler og holde andre partier ude. Derfor kan jeg bare sige, at vi jo ikke er blevet inviteret til forhandlinger om den her lov. Derfor føler vi heller ikke mere ansvar for den, end at vi har præget den i en retning, som jeg har sagt, i forhold til kalveproducenterne. Det står vi ved, fuldt og helt.

Så tager vi gerne diskussionen om hamstre og kastration af hangrise og alt mulig andet ved en anden lejlighed. Det her handler om, om vi får en samlet forbedring af forholdene for vores malkekvæg.

Kl. 14:14

Formanden :

Hr. Christian H. Hansen.

Kl. 14:14

Christian H. Hansen (UFG):

Hvor kan rønnebærrene dog blive sure, når man kommer ind i kernen af det, som virkelig gør ondt på Socialdemokratiet. Det er jo det, der er sket her i dag. Man har virkelig ramt Socialdemokratiet dybt, fordi man har konstateret, at det, Socialdemokratiet går ind for, når det handler om dyrevelfærd, er hamsteren, det er den vandrende pind. Det kan man tage og føle på, men når det handler om landbrugsindustriens dyr, står man af. Så kan man lige pludselig ikke støtte, at køer skal på græs. Man finder en eller anden formulering ud af det; det kan man sandelig ikke støtte. Da vi talte om kastration af svin, gik man også ud i medierne og sagde, at det ville man selvfølgelig ikke acceptere længere, nu skulle der ske noget. Man ville nærmest vælte en minister, for nu skulle der ske noget, nu skulle det ændres. Så fik Socialdemokratiet en ny dyrevelfærdsordfører, og så

faldt alt til jorden. Alt faldt til jorden, og man støttede heller ikke det. At se Socialdemokratiet er ligesom at se kejseren i sine nye klæder.

Kl. 14:15

Formanden:

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 14:16

Bjarne Laustsen (S):

Det virker måske ikke sådan, men jeg sætter faktisk stor pris på hr. Christian H. Hansen, også i forbindelse med de her felter. Og der er ikke skiftet dyrevelfærdsordfører eller noget som helst, og der er heller ikke skiftet politik i forbindelse med kastration af hangrise, overhovedet ikke.

Men hulheden i hr. Christian H. Hansens politik kommer til udtryk her. Fordi hr. Christian H. Hansen i forhold til L 80 om udfasning af rævene brugte det udtryk, at det er koncentrationslejre for ræve, sagde vi i Socialdemokratiet: Det må vi da hellere se at få udfaset, lad os gøre det over 2 år. Men hvad sagde Dansk Folkeparti så? De sagde: Nej, nej, det her er for hurtigt, det skal vi bruge 15 år til eller 10 år, hvis de også har mink. Det er den skinbarlige sandhed om den sag. Det er bestemt ikke Socialdemokratiet, der har en dårlig sag her, ej heller her.

Kl. 14:16

Formanden:

Jeg vil bare sige, at nu drejer forslaget sig om malkekvæg og ikke om ræve.

Hr. Christian H. Hansen.

Kl. 14:17

Christian H. Hansen (UFG):

Men jeg vil nu alligevel, hr. formand, lave den rævestreg, at jeg svarer på spørgsmålet om ræve. Jeg kan godt forstå, at hr. Bjarne Laustsen er meget bekymret, og det var jeg sådan set også, da jeg i den periode var sygemeldt og så mit parti stemme, som de gjorde. Det havde jeg bestemt ikke gjort, det var ikke det, jeg havde indstillet. Der havde jeg gerne fulgt det, Socialdemokratiet foreslog på det område. Sådan er det. Og det synes jeg er ærligt nok at stå heroppe og sige.

Men her har vi et konkret forslag, hvor man kan forbedre forholdene for landbrugets dyr. Og der står Socialdemokratiet af, det er et faktum. Da vi snakkede om kastration af svin, stod Socialdemokratiet af, det er et faktum. Faktum er i dag, at Socialdemokratiet svigter, når det handler om landbrugets dyr.

Kl. 14:17

Formanden:

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 14:17

Bjarne Laustsen (S):

Sagen er en faglig og saglig vurdering af, om vi får en samlet forbedret dyrevelfærd for 13 millioner grise ved at begynde at indfange dem og stikke dem to gange eller gøre nogle af de andre ting, der ligger. Derfor støtter vi det forslag, som alle Folketingets partier også har støttet. Det er en afvikling af kirurgiske indgreb ved at undgå, at vi i det hele taget kastrerer vores hangrise. Se, det er en samlet dyrevelfærd, og det arbejder vi hårdt på at opnå.

Derfor, når vi også kigger på det her, kan vi jo bare tage det ene element ud, som kalveproducenterne kom med, og det har vi bakket fuldt og helt op. Det er jo svært at få indflydelse på noget, når regeringen og Dansk Folkeparti har låst døren til kontoret og smidt nøg-

len væk; så er det virkelig svært at komme ind og få indflydelse på

Det beklager jeg bare, for jeg synes ikke, at vi har nogen gode eksempler på, at der er fornuft i, at man holder nogle partier ude, og jeg har ej heller fået forklaringen på det. Jeg ved ikke, om ministeren vil op og forklare, hvorfor man kun har holdt forhandlinger med Dansk Folkeparti og regeringen indbyrdes og ikke har inviteret andre partier. Jeg synes bare, det er en uskik.

K1. 14:18

Formanden:

Hr. Christian H. Hansen for at svare på den sidste korte bemærkning før afstemningen.

Kl. 14:19

Christian H. Hansen (UFG):

Jeg må bare konstatere, at man siger: Æh, bæh, buh, vi blev ikke inviteret til nogen forhandlinger, så vi ønsker ikke at forbedre dyrevelfærden. Altså, sådan kan man jo også sætte sig over i en krog ved at sige: Vi kom ikke med til forhandlingerne, så vi ønsker ikke at være med til at forbedre forholdene for dyrene. Ja, det er så Socialdemokratiets politik, og den kender befolkningen så nu.

Kl. 14:19

Formanden:

Tak til hr. Christian H. Hansen.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:19

Afstemning

Formanden :

Der stemmes her først om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (SF, RV og Christian H. Hansen (UFG)). Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For ændringsforslaget stemte: 21 (SF, RV, EL og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte: 56 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 28 (S).

Ændringsforslaget er forkastet.

Vi stemmer om ændringsforslag nr. 2 af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (SF, RV og Christian H. Hansen (UFG)). Der kan stemmes

Afstemningen slutter.

For ændringsforslaget stemte: 21 (SF, RV, EL og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte: 56 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 28 (S).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 3-6, tiltrådt af et flertal? Det er udvalget undtagen S og SF.

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 7 af et mindretal (S), tiltrådt af et mindretal (SF, RV, EL og Christian H. Hansen (UFG)). Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For ændringsforslaget stemte: 49 (S, SF, RV, EL og Christian H. Hansen (UFG)), imod stemte: 56 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 8 stillet og tiltrådt af samme mindretal bortfaldet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt af Folketinget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 116:

Forslag til lov om ændring af lov om begravelse og ligbrænding og lov om folkekirkens økonomi. (Samarbejde om krematoriedrift m.v.).

Af kirkeministeren (Birthe Rønn Hornbech). (Fremsættelse 28.01.2010. 1. behandling 04.03.2010. Betænkning 21.04.2010).

Kl. 14:22

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der ønsker ordet. Dermed er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 210:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Udvidelse af miljøzoneordningen, krav om miljøzonemærker for udenlandske køretøjer, mulighed for tilbageholdelse af transportmidler m.v.).

Af miljøministeren (Karen Ellemann). (Fremsættelse 16.04.2010).

Kl. 14:22

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er hr. Eyvind Vesselbo som ordfører for Venstre.

Kl. 14:22

(Ordfører)

Eyvind Vesselbo (V):

Regeringen har igennem de sidste mange år gjort en stor indsats for at få renere luft i byerne. For nogle år siden, i 2006, vedtog regeringen en lov om miljøzoner, sådan at man kunne give de fem største byer mulighed for at lave miljøzoner. Ved den lejlighed og ved efter-

følgende debatter har vi fra Venstres side gjort opmærksom på, at vi godt kunne tænke os, at andre byer fik mulighed for at lave miljøzoner. Der har så været nogle drøftelser frem og tilbage om, hvordan det kunne lade sig gøre. Nu ligger der er et lovforslag, hvor der åbnes for, at flere byer kan indføre miljøzoner.

Samtidig er der også i dette lovforslag en meget vigtig ting, nemlig en skærpelse af håndhævelsen over for udenlandske lastbiler og vognmænd. Det kan ikke nytte noget, at det er sådan, at når vi lægger rimelige begrænsninger på vores egne biler, lastbiler og andre køretøjer, kan der komme udenlandske køretøjer til Danmark og bare køre ind i miljøzonerne, uden at der sker dem noget, hvis de ikke har de ting i bilerne, som begrænser forureningen. Så det er en vigtig ting.

Det, der er det væsentlige her, er, at hvis der er nogle kommuner, som gerne vil have miljøzoner, er betingelsen for at få sådan en tilladelse til at lave en miljøzone, at grænseværdien for partikler overskrider EU's grænseværdier. Det er interessant. Det her med luftforureningen er egentlig lidt af en solstrålehistorie, for det viser sig nu, at Danmark opfylder betingelserne for EU's grænseværdier på luftområdet, og det er jo fint.

Derfor har der gennem mange år været en debat om problemerne med luftforureningen i byerne. Og der må man jo sige, at i forbindelse med de nyeste målinger viser sig det sig, at grænseværdien er overholdt ved alle målestationer.

Det her lovforslag ser vi altså i Venstre som et fremskridt, det giver mulighed for, at andre byer end de fem kan søge om at få tilladelse til at lave miljøzoner. Derfor støtter vi forslaget.

Kl. 14:25

Formanden:

Tak. Der er ønsker om korte bemærkninger, og det er først hr. Per Clausen.

Kl. 14:25

Per Clausen (EL):

Jeg må indrømme, at jeg ikke er så imponeret som hr. Eyvind Vesselbo over, at man får mulighed for at etablere miljøzoner, hvis man overskrider EU's grænseværdier.

Problemet er jo, at EU's grænseværdier slet ikke beskæftiger sig med de særlig skadelige ultrafine udstødningspartikler, som trænger dybt ned i lungerne. Det vil sige, at det, der er hovedproblemet, beskæftiger man sig slet ikke med i forbindelse med EU's grænseværdier.

Er hr. Eyvind Vesselbo ikke enig med mig i, at det er rigtig ærgerligt at bruge ressourcer på at lave miljøzoner, når man slet ikke får løst problemet, og at man derfor burde tage fat på at løse det problem, der vedrører de ultrafine partikler, som netop er dem, der er allermest skadelige, og som er dem, vi har snakket om i årevis, uden at det har sat sig nogen spor i EU's beslutninger og i hr. Eyvind Vesselbos?

Kl. 14:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:26

Eyvind Vesselbo (V):

Nu vil jeg sige til hr. Per Clausen, at jeg ikke er her for at imponere hr. Per Clausen. Jeg er her for at være med til at lave en lovgivning, som forbedrer luftkvaliteten, og det kan godt være, at vi ikke er enige om, hvordan det skal gøres. Men i det her lovforslag, som Venstre støtter, er der er nogle glimrende initiativer, hvor en lang række andre byer nu kan søge om og få mulighed for at lave miljøzoner, hvis betingelserne for at få det er til stede, og de drejer sig om EU's grænseværdier på det her område.

Jeg må sige, at der igennem mange år har været mange i både Københavns Kommune, Århus Kommune og i andre kommuner, som har råbt og skreget for at få miljøzoner. Derfor synes jeg også, at hr. Per Clausen skulle glæde sig over, at det nu ikke blot er de fem store byer, men også andre byer, som kan søge muligheden.

Kl. 14:27

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 14:27

Per Clausen (EL):

Det, der er problemet, er, at hr. Eyvind Vesselbos og regeringens forslag kræver, at man i de byer, det vedrører, skal overskride EU's grænseværdier, og så kan man søge om at få lov. Det, der jo er kernen her, er, at selv i de byer, hvor man ikke overskrider EU's grænseværdier for de her større partikler, men derimod har en massiv forurening af de ultrafine partikler, som der slet ikke findes nogen grænseværdier for i EU, har man stadig væk luft, som er sundhedsskadelig.

Derfor er mit udgangspunkt for mit spørgsmål til hr. Eyvind Vesselbo bare: Ville det ikke være bedre at give kommunerne mulighed for at lave nogle miljøzoner, der rent faktisk beskytter borgerne, frem for nogle miljøzoner, som sikrer, at man overholder nogle grænseværdier, som er helt utilstrækkelige?

Kl. 14:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:28

Eyvind Vesselbo (V):

Nu forstår jeg ikke helt, hvor det er, hr. Per Clausen vil hen. Jeg har forstået, at de kommuner, altså Københavns Kommune f.eks., som har oprettet miljøzoner, er glade for det, fordi de mener, det beskytter borgerne. Så jeg har svært ved at se, at det at lave en miljøzone nu er en dårlig ting, som ikke beskytter borgerne mod forurening. Det undrer mig virkelig.

Så må jeg sige, at der er en anden ting, der undrer mig, og det er, at jeg kan se, at hr. Per Clausen har et problem med, at Danmark nu opfylder EU's grænseværdier. Det er da en glædelig ting, det er da en solstrålehistorie, som jeg sagde, at det faktisk er lykkedes os at få nedbragt forureningen, så vi kan leve op til grænseværdierne – hvilket jo ikke bare er et formål i sig selv. Formålet er at beskytte borgerne mod forurening, og det gør vi ved at komme ned under grænseværdierne

Så jeg har egentlig svært ved at se, at man kan være utilfreds med det her lovforslag.

Kl. 14:29

Formanden:

Så er det fru Ida Auken for en kort bemærkning.

Kl. 14:29

Ida Auken (SF):

Den 24. april, det er mindre end en uge siden, sagde Steffen Loft, som er professor i folkesundhedsvidenskab, at alle københavnere, alle os, der bor i tæt befærdede områder, mister 1 år af vores liv ved at bo i en by. Det kunne jo godt tyde på, at de miljøzoner, man har lavet i dag, ikke er skrappe nok.

Så kommer Venstre og siger: Jamen nu begynder vi også at stille krav om partikelfiltre til varebiler. Og så må jeg bare spørge hr. Eyvind Vesselbo, hvorfor man stiller krav om åbne partikelfiltre, når vi får den ene undersøgelse efter den anden – jeg står her med Mayerundersøgelsen, som er den mest autoritative undersøgelse på områ-

det – der viser, at de åbne partikelfiltre, hvis de overhovedet fjerner 30 pct. af forureningen, smider den ud igen i sådan et blowout, som kan være endnu mere sundhedsskadeligt. Så man er faktisk lige nu ved at lave en miljøzone, der kan risikere at blive sundhedsskadelig, fordi man stiller krav om åbne filtre i stedet for lukkede.

Vil hr. Eyvind Vesselbo være med til et ændringsforslag, hvor vi stiller krav om de effektive lukkede filtre, der fjerner op mod 90 pct. af partikelforureningen i stedet for 30 pct.?

K1 14:30

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:30

Eyvind Vesselbo (V):

Nu vil jeg jo sige, at det altid er muligt at hive en ekspert frem, som har lavet nogle beregninger. Det er også fint, vi skal lytte til eksperter. Men jeg må bare sige én ting: Nu har jeg beskæftiget mig med de her ting i en del år, og det der med at beregne, at københavnerne mister 1 år af deres liv ved at bo i København på grund af luftforureningen, mener jeg simpelt hen ikke man kan.

Man kan godt komme med et sjus, men at mene, at det er en videnskabelig dokumentation for det, man siger, mener jeg ikke på nogen måde kan holde. Man kan godt sige, at det godt kan være, at de kan miste 1 år, men at fremlægge det som en dokumentation og et videnskabeligt belæg i det her er helt forkert.

Kl. 14:31

Formanden:

Fru Ida Auken.

Kl. 14:31

Ida Auken (SF):

Så er det jo lidt mærkeligt, at regeringen har en egen folkesundhedsrapport, hvor man bruger fuldstændig den samme metode og siger, at der på landsplan dør 3.500 mennesker af luftforurening – efter samme metode. Der kan man bare sige, at hr. Eyvind Vesselbo er fuldstændig ligeglad med folk, der ved noget om folkesundhed i det her land, og derfor kan man også i dag vedtage et lovforslag, som viser, at man sådan set er fuldstændig ligeglad med, hvordan det går med folkesundheden derude, men bare er optaget af at leve op til EU's grænseværdier.

Så jeg forstår det som et nej. Hr. Eyvind Vesselbo vil ikke være med til at stille krav om de lukkede partikelfiltre, som faktisk virker og fjerner forureningen. Man vil i stedet for gøre grin med borgerne, gøre grin med bilejerne og bede dem om at sætte et partikelfilter på, som dokumenteret ikke virker, hvis det ikke ligefrem skader. Tillykke med det.

Kl. 14:32

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:32

Eyvind Vesselbo (V):

Tak for lykønskningen.

Jeg mener, at man sagtens kan lave nogle skøn over, hvad konsekvenserne er af luftforureningen. Men der er jo forskellige forskere, der laver forskellige skøn, og dem kan regeringen sagtens bruge i nogle redegørelser. Det betyder ikke, at man ikke kan se, at der er nogle problemer.

Men det, jeg ankede over, var en sådan helt konkret fastsættelse af, at københavnerne dør 1 år tidligere, fordi der er luftforurening i København. Så må man jo spørge sig selv, om det er det samme alle steder i København, eller om det er forskelligt, alt efter om man bor

på Østerbro, Nørrebro, Vesterbro eller H.C. Andersens Boulevard, og det er der ikke rigtig noget om i det, fru Ida Auken siger.

Kl. 14:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Benny Engelbrecht for en kort bemærkning.

Kl. 14:33

Benny Engelbrecht (S):

Tak, formand. Jeg synes, det er interessant, at hr. Eyvind Vesselbo over for fru Ida Auken nævner, at det altid er muligt at hive en ekspert frem. Man kan selvfølgelig også overveje, om det altid er muligt at hive den ekspert frem, der belejligt nok kan sørge for, at vi holder os inden for EU's grænseværdier. Men er det vigtige i denne sammenhæng ikke, at vi først og fremmest tænker på borgernes sundhed? Nu kan jeg forstå, at hr. Eyvind Vesselbo ikke er så glad for at tale om leveår, og hvor mange der dør for tidligt osv., men så lad os sætte kroner og øre på. Det går jeg ud fra er et sprog, som også hr. Eyvind Vesselbo forstår. Er det ikke bekymrende, at luftforureningen i Danmark koster samfundet 3,3 mia. kr.? Og inden hr. Eyvind Vesselbo begynder at beskylde mig for at finde en tilfældig ekspert frem, der mener det, vil jeg lige understrege, at det er Finansministeriets tal, jeg refererer.

Kl. 14:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:34

Eyvind Vesselbo (V):

I den debat, vi har her, undrer jeg mig egentlig over den negative stemning, der er over for det her glimrende lovforslag, for her gør vi jo faktisk det, som vi drøftede, da vi indførte miljøzonerne. Vi har lyttet både til det, vi selv sagde, og også til det, som oppositionen sagde, nemlig at vi gerne vil have mulighed for at udvide, sådan at andre byer kan få mulighed for at lave miljøzoner. Og så er det, at jeg skal bruge størstedelen af min taletid til at stå og forsvare en så glimrende beslutning som at udvide mulighederne for at lave nogle miljøzoner i andre byer end de fem. Det overrasker mig faktisk, og det er slet ikke et spørgsmål om, at jeg ikke vil snakke om borgernes sundhed eller om økonomien i det her, jeg mener bare, at der her bliver lagt et lovforslag frem, som giver nogle glimrende muligheder for at få en bedre luftkvalitet.

Kl. 14:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 14:35

Benny Engelbrecht (S):

Jeg er sikker på, at vi nok skal komme til at snakke meget om åbne og lukkede filtre også senere i debatten, men for nu at anholde hr. Eyvind Vesselbos ord om netop dette med muligheden for, at andre kommuner kan komme med: Har det slet ikke nogen indflydelse på Venstres ordfører, at Kommunernes Landsforening rent faktisk kritiserer, at der er et omkostningsfyldt bureaukrati omkring indførelse og udvidelse af miljøzoner? Mig bekendt har den nuværende regering da i det mindste talt om, at man skal gøre tingene mindre bureaukratiske, men det gælder måske ikke, når man skal kigge på miljøet, og at det i den sammenhæng er kommunernes opgave? Kan vi ikke gøre dette langt bedre og mindre bureaukratisk?

Kl. 14:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Evvind Vesselbo (V):

Det kan man ikke udelukke. Og derfor er vi jo altid åbne over for de henvendelser og de kommentarer, der kommer. Nu er det her jo til første behandling, og vi skal have behandlet det i udvalg. Men sideløbende vil det være naturligt at drøfte de her ting med KL og få en snak om, hvad det er, KL ser som problemer – det har de så også skrevet, men vi kunne få uddybet det – og som hr. Benny Engelbrecht siger er bureaukrati og overvældende udgifter for kommunerne osv. i den her sammenhæng. Det vil vi da meget gerne drøfte. Det er vi gerne åbne over for, så det kan jeg ikke se er noget problem.

Kl. 14:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Benny Engelbrecht som socialdemokratisk ordfører.

Undskyld, var der bedt om et spørgsmål? Nå. Man skal vifte højt, for at det kan ses. Vi beder ordføreren om at vende tilbage.

Fru Erika Lorentsen for en kort bemærkning.

Kl. 14:37

Erika Lorentsen (RV):

Tak for det. Der er jo mange positive ting i det her forslag, det anerkender vi, men det er måske ikke ambitiøst nok. Jeg synes i hvert fald også, at der er nogle store problemer med hensyn til det med partikelfiltre.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren, hvordan det går med at få sat de åbne filtre på, som man har forsøgt at motivere til ved at fritage dem, der sætter dem på, for at betale en ekstraskat på de der 1.000 kr. Hvor mange har sat åbne filtre på?

Kl. 14:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:37

$\textbf{Eyvind Vesselbo} \ (V):$

Det glæder mig, at ordføreren synes, der er en lang række gode ting i forslaget, for det synes jeg og Venstre jo også. Det her er et skridt fremad. Vi arbejder jo på, når det her lovforslag er blevet færdigt, så til efteråret at komme videre med en lang række andre problemer på det her område, bl.a. NO₂-problematikken. Så det her er jo bare et skridt på vejen til at gøre tingene bedre.

Så må jeg sige, at jeg ikke står med de tal på, hvor mange der har købt det her filter, og hvor mange der har betalt afgift. Det tror jeg at vi må få oplyst fra et andet sted. Men det er jo muligt, at vi under udvalgsarbejdet kan stille et spørgsmål fra Miljøudvalget, som kan gøre, at vi kan få et svar på det her.

Kl. 14:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Erika Lorentsen.

Kl. 14:38

Erika Lorentsen (RV):

Altså, jeg kan jo sige, at jeg selv er en af dem, der af min forhandler har fået anbefalet at lade være med at gøre det, fordi det simpelt hen er for dyrt at påmontere så ineffektivt et filter. Så selv om jeg egentlig var meget positiv over for at gøre det, har jeg faktisk ikke påmonteret det endnu.

Jeg har så fået oplyst, at det skulle være omkring 700, der har påmonteret det, så det ligger jo langt under det ambitionsniveau, man har haft i regeringen eller i Venstre. Har ordføreren nogen kommentarer til det?

Første næstformand (Mogens Lykketoft): Ordføreren.

Kl. 14:39

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg har ikke tallet, og hvis jeg som ordfører skal komme med et tal her fra Folketingets talerstol, vil jeg gerne være sikker på, at det, jeg siger, er rigtigt. Så jeg synes, vi skal blive enige om, at det er interessant at få det belyst, så når vi nu behandler det her i Miljøudvalget, kan Miljøudvalget jo stille et spørgsmål om denne sag til ministeren – og det bliver nok i første omgang skatteministeren, som skal svare på det.

Hvad angår det, ordføreren nævner her, om, at forhandleren siger, at man ikke skal sætte filteret på, så vil jeg sige, at det jo er op til en selv at vælge. Det er jo netop det, der er sket i denne sammenhæng. Man kan sætte filter på eller betale 1.000 kr. Det er jo det, der er ordningen.

Kl. 14:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så siger vi tak til ordføreren. Jeg skal lige sige, at af praktiske grunde, indtil vi får et nyt anlæg, er man altså nødt til at række hånden meget højt op for at bede om ordet. Det er ikke nok at trykke på knappen.

Så er det den socialdemokratiske ordfører, hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 14:40

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Tak. Det er godt at vide, at vi skal være klare og tydelige, også når vi markerer

Lad os starte med det positive, ikke at det kommer til at fylde så meget, men det er glædeligt, at regeringen tilsyneladende er villig til at udvide de gældende regler om miljøzoner. Luftforureningen i Danmark overskrider EU's krav, og danske borgere i større byer udsættes dagligt for sundhedsskadelig forurening. Eksperter vurderer, at luftforureningen hvert år koster op mod 500 danskere livet, at den fører til 3.400 for tidlige dødsfald, og ifølge Finansministeriets tal koster det det danske samfund 3,3 mia. kr. Derfor er der behov for en ambitiøs indsats.

Desværre må vi erkende, at regeringens udspil er alt andet – alt andet – end ambitiøst. Med det fremsatte forslag vil Danmark heller ikke fremover kunne leve op til EU's krav om luftforureningsniveau; det vurderede flere af de adspurgte eksperter i høringssvarene. I stedet er der behov for langt mere ambitiøse mål for at sikre befolkningens sundhed. Regeringen satser alene på at nå den laveste fællesnævner. Det er ikke tilfredsstillende, at luftkvalitetsplanen alene har et snævert fokus på opfyldelse af EU's grænseværdi for de såkaldte PM10-partikler. Adskillige andre elementer har betydning for luftforureningen og danskernes sundhed. Det bør alene være danskernes sundhed, der er i fokus, frem for med nød og næppe at leve op til opfyldelsen af EU's grænseværdier.

Det er også klart, at det naturligvis må være et overordnet sigte at fremme nye drivmidler, der kan erstatte de drivmidler, der udleder forurenende partikler. Det er klart, at det ikke er et fokus i dette lovforslag, men det er dog alligevel vigtigt at nævne det.

I stedet for snævert at fokusere på de såkaldte PM10-partikler bør regeringen rette fokus imod de såkaldte ultrafine partikler. De er langt mere sundhedsfarlige, og det er de partikler, der i særlig grad udledes af selve trafikken, ved forbrændingen. Som forslaget foreligger nu, slår man alene ned på de fine PM10-partikler og PM2,5-partikler. Det er at skyde efter det forkerte mål, da det ikke er udstød-

ningen, der er synderen bag denne luftforurening, men i stedet asfalt, støv m.v. Hvis regeringen ønsker at forbedre befolkningens sundhed, skal de ultrafine partikler med i lovforslaget; alt andet viser, at man er mere fokuseret på at tilfredsstille EU end at sikre befolkningens sundhed

Som forslaget ligger nu, kan kun byer, der overskrider EU's grænseværdier, få tilladelse til at oprette miljøzoner. Vi mener ikke, at denne begrænsning skal pålægges af Miljøministeriet. Når nu eksperterne er enige om, at også partikler, der ikke er inkluderet i EU's krav, kan forårsage sundhedsmæssige problemer, bør også mellemstore byer have mulighed for at indføre miljøzoner. Det er ikke rimeligt, at beboere i Vejle, Sønderborg eller Esbjerg skal bekymre sig om forureningsniveauet, når vi har muligheder for at forbedre sundheden ved et relativt simpelt indgreb. Det bør i stedet være niveauet af de ultrafine partikler, der afgør, om byer kan indføre miljøzoner. Ellers risikerer miljøministeren at afvise miljøzoner i byer med et væsentligt, sundhedsskadeligt forureningsniveau af netop disse partikler, og det er de danske borgere ikke tjent med.

Regeringen lægger med lovforslaget op til, at alene varebiler skal medtages i den nye lov. Det mener vi ikke er godt nok, når vi ved, at også personbiler og andre køretøjer er væsentlige kilder til forurening. Derfor skal vi også overveje en udvidelse af loven på dette område. I Tyskland har man taget problemet med luftforurening anderledes seriøst og har fastsat krav til langt flere former for køretøjer, end det er tilfældet i Danmark. Vi mener, at man kan høste gode erfaringer af det tyske eksempel.

Det er yderst problematisk, at regeringen lægger op til, at de så-kaldte åbne filtre, PPF-filtre, skal kunne godkendes. De har i bedste fald en effektivitet på 30 pct. og fører i værste fald til yderligere forurening, da de omdanner ufarligt NO til farligt NO₂. Det er at stikke danskerne blår i øjnene, hvis disse filtre bliver godkendt. Der er et alternativ: Lukkede filter har en langt større effektivitet – helt op mod hundrede procent – og sikrer på den måde danskernes sundhed langt bedre. Mere miljø for pengene har længe været regeringens motto, men det gælder åbenbart ikke i denne sag. Ved at vælge de lukkede filtre får man for den dobbelte pris tredobbelt effektivitet. Det er da mere miljø for pengene, men alligevel vælger regeringen de billige og ineffektive filtre.

Vi vil i det kommende udvalgsarbejde yderligere få afklaret en række af de spørgsmål, der også er rejst i høringssvarene, men kan på nuværende tidspunkt ikke støtte det fremsatte lovforslag, medmindre der sker væsentlige forbedringer.

Kl. 14:45

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Jørn Dohrmann for en kort bemærkning.

Kl. 14:45

Jørn Dohrmann (DF):

Man kan jo godt blive lidt i tvivl, når man hører hr. Benny Engelbrecht tale om, hvad det egentlig er, der sker derude. Jeg vil bare spørge hr. Benny Engelbrecht, hvordan det lige er, det ser ud med luftkvaliteten. Lever Danmark i dag op til de krav, som EU stiller? Det ved vi jo godt vi gør. Vi har netop gjort en stor indsats på det her område, så det er vel lidt forkert, når man påstår, at vi ikke lever op til luftkvaliteten på det her område.

Så kunne jeg godt tænke mig at spørge lidt ind til, hvad det er, Socialdemokraterne vil have af forbedringer, siden de vil stemme imod forslaget, som det ligger her. Som jeg hører hr. Benny Engelbrecht, er det en klar forbedring, men man ønsker sig åbenbart meget mere end det, man har fået i forslaget her. Så hvad er det lige, man ikke kan støtte i forslaget?

Første næstformand (Mogens Lykketoft): Ordføreren.

Kl. 14:46

Benny Engelbrecht (S):

Vi har da en klar forventning om, at man er villig til at se på udvidelser, det kunne jeg forstå på hr. Eyvind Vesselbo. Derfor opfatter jeg det selvfølgelig også som klart, at der vil komme nogle forbedringer. Det vil vi selvfølgelig se på. Det, at man ikke støtter et forslag, er ikke nødvendigvis det samme, som at man stemmer imod det, som hr. Jørn Dohrmann selvfølgelig også er klar over.

I forhold til det foreliggende forslag synes jeg at det er vigtigt at slå fast, at vi ønsker forbedringer, der sikrer danskernes sundhed. For der kan ikke være nogen tvivl om, at der er alt for mange danskere, der dør for tidligt, og det koster samfundet uhyre formuer, at vi ikke lever op til rimelige krav. Det handler jo især om de ultrafine partikler, som jeg også gjorde rede for i min ordførertale.

Kl. 14:47

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jørn Dohrmann som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 14:47

(Ordfører)

Jørn Dohrmann (DF):

Tak for det. Jeg synes, det er meget vigtige forslag, vi behandler i dag på netop dette område: Hvad kan vi gøre for at få en bedre luft-kvalitet i hele Danmark og ikke kun i de fem største byer? Det har derfor været meget magtpåliggende for Dansk Folkeparti, at vi får gjort en hel del på dette område for at få partiklerne væk fra gaden, kan man sige. Med hensyn til miljøzoner ser det ud til at virke de steder, hvor man har dem. Der er det mærkbart at der er en forbedring af luftkvaliteten.

Der er så nogle, der siger, at vi skal have lukkede filtre i stedet for åbne filtre og den slags ting for at gøre det endnu bedre. Jeg vil bare sige, at vi i Dansk Folkeparti har været med til at give 54 mio. kr. til partikelfiltre til lastbiler for netop at forbedre luftkvaliteten i de store byer – ikke kun til gavn for København, men til gavn for hele Danmark, ja, man kan sige for hele Europa, når lastbilerne kører ud af landet. Vi så gerne, at der blev stillet nogle skrappe krav til alle lastbiler i Europa, og vi er derfor glade for de euronormer, der bliver indfaset med tiden for at få de gamle biler ud.

Vi har været med til at lave bilafgiften om i 2007. Det synes jeg er rigtig godt. For at få de nyeste biler på gaden skal vi lave nogle tiltag, som gør, at folk synes, det er interessant at investere i en ny bil

Ud over det har vi selvfølgelig bemærket, at man efter forslaget her kan tilbageholde nogle af de lastbiler, som oser og sprutter mere, end man synes er rimeligt. Vi synes, det er vigtigt, at man både kan tilbageholde udenlandske lastbiler og danske lastbiler. De forurenende biler skal selvfølgelig væk fra gaden, så der dermed bliver en renere luft, som kommer borgerne til gode, også inde i byerne, hvor vi ved, at der er en stor koncentration af biler.

Derudover har vi i Dansk Folkeparti også været med til at give bl.a. 22 mio. kr. til skrotning af brændekedler, fordi vi synes, det er vigtigt, at vi ikke kun kigger på bilerne, men også alle mulige andre steder, hvor der er kilder til partikelforurening. Det kan være brændefyring og mange andre områder, hvor vi ved at folk måske ikke er mest miljøbevidste.

Vi skal ikke glemme kravene til de grønne taxaer. Vi vil altså gerne have nogle taxaer, som er meget miljøvenlige og rene, for disse biler er for det meste koncentreret inde i byerne.

Det her skal – som vi ser det – ses som en mulighed for, at vi kan lave nogle nødvendige miljøzoner, der kan være med til at begrænse, at byerne bliver belemret med biler, som udleder mange partikler og overskrider grænseværdien. Så vi synes i Dansk Folkeparti, at det her er et skridt på vejen til at forbedre tilstanden i byerne og give muligheden for, at folk kan trække vejret på en fornuftig måde i de byer, som er særligt belastede af bl.a. meget trafik fra forurenende biler.

Vi har gjort meget. Jeg har nævnt det med, at bilbeskatningen er blevet omlagt, og det er vigtigt for os at se på hele tidsforløbet for, hvad der er indført af svovlfri benzin, diesel og den slags ting. Vi mener, at man med det her forslag sådan set bare fortsætter linjen med at gøre det ensartet og virkelig giver miljøområdet et løft på sigt. Dermed ikke være sagt, at der ikke er plads til forbedringer. Det har jeg ikke sagt. Jeg siger bare, at det her er et rigtigt skridt. Man har taget et stort skridt fremad, og det hilser vi i hvert fald velkommen. Vi ser frem til udvalgsbehandlingen. Tak.

Kl. 14:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Ida Auken for en kort bemærkning.

Kl. 14:52

Ida Auken (SF):

I marts 2008 udtalte hr. Jørn Dohrmann meget stor bekymring for de ultrafine partikler, som er dem, men bliver syg af. Det her lovforslag forholder sig overhovedet ikke til de ultrafine partikler. Det er kun optaget af at leve op til nogle grænseværdier i EU, som handler om de store partikler. Hr. Jørn Dohrmann var meget bekymret for de ultrafine partikler, og jeg kan så fortælle hr. Jørn Dohrmann – og det tror jeg også godt han ved – at de åbne filtre, vi i dag vedtager at godkende, ikke fjerner de ultrafine partikler, det gør kun de lukkede. Så når hr. Jørn Dohrmann er meget villig til at se på forbedringer, skulle vi så ikke overveje at ændre det fra åbne til lukkede filtre? Det er jo ikke nogen stor og voldsom ændring, og så ville hr. Jørn Dohrmann også leve op til det løfte, han ligesom gav befolkningen for 2 år siden, om at gøre noget ved de ultrafine partikler.

Kl. 14:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:53

Jørn Dohrmann (DF):

Vi kigger altid på forbedringer i de forskellige lovforslag. Vi synes, det er godt at få den her debat, men jeg tror også, fru Ida Auken må indrømme, at selv på det her område er det jo godt at få taget nogle skridt, som netop er at få sat partikelfiltre på de biler, som ikke har nogen i dag. Og så synes jeg, det er lige meget, om det fremskridt drejer sig om 30 pct., eller hvad det er, vi går efter. Her er det i hvert fald bare vigtigt for os, at vi gør fremskridt, og det gør vi på det her område, når vi bl.a. får den her type filtre sat på bilerne; det er noget, der også vil virke på den lange bane. Så for mig er det vigtigt, at vi får debatten om, hvor det er, vi skal lægge snittet. Er det noget, der virker? Er det noget, der går i stykker efter ganske kort tid?

Jeg siger jo heller ikke, at vi ikke kan forbedre det, for selvfølgelig kan vi forbedre alle forslag.

Kl. 14:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Ida Auken.

Ida Auken (SF):

Jamen så er det jo så heldigt, at Socialdemokratiet, SF, De Radikale og Enhedslisten sammen med Dansk Folkeparti allerede nu har muligheden for at ændre det her lovforslag, så vi får de lukkede filtre, som bevisligt tager 95 pct., i stedet for de åbne, der kun tager 30 pct. Det må da være lige i øjet med hensyn til hr. Jørn Dohrmanns interesse i at få fjernet de ultrafine partikler, som de åbne filtre slet ikke tager – hvis de da ikke ligefrem laver flere af dem, fordi de knuser de store partikler til små.

Kl. 14:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:54

Jørn Dohrmann (DF):

Men jeg er helt sikker på, at der er masser af spørgsmål, som vil blive rejst bl.a. i udvalget, når vi skal til at behandle det her forslag, og der er det jo rigtig godt, at vi har muligheden for at få alle de her ting belyst ordentligt, samtidig med at vi får løst nogle af de her problemer. Så jeg er glad for det fremskridt, der allerede har været her i dag, nemlig at det ser ud til, at SF også vil stemme for et forslag, hvor man jo kan få indført de her miljøzoner, når der er et behov for det. Når EU's grænseværdier, som er de grænseværdier, som vi lægger fast, bliver overskredet, kan man skride til handling og få en miljøzone. Det synes jeg er rigtig godt, og jeg glæder mig til det og ser frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 14:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 14:55

Per Clausen (EL):

Jeg ved jo, at hr. Jørn Dohrmann har næsten samme skepsis over for EU, som jeg har, og derfor kan det jo ikke overraske hr. Jørn Dohrmann, at de grænseværdier, man har i EU, måske ikke løser alle problemer.

Jeg vil spørge hr. Jørn Dohrmann, om han er indstillet på i det videre arbejde med det her lovforslag at løse det problem, han selv tidligere har lagt meget vægt på, nemlig det problem, der vedrører de ultrafine partikler. For det er jo ligesom det næste skridt, vi kan gå, og der er jo ingen grund til at blive ved med at lade sig begrænse af EU's, skal vi sige lidt utilstrækkelige indsigt i, hvad der er det reelle problem på det her område, når vi ved bedre. Og det ved hr. Jørn Dohrmann jo, for det har han tidligere givet udtryk for.

Kl. 14:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:55

Jørn Dohrmann (DF):

Jamen det, der er vigtigt for mig, er jo også, at vi ligesom får lavet et ens snit. Det er uholdbart, hvis vi har nogle andre grænseværdier i den ene by i forhold til den anden by. Derfor er det vigtigt, at vi ligesom får en grænseværdi, som betyder, at her sker der altså forbedringer derude.

Jeg er helt sikker på, at uanset om hr. Per Clausen og Dansk Folkeparti skulle finde en løsning på, hvad grænseværdien skal være i dag, så ser den anderledes ud om et par år – eller i morgen for den sags skyld. Der er masser af folk, der prøver på at gøre sig kloge på det her område, folk, som aldrig har arbejdet med det her område, men som gerne vil have en udtalelse i en eller anden avis. Og det

gælder også politikere. Men jeg siger altså bare, at det ikke løser problemet. Vi skal vide, hvor vi skal sætte ind, og det tror jeg vi kan løse sammen med ministeriet, når vi får besvaret nogle af de her spørgsmål i udvalget.

Kl. 14:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Clausen.

Kl. 14:56

Per Clausen (EL):

Nu er jeg jo helt enig i det, hr. Jørn Dohrmann tidligere har sagt om, at det er vigtigt at gøre noget for at begrænse de ultrafine partikler, og jeg er sikker på, at hr. Jørn Dohrmann ikke mener, at vi i Danmark skal lade os begrænse af, hvad de kan finde ud af at gøre nede i EU; vi kan altså godt tage nogle selvstændige initiativer. Og jeg forstår da også det, hr. Jørn Dohrmann siger, sådan, at han faktisk er positivt indstillet over for at undersøge, om vi også i forbindelse med det her lovforslag kan gennemføre nogle forbedringer, som reducerer de ultrafine partikler. Og hvis vi er enige om det, må vi jo se på, hvilke tekniske løsninger der er; det behøver vi ikke at snakke os frem til her i Folketingssalen lige i dag.

Kl. 14:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:57

Jørn Dohrmann (DF):

Jamen jeg prøvede på at sige, at det, vi gerne vil have, er, at vi får de nødvendige virkemidler, der skal til for at være med til at løse noget af den opgave, der ligger derude, med at få nogle af de her partikler væk. Jeg tror ikke på, at vi får fjernet partiklerne hundrede procent fra bilernes udstødning; jeg tror derimod på, at vi kan reducere antallet af partikler. Og så er det jo op til Folketinget at finde ud af, hvor snittet skal ligge, uanset hvad EU mener.

Jeg synes bare, det er vigtigt, at der er et ensartet grundlag, når vi kører rundt i Danmark, og at vi, når vi har fået vores bil godkendt nede på den lokale synsstation, kan køre ind i de byer, som tillader det og har et miljømærke, en slags – hvad skal man kalde det – miljøzonemærke, og det skulle gerne kunne gælde hele vejen rundt.

Kl. 14:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Erika Lorentsen for en kort bemærkning.

Kl. 14:58

Erika Lorentsen (RV):

Det er de der åbne filtre, som jeg ikke er helt sikker på at jeg klart forstod på ordføreren på området. En af de ting, som jeg synes er meget ærgerligt ved de der åbne filtre, som er så lidt effektive, er jo, at de er ret dyre at montere. Der vil jeg gerne høre, hvad ordføreren tænker om at bruge, altså at pålægge bilejerne en temmelig stor udgift, og så skal vi måske om et par år bede dem om at skifte de filtre til nogle nye, fordi de simpelt hen ikke fungerer.

Kl. 14:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 14:59

Jørn Dohrmann (DF):

Jamen jeg vil bare sige til den radikale ordfører, at der ikke er nogen, der pålægger, at man skal montere et åbent filter. Man kunne jo sagtens selv montere et lukket filter. Jeg må bare sige, at det står en frit for at vælge noget, der er bedre. Jeg må bare sige, at det kunne de

fleste jo gøre. Når man arbejder her i Folketinget, hører man jo ikke til de lavest lønnede, så hvis man virkelig ville montere et filter, tror jeg også, at man kunne finde pengene til det.

Jeg vil bare sige, at vil man gøre noget for miljøet, har man også selv et ansvar. Vi har bare ligesom sagt, at der er nogle minimumskriterier for, at man kan slippe for at betale den her afgift til staten. Jeg synes, at det er rimeligt nok, at man så monterer et åbent filter, som hr. Benny Engelbrecht jo sagde kunne give op til 30 pct. bedre luft ud af udstødningsrøret. Det er da værd at tage med. Hvis man så gerne ville gøre det endnu bedre, kunne man jo selv investere lidt flere penge i et lukket filter.

Kl. 15:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Erika Lorentsen.

Kl. 15:00

Erika Lorentsen (RV):

Hvad mener ordføreren med hensyn til de private biler, skulle vi også få dem med i det her forslag? Hvis de der miljøzoner virkelig skal have en effekt, er det vel også vigtigt, at de private biler får påmonteret nogle filtre?

Kl. 15:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:00

Jørn Dohrmann (DF):

Altså, jeg må bare sige, at de private biler jo er med i dag. Det er jo netop derfor, at man får 1.000 kr. i lettelse – altså at man ikke skal betale 1.000 kr. ekstra for sin dieselbil, også som privatperson. Det her gælder ikke kun erhvervsdrivende. Den opfattelse er i hvert fald forkert.

Det, det gælder om her, er jo netop, at vi ligesom kan sige, at her vil vi gerne have, at man kan lave en miljøzone. Det gælder erhvervslivet, det gælder de folk, som kører inde i det område. Men det med partikelfiltre gælder altså alle folk, vi vil gerne motivere dem til, at de investerer i et partikelfilter, så vi får en bedre luftkvalitet både fra privatbilismen og også fra erhvervslivet. Vi har netop haft store tilskudspuljer, der målrettet er givet til erhvervslivet.

Kl. 15:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Benny Engelbrecht for en kort bemærkning.

Kl. 15:01

Benny Engelbrecht (S):

Jeg kan forstå, at hr. Jørn Dohrmann mener, at man alene skal holde sig til de krav, der er fra EU's side. Der er ikke nu nogen grænseværdier for de ultrafine partikler, men vi ved, at DMU i forbindelse med forskningsprojekter har målt sig til, at i et trafikeret bymiljø i København indeholder hver kubikcentimeter 30.000 af de her ultrafine partikler, men vi kender ikke den nøjagtige grænseværdi, for det er der ikke forsket tilstrækkelig meget i.

Men er det sådan, at hvis der kommer en grænseværdi fra EU, så vil hr. Jørn Dohrmann og Dansk Folkeparti også automatisk være med til at indføre en stramning på dette område? Vil ordføreren dermed også være med til at lægge pres på i EU-systemet, så vi snarest muligt får lagt grænseværdier på dette område?

Kl. 15:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:02

Jørn Dohrmann (DF):

For os i Dansk Folkeparti er det bare vigtigt, at vi ligesom har noget ensartethed, så vi ikke render ind i det, at man f.eks. i Aalborg har en miljøzone, et niveau, man lægger sig på, og i København ligger man på et andet niveau. Hvem der så skal etablere niveauet, om det er EU, eller om det er andre, der skal være med, tror jeg at vi alle sammen vil være med til at påvirke. For Dansk Folkeparti er det bare vigtigt, at uanset om vi f.eks. kører i Aalborg, eller om vi kører i København, Kolding eller Sønderborg for den sags skyld, så er det samme grænseværdi, man ligesom går ud fra.

Det kan godt være, at vi ikke overholder den; det kan godt være, at vi ikke overholder grænseværdien i København, men så er det kun her, at man bliver pålagt, at det skal være en bestemt type af filtre eller biler, man skal køre med.

Kl. 15:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 15:03

Benny Engelbrecht (S):

Et af de elementer, som er fremhævet i høringssvarene, er spørgsmålet om det meget bureaukratiske system, der er for kommuner, der ønsker at indføre miljøzoner. Er det en problemstilling, som Dansk Folkeparti vil være med til at løse, sådan at det bliver langt mindre bureaukratisk og mindre omkostningsfuldt end det, der lægges op til i lovforslaget?

Kl. 15:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:03

Jørn Dohrmann (DF):

Vi vil gerne være med til at se på alle de aspekter, der nævnes. Vi må bare sige, at der er masser af kommuner rundtomkring, der siger: Når vi har et problem, når vi overskrider nogle grænseværdier, vil vi gerne have nogle værktøjer, som gør, at vi jo netop kan gøre nogle tiltag, som gør, at vi får færre partikler i vores by.

Derfor tror jeg bare, det er vigtigt, at vi sender de her klare signaler til alle byer, der lyder: Når I overskrider de grænseværdier, som EU på et eller andet tidspunkt fastsætter, så er der mulighed for at indføre nogle restriktioner.

Det er det klare signal, der gerne skulle gå igennem til kommunerne derude, og som de så kan agere efter. Så må vi se på, om der er nogle ting, vi kan gøre bedre og lettere, så det ikke er så bureaukratisk. Det er jeg enig i. Al den administration er jo ikke nødvendig, for det her skal være et effektivt system, som kommer miljøet til gode.

Kl. 15:04

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Ida Auken som SF's ordfører.

Kl. 15:04

(Ordfører)

Ida Auken (SF):

Jeg er cyklet herind på arbejde i dag, og derfor kan man lige nu i mit blod måle, at jeg har været udsat for forurenet luft. Andre, der sidder her, tænker, det var godt, de tog bilen eller bussen, men de skal bare vide, at det også kan måles i deres blod, og det er måske endda endnu værre for dem, der sidder lige nede i trafiksmoggen.

Det er sådan, at der her i København dør omkring 500 mennesker hvert år på grund af den forurenede luft. Hvis der døde 500 i trafikken i København, ville man jo virkelig gøre noget ved det her problem. I stedet har vi nu i snart 9 år cirklet rundt om problemet og ikke turdet stille de nødvendige krav, og nu skal vi igen se på et lovforslag, der laver småbitte justeringer i stedet for at gå ind og for alvor tage fat på problemet.

Jeg vil sige, at man ikke bare tager let på det her, man negligerer også, at der er rigtig mange andre byer, der gerne vil have mulighed for at gøre noget ved det her, og som ikke kun er optaget af, hvad EU nu sætter af grænseværdier, men er optaget af folkesundheden. Folk i Århus, Odense og Trekantsområdet skal nu bekoste store undersøgelser for at måle på de store partikler, der egentlig ikke rigtig er interessant. Det, der er rigtig interessant, er de små partikler, for det er dem, vi bliver syge af.

Hvad gør miljøministeren? Miljøministeren vælger at lade, som om alt er i fineste orden, fordi vi ikke længere overskrider EU's grænseværdier. Det kan vi endda læse i dagens forslag. Så fremsætter man det her relativt slappe og temmelig indholdsløse forslag. Det undrer mig, at det her er det bedste, regeringen kan komme op med. EU's grænseværdier forholder sig, som vi har sagt mange gange i dag, ikke til de ultrafine partikler, der er de allermest sundhedsskadelige. Så må man jo spørge ministeren, hvad der ligger hende mest på sinde. Er det reelt at gøre noget ved problemet med folkesundheden, eller er det at leve op til EU's grænseværdier? Det vil jeg i hvert fald gerne have svar på.

Så vil jeg sige, at regeringen med det her forslag markerer, at man accepterer, at hver eneste københavner, hver eneste person i den her by, mister 1 år af deres liv, fordi de har valgt at slå sig ned i byen. Det er Steffen Loft fra Institut for Folkesundhedsvidenskab, der har forstand på det her og har lavet masser af forskning på området, der har vist os det.

Med det her forslag gør man igen grin med bilister, fordi man beder dem om at montere et filter, der ikke virker. De åbne filtre virker ikke. Hvis de tager noget, tager de 30 pct., som de samler op og støder ud igen i sådan nogle blowouts. Det er bevist, så jeg synes næsten, det er at gøre grin med folk at bede om de her åbne filtre, når de faktisk nogle steder gør mere skade end gavn, og når vi har de lukkede filtre, der faktisk fjerner 90 pct. af forureningen.

Så synes jeg, man viser manglende respekt for det kommunale selvstyre, for EU-lovgivningen giver faktisk mulighed for, at kommunerne kunne stille de her krav, hvis ikke regeringen forhindrede dem i det

Så må man sige, at de her ord om at blive en grøn vindernation jo endnu en gang bliver gjort til skamme. Der er ikke nogen interesse hos regeringen for at gøre Danmark til en grøn vindernation. Vi har de førende virksomheder på luftrensning, vi har de førende virksomheder, der laver SCR-katalysatorer, der laver lukkede filtre, og alligevel vil vi ikke stille krav her hos os selv.

Jeg må sige, at jeg er meget, meget skeptisk over for forslaget, som det ligger nu, men jeg vil sige, at vi vil stille nogle ændringsforslag, der stiller krav om NOX-rensning med f.eks. SCR-katalysatorer, om lukkede partikelfiltre på varebiler, om krav om katalysator på personbiler, så vi får de allerallerældste, dem, der er over 20 år gamle, ud af byen, og så vil vi have, at alle byer med over 25.000 indbyggere skal have mulighed for at indføre en miljøzone.

Jeg håber virkelig, der vil være imødekommenhed over for de her forslag, og så er vi selvfølgelig også åbne over for forhandlinger.

Så vil jeg bare sige til hr. Eyvind Vesselbo, at SKAT har oplyst, at der er 400, der har sat partikelfilter på her pr. 1. april, hvor afgiften træder i kraft, og skønnet fra SKAT var 225.000. 400 sammenlignet med 225.000 – der er et eller andet med, at regeringens politik på miljøområdet bare ikke helt holder vand!

Til hr. Jørn Dohrmann, som gerne vil have ens vilkår i hele landet og siger det tre gange, vil jeg sige, at det undrer mig, at hr. Jørn Dohrmann stemmer for det her forslag, som jo netop laver specifik-

ke miljøzoner der, hvor problemerne er. Det, jeg umiddelbart synes giver mening, er jo at lave miljøzoner der, hvor folk rent faktisk opholder sig. Tak.

Kl. 15:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

En kort bemærkning fra hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 15:09

Eyvind Vesselbo (V):

Det var jo en masse skældud og input, som ikke var positivt. Jeg vil bare gerne høre, om det lovforslag, der ligger her, er en forbedring af mulighederne for at få miljøzoner, eller om det er et tilbageskridt.

Kl. 15:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:09

Ida Auken (SF):

Man må jo sige, at kommunerne nu skal til at vise, at EU's grænseværdier bliver overskredet. Hvis det hos en kommune så viser sig, at man nu ikke overskrider den her grænseværdi, der ikke har ret meget med folkesundheden at gøre, skal den så fjerne sin miljøzone igen? For ellers har vi nogle miljøzoner i nogle byer, hvor man faktisk ikke overskrider grænseværdien. Så der er faktisk mulighed med det her for nærmest at opløse alle miljøzoner: 1) en stor forringelse, 2) man begynder at blåstemple en teknologi med de åbne partikelfiltre. Det er at gøre grin med folk, der har en varebil, og folk, der har en personbil. Vi vil have de lukkede filtre på, og jeg kan lige så godt sige det her til alle, der hører det, at når der kommer en ny regering – og det gør der forhåbentlig snart – så sætter vi de lukkede filtre på. Så jeg vil bare opfordre alle vognmænd til at være forudseende og få de lukkede filtre på.

Kl. 15:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 15:10

Eyvind Vesselbo (V):

Nu fik jeg ikke et helt kontant og klart svar på det, jeg spurgte om. Også i hovedindlægget var der en masse negative input, og det var der sådan set også i svaret her. Jeg bad egentlig om at få et positivt input, nemlig om det her lovforslag giver nogle forbedrede muligheder for, at nogle andre end de fem kommuner, som i øjeblikket kan få det, også kan få miljøzoner.

Kl. 15:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:11

Ida Auken (SF):

Jeg kan da godt forstå, at hr. Eyvind Vesselbo godt vil have ros, og jeg ville da også gerne rose ham i alle mulige andre sammenhænge. Men det kan jeg ikke, når man stiller så sjasket et forslag som det her. Det er fint, at andre kommuner får lov til at lave miljøzoner, det har vi ønsket meget længe, men ikke når de først skal ud at betale en undersøgelse til 200.000-300.000 kr., før de kan få lov at gøre det, og den her undersøgelse måler på noget, der ikke er interessant, nemlig om man lever op til EU's grænseværdier. Det, der rigtig er interessant, er folkesundheden, det er de små partikler. Jeg vil jo gerne granske min sjæl og finde noget, der kan gøre ordføreren rigtig glad, men jeg er ked af det, det har virkelig været svært denne gang.

Vi plejer jo gerne at ville finde noget, vi kan rose, men det her har godt nok været en hård omgang.

Kl. 15:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Ørum Jørgensen for en kort bemærkning.

Kl. 15:11

Per Ørum Jørgensen (KF):

Det er da klar tale, i forhold til at hvis SF kommer med i en ny regering, så sætter man lukkede partikelfiltre på. Hvad koster det?

Kl. 15:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:12

Ida Auken (SF):

Nu kan hr. Per Ørum Jørgensen komme over til mig og se forskellige fakturaer fra H. Daugbjerg, der sætter partikelfiltre på varebiler. Det koster ca. 16.000 kr. for en almindelig varebil. Det er selvfølgelig klart, at det er lidt irriterende for en vognmand, men hvis man tager den pris og lægger den over på de varer, man fragter, så vil fragten på en vare stige et par øre. Så kunne jeg spørge hr. Per Ørum Jørgensen: Hvad koster det, at vi har to millioner sygedage om året i det her land? Hvad koster det?

Kl. 15:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 15:12

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg ville sådan set hellere vide, hvad det f.eks. koster dansk erhvervsliv. Når man så skråsikkert siger, at det vil man gennemføre, hvis man kommer i regering, så synes jeg da i hvert fald, at det danske erhvervsliv skal have mulighed for at vide, hvad det er for en regning, man vil påføre det, ikke mindst også nu, hvor vi har finanskrise. Det synes jeg ville være fair over for erhvervslivet. Jeg tror nu ikke, at der kommer nogen ny regering efter næste valg, men hvis der nu gør, så er det jo rart, at man kan forberede sig.

Kl. 15:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:13

Ida Auken (SF):

Det her kommer til at koste den del af dansk erhvervsliv, der hedder vognmænd, noget. Det kommer til at koste vognmændene i Danmark noget. Det vil jeg gerne sige helt klart. Det kommer til at koste vognmændene noget. Til gengæld har vi en masse producenter af partikelfiltre, som kan blive førende i hele verden, som kan skabe arbejdspladser, som kan skabe de her grønne teknologier og vise, at de virker i praksis her i Danmark, som kan være med til at gøre Danmark til det her grønne demonstrationsforegangsland, som vi så gerne vil være.

Angående det her med cost-benefit: I har haft 9 år til at lave costbenefit på det, det har I ikke fået gjort. Det glæder jeg mig til at I får gjort. Lad os nu få gjort det, sådan at vi faktisk kan blive den førende nation, vi gerne vil være, på det grønne område. Og må jeg bare sige, at Kina har gigantiske problemer med det her. Og dansk erhvervsliv vil jo rigtig gerne have, at nogle, i hvert fald dem, der er progressive og er interesseret i de grønne teknologier, kan få lov at demonstrere, at det her faktisk virker i praksis. Så det ser jeg meget frem til. Kl. 15:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Jørn Dohrmann for en kort bemærkning.

Kl. 15:13

Jørn Dohrmann (DF):

Det er jo en spændende debat, som vi er inde i her, synes jeg, for det, vi jo i hvert fald kan lytte os frem til, hvis vi lytter rigtigt, er, at bilisterne i Danmark må til lommerne, hvis vi får en S-SF-regering. Så vil man med det samme tvinge dem til at sætte de lukkede filtre på bilen, en udskrivning på 16.000 kr., som vi lige har fået oplyst, og jeg vil bare spørge fru Ida Auken: Er det et mål for dem, der har en bil til en værdi af måske 5.000 eller 10.000 kr., at de skal påmontere et filter til 16.000 kr.?

Derudover vil jeg spørge SF: Vil SF virkelig stemme imod det her forslag, hvis det blev bragt til afstemning, som det er her? Den klare forbedring, så vi får ens vilkår, er det virkelig det, SF er imod, når Socialistisk Folkeparti står og siger, at det her simpelt hen ikke er godt nok, det kunne være meget bedre? Er det ikke en klar forbedring for bilisterne?

Kl. 15:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:15

Ida Auken (SF):

Det var godt, at hr. Jørn Dohrmann huskede at sige Socialistisk Folkeparti, for SF er lidt farligt.

Lad mig bare sige det klart: Det er jo kun varebilerne, som det her drejer sig om. Det er varebilerne, der vil have lov at køre helt ind i byen, hvor folk er. Folk bliver syge. Det koster samfundet rigtig mange penge. I Danmark har vi det princip, der hedder, at forureneren betaler, så folk, der har en varebil, lige meget hvad den er værd, skal have det her partikelfilter på. Så må jeg jo til gengæld sige med hensyn til de her totalt ineffektive åbne filtre på personbiler, at dem er vi ret ligeglade med. Så vi varetager alle de menneskers interesse i Danmark, der nu skal bruge penge på at spare 1.000 kr. om året i afgift. Der har hr. Jørn Dohrmann helt uden at blinke bare sagt: Fint, vi lægger en skat på 1.000 kr. på alle almindelige bilister, der har en dieselbil. Det er en skatteskrue. Det har vi jo set helt tydeligt.

Kl. 15:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Jørn Dohrmann.

Kl. 15:15

Jørn Dohrmann (DF):

Igen kunne vi ikke få et klart svar på, om Socialistisk Folkeparti vil stemme imod det her forslag, den klare forbedring, det lægger op til, med hensyn til at de byer, der ligger uden for målgruppen i dag, eventuelt kunne indføre en miljøzone. Men jeg forstår det sådan, at SF overhovedet ikke er interesseret i at diskutere, hvad der er positivt for de her byer, der nu får de her muligheder. Socialistisk Folkeparti vil hellere sige, at nu skal erhvervslivet igen have en regning for at kunne drive deres erhverv i Danmark, uden at skele til, at der bliver en skævvridning imellem de konkurrerende lande. Hvordan sikrer vi, at de biler, der kommer fra udlandet, også har påmonteret de her filtre?

Kl. 15:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:16

Ida Auken (SF):

Nu kom jeg i tanker om en ting, jeg kunne rose. Det var, at de udenlandske biler også skal have det her klistermærke på. Det kunne man godt rose, men det får mig bare ikke til at stemme for et lovforslag, som godkender en totalt ineffektiv teknologi, som gør grin med kommunerne. Hvis det nu bare var sådan, at kommunerne kunne få lov at bestemme, ville vi selvfølgelig stemme for. Sådan er det bare ikke i dag. I dag skal kommunerne forholde sig til EU's grænseværdier, som er det eneste, de må forholde sig til. De må ikke forholde sig til folkesundheden, de må ikke forholde sig til, om deres borgere bliver syge. Hvis de ser de kæmpestore problemer med, at befolkningen bliver syg af luftforurening, må de ikke lave en miljøzone, fordi regeringen har lavet de her bureaukratiske regler, og derfor kan det godt være, at det er en lillebitte forbedring med nogle klistermærker i ruden på udenlandske biler, men det er simpelt hen bare ikke nok til at acceptere, at man blåstempler et ineffektivt partikelfilter, og at man laver en miljøzonelov, der faktisk kan risikere at udhule miljøzoneloven i det hele taget.

Kl. 15:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Per Ørum Jørgensen som konservativ ordfører

Kl. 15:17

(Ordfører)

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg synes, at det er en interessant debat og en debat, vi har haft ganske ofte her i Folketingssalen. Jeg er lidt overrasket over, at oppositionen nærmest sådan meget kritisk kaster sig over forbedringer på det her område. Det undrer mig meget. Jeg synes, at det her er et væsentligt lovforslag. Det er også et forslag, som ligger fint i forlængelse af det lovforslag, hvor man faktisk gav mulighed for at indføre miljøzoner. Det var jo altså den her regering, der i sin tid sikrede, at der blev mulighed for at indføre miljøzoner i Danmark, og det har også vist sig at have en ganske positiv effekt. Lad mig nævne København og Frederiksberg, hvor man faktisk har reduceret partikelforureningen med 25 pct.

Når nu det, der blev indført i 2006, ifølge oppositionen ikke virker, kan jeg ikke lade være med at tænke på, om ikke vi skal afskaffe de zoner igen. Hvis det alligevel ikke virker, er der ingen grund til at gøre det besværligt for københavnere og for folk på Frederiksberg og folk andre steder. Så kan vi lige så godt lade være med at lave de begrænsninger for deres udfoldelsesmuligheder.

Jeg synes, at det er en sådan lidt useriøs tilgang til hele den her diskussion, at man siger, at det ikke virker. Jeg synes også, det er at køre debatten ud på et skråplan i forhold til de borgere, som følger den her debat, at man begynder at lave fine beregninger på, hvor meget yngre københavnerne nu bliver i forhold til jyder, for er det nu københavnere, der ryger, eller er det københavnere, der ikke ryger, eller hvordan er det med det i forbindelse med sådan en undersøgelse?

Jeg har bemærket mig, at vestjyske kvinder er de kvinder i Danmark, der bliver ældst, der er selvfølgelig heller ikke så meget luftforurening dér, men skyldes det alene det? Det skulle man næsten tro, hvis man hører SF's ordfører.

Jeg synes egentlig, at debatten får et skingert præg, og det er lidt synd, for der ligger mange gode initiativer her. Jeg synes også, at det er fornuftigt, at man lægger det ud til de enkelte kommuner at tage initiativ og åbne for det. Hvis der er en mellemstor kommune, der vil indføre en miljøzone, kan det faktisk også lade sig gøre, men kun i de tilfælde, hvor der reelt er et problem. Der er ikke nogen grund til

at lave restriktioner for borgere og virksomheder, medmindre man har et problem. Det synes jeg egentlig er helt centralt.

Så får vi at vide, at når der kommer en ny regering med et rødt flertal, kommer der også ændringer på det her felt. Vi får ikke et bud på, hvad det koster borgerne. Vi får ikke et bud på, hvad det koster erhvervslivet. Hvis man vil arbejde seriøst med lovgivning som regering, skylder man da i hvert fald at kigge på, hvilke konsekvenser det har for borgerne, og hvilke konsekvenser det har med hensyn til arbejdspladser, ikke mindst når vi er i en finansiel situation som den, vi er i nu

Jeg er lidt ked af, at det her ikke modtages mere positivt af oppositionen. Jeg synes, der er en rigtig god balance i forhold til de udfordringer, vi står over for. Vi ønsker alle sammen at sikre en så god luftkvalitet som overhovedet muligt, det giver sig selv. Og her er initiativer, som er afbalancerede, og som også peger i den retning.

Kl. 15:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Erika Lorentsen for en kort bemærkning.

Kl. 15:21

Erika Lorentsen (RV):

Jeg bemærkede, at ordføreren snakkede meget om at være seriøs. Mener ordføreren selv, at det er seriøst simpelt hen at kræve det af dem, der har varebilerne, hvis de skal køre ind i miljøzonen – de kan jo have et arbejde, som gør, at de er nødt til at påmontere det. Finder ordføreren det seriøst at kræve, at de bruger en hel del penge på at sætte filtre på, der ikke virker efter hensigten?

Kl. 15:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:22

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jamen hvis konklusionen på den her debat er, at de regler og forhold, som vi har i dag, når det gælder vores miljøzoner, ikke virker, synes jeg da egentlig, at vi i stedet for skulle afskaffe miljøzonerne, hvis det altså er det, Det Radikale Venstre mener.

Det er ikke, hvad jeg hører Klaus Bondam, som jo er partifælle med den radikale ordfører, sige. Jeg tror egentlig, at den person i sin tid var meget, meget begejstret for dem. Jeg tror, at hvis det stod til den kære Klaus Bondam, ville han nok afskaffe bilismen, og jeg tror i hvert fald, at han i sin tid var meget glad for, at man her i København kunne få de her miljøzoner. Men vi kan også afskaffe dem, hvis det er det.

Kl. 15:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Erika Lorentsen.

Kl. 15:22

Erika Lorentsen (RV):

Nu har jeg ikke gjort mig til talsmand for at afskaffe miljøzonerne. Jeg prøvede faktisk at stille ordføreren et spørgsmål, for miljøzonerne kommer jo ikke til at virke, hvis man ligesom stiller krav om noget, som ikke virker. Hvis man lader bilerne køre ind i miljøzonerne med filtre, som gør, at de måske forurener stadig væk, vil det sige, at så kommer det jo ikke til at virke. Det er det, jeg tænker på. Hvad mener ordføreren om det forhold?

Kl. 15:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:23

Per Ørum Jørgensen (KF):

Hvis vi tager København og Frederiksberg har man i de beregninger, vi har set, altså reduceret med omkring 25 pct. i forhold til partikler, og det synes jeg da er positivt. Det skal da ikke være en negativ historie, det er da positivt og et skridt i den rigtige retning.

Så er der nogle udfordringer i forhold til NO2, men grundlæggende har det jo været et initiativ, som har peget i den rigtige retning, nemlig at sikre en bedre luftkvalitet generelt de steder, hvor det problem er størst. Det synes jeg sådan set at vi i fællesskab skal glæde os over og så egentlig også i fællesskab glæde os over de her nye initiativer, som vil gøre, at miljøzonerne i fremtiden vil være endnu mere effektive.

Kl. 15:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Erika Lorentsen som radikal ordfører.

Kl. 15:24

(Ordfører)

Erika Lorentsen (RV):

I Det Radikale Venstre synes vi, at det er fint at indføre miljøzoner med skærpede krav. Det er også fint, at der stilles krav til udenlandske biler, og det er også godt, at man i det her lovforslag indfører skærpede håndhævelsesmuligheder for affaldstransporter, der overtræder EU's transportforordninger mod import og eksport af affald. Så der er bestemt forbedringer i forslaget. Men med hensyn til at sikre en renere luft uden skadelige partikler og sod i byerne virker det, som om ambitionen bare er at overholde grænseværdierne, og det synes jeg er meget ærgerligt, for her kunne vi godt være meget mere ambitiøse, da ren luft er vigtig for mange menneskers livskvalitet og helbred

Jeg tænker, at en trængselsafgift vil kunne nedsætte luftforureningen meget mere effektivt, hvis man skal betale en meget høj afgift for at køre ind i miljøzonerne. Derfor bør vi arbejde på at indføre det. Det kunne løse mange problemer i byerne både med trafik og miljø. Det er også ønskeligt at gøre det attraktivt at skifte den gamle, forurenende bil ud med en ny og mere miljørigtig. Der er nogle, der mener, at privatbenyttelsesafgiften på nye varebiler gør det attraktivt økonomisk at holde gamle biler kørende. Det var måske et problem, vi også skulle få undersøgt.

I forslaget vil man stille krav om partikelfilterkatalysatorer i miljøzonerne, og det er så der, jeg er skeptisk over for, om det er godt nok, da de åbne filtre kun kan reducere omkring 30 pct. og så netop ikke fanger de allerfarligste partikler, som mange andre ordførere jo har været inde på. Som jeg forstår høringssvaret fra Københavns Kommune, er en del af partikelfiltrene ikke effektive nok over for sodpartikler, og en iltning i katalysatoren kan omdanne det forholdsvis ugiftige NO til det sundhedsskadelige NO2, som Københavns Kommune allerede har for høje niveauer af.

Dansk Miljøteknologi opfordrer til, at man i de kommende miljøzoner kræver en eftermontering af effektive lukkede fullflowfiltre med en effektivitet på 99,9 pct. på alle varebiler. De mener, at miljøzonerne vil være det rene blålys, hvis åbne filtre godkendes til kørsel i miljøzonerne. Effektive partikelfilterkatalysatorer er meget dyre, og det kan måske virkelig blive en belastning for små håndværkere i en krisetid, så hvis vi lander på, at det bliver et krav, må vi overveje, om vi har mulighed for en eller anden form for økonomisk kompensation til dem, hvis de skal montere de rigtig dyre filtre. Vi skal også overveje, om vi dermed får nok miljø for pengene.

Jeg mener også, at vi skal overveje at inddrage de private biler i ordningen. Det er mere rigtigt at sige personbilerne, altså at de kommer med i ordningen. Og så synes jeg, at det kunne være rigtig fint, hvis miljøministeren ville arbejde på at få fælles EU-regler vedrørende de ultrafine partikler. Men i Det Radikale Venstre vil vi selvfølgelig gå meget positivt ind i forhandlingerne om de foreslåede ændringer i lov om miljøbeskyttelse, og vi plejer at sige, at vi stemmer for enhver forbedring på området, også når de er små. Men jeg mener, at det er afgørende, at vi får det med de åbne filtre ud af lovforslaget.

Kl. 15:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 15:28

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Man kan i hvert fald finde to forbedringer i det her lovforslag, og dem vil jeg gerne starte med. Den ene er, at man også fremover vil have en mærkningsordning for udenlandske biler, og den anden er, at man gennemfører nogle mere effektive sanktioner, også over for udenlandske biler. Så på det område kan man sige, at der er klare forbedringer.

Havde man nu nøjedes med at fremsætte forslag om det, havde der ikke været nogen tvivl om, at Enhedslisten ville have stemt for det her forslag. Så ville vi betragte det som et meget lille fremskridt, men dog som et udtryk for en vis vilje til at komme videre. Men det, som vi er meget usikre på, er, om resten af lovforslaget er en forbedring eller i virkeligheden en forringelse. Det er, fordi det jo lyder meget godt, at man vil give mulighed for at etablere miljøzoner i flere byer. Det lyder rigtig godt, men der stilles to krav, der skal opfyldes. Det første er, at man skal overskride EU's grænseværdier for større støvpartikler, og det andet er, at man så efterfølgende, når man har dokumenteret det, skal have ministeriets godkendelse.

Vi er faktisk meget usikre på, om det får nogen som helst praktisk betydning, fordi man her vælger at fokusere på EU's grænseværdier på et område, som efter vores opfattelse ikke er særlig væsentligt. Det er også et område, hvor man i forvejen formentlig i alle danske byer overholder grænseværdierne, hvorimod man jo i forhold til nogle andre grænseværdier, nemlig dem, der handler om NOx, NO₂-gas fra trafikken, altså nogle grænseværdier, der også er trådt i kraft, og nogle grænseværdier, som man overtræder i dag, vælger at sige, at det først skal opfyldes i 2015.

Der synes jeg måske, at det ville være mere ambitiøst at sige, at man skulle overholde nogle grænseværdier, som er trådt i kraft, men som man ikke opfylder endnu, end at man vil opfylde nogle, som man i forvejen opfylder. Så det, vi i hvert fald vil bore lidt i, er, hvorfor man har valgt denne selektion i, hvilke EU-grænseværdier man synes er de rigtige at overholde her og nu. Det er det første.

Det andet, jeg vil sige, er, at der jo også er et stort problem, når man diskuterer, hvordan man sikrer en renere luft af hensyn til folkesundheden i Danmark, og det er vel det vigtige. Jeg er helt med på, at det også er en slags ambition, der indimellem for regeringen kan opfattes som værende, meget, meget tung at løfte, at man skal overholde EU-reglerne på miljøområdet. Det ved vi jo at man har store vanskeligheder med. Det er selvfølgelig lidt ærgerligt, for det burde ikke være svært, og det burde ikke være en beskrivelse af en ambitiøs politik, at man bare skal leve op til EU-regler.

I hvert fald må man her konstatere, at når det handler om at sikre frisk luft, er det ikke nok, fordi man har hele spørgsmålet om de ultrafine udstødningspartikler. Det er rigtigt, som hr. Per Ørum Jørgensen fra De Konservative sagde, at vi jo har diskuteret det her et utal af gange, og vi er også i den situation, at vi mange gange med sådan en vis glæde har kunnet høre hr. Jørn Dohrmann tale om, at det med de der ultrafine partikler var meget, meget vigtigt at få gjort noget ved. Det er bare ikke sket. Derfor er det det andet, som vi faktisk fra Enhedslistens side vil interessere os for, altså om man kan opnå nog-

le forbedringer i forhold til at stille krav om partikelfiltre, som rent faktisk også virker over for de ultrafine partikler.

Vi synes i grunden i Enhedslisten, at det er en rigtig dårlig idé at påføre erhvervslivet og almindelige mennesker ekstraudgifter med henvisning til nogle miljøhensyn, hvis man ikke opnår nogen egentlige miljøgevinster. Det er derfor, vi er skeptiske over for det her lovforslag og altså må vente med at tage endelig stilling til, hvordan vi vil stemme i sidste ende, indtil vi har set, hvordan udvalgsarbejdet kommer til at falde ud.

Kl. 15:32

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det miljøministeren.

Kl. 15:32

${\bf Miljøministeren}\ (Karen\ Ellemann):$

Lad mig da starte med at takke ordførerne for diverse indlæg. Jeg synes, at debatten her har båret lidt præg af meget store ambitioner og også meget store frustrationer på det her område.

Jeg må sige, at jeg naturligvis deler synspunktet med mine partifæller fra Venstre – og også med Det Konservative Folkeparti – nemlig at udgangspunktet for det her lovforslag jo sådan set er positivt, for storbyluften har aldrig været renere. Vi står i en situation, hvor grænseværdierne for partikler nu overholdes på alle landets målestationer. Det synes jeg sådan set der er ganske god grund til at glæde sig over.

Derfor lægger vi heller ikke med det her lovforslag op til, at alle kommuner nu skal til at etablere nye, skrappe miljøzoner. Men vi sikrer med det her forslag de nødvendige redskaber til hurtigt at kunne sætte ind, hvis partikelforureningen mod forventning igen skulle blive uacceptabel. Det gælder alle byer i Danmark og for både lastbiler, busser og varebiler. Det ser jeg sådan set som et positivt udtryk for rettidig omhu.

Samtidig skærpes håndhævelsen, så vi får den fulde miljø- og sundhedsmæssige effekt af de eksisterende miljøzoner. Det betyder, at vognmænd, også de udenlandske – jeg konstaterer med glæde, at man i hvert fald også ser positivt på den del af det – fremover kan få tilbageholdt deres køretøj, indtil der er stillet sikkerhed for en eventuel bøde. Politiet kan kræve et ekstraordinært syn af et osende køretøj, og de udenlandske vognmænd skal som de danske have et miljøzonemærke i forruden.

Den rene luft i vores byer, som jeg starter med at konstatere vi har, er jo ikke bare kommet af sig selv. Indsatsen i EU for renere biler har båret frugt, og regeringen har taget en lang række initiativer, som også har bidraget. Der vil jeg selvfølgelig igen nævne de 54 mio. kr. i tilskud til partikelfiltre til lastbiler og til busser, omlægninger af bilafgifterne i 2007, så nye biler med filtre fik nedslag i afgiften, 22 mio. kr. til skrotning af gamle brændekedler og så et krav om grønnere taxier. Og så var der selvfølgelig muligheden for at indføre miljøzoner, som glædeligvis har vist sig at give resultater. En ny rapport fra DMU viser, at miljøzonen i København og Frederiksberg reducerer udledningen af partikler fra trafikken med godt en fjerdedel. Jeg kan nævne en række andre initiativer, men jeg synes, det er vigtigt lige at bevare den optimisme og at glæde sig over de resultater, der trods alt er kommet.

Når det så er sagt, vil jeg også samtidig sige, at ja, vi har fortsat udfordringer på luftområdet. Som flere ordførere også tidligere har været inde omkring, overholder vi f.eks. ikke grænseværdien for NO₂, og derfor har vi også meldt ud, at Danmark i lighed med formentlig de fleste andre EU-lande vil søge Kommissionen om udsættelse for grænseværdien til 2015, hvilket hr. Per Clausen var inde på.

Vi overvejer nu, hvilken kombination af virkemidler som giver os mest ren luft for pengene, og så vil vi i efteråret fremlægge udkast til en samlet luftkvalitetsplan, som sendes i offentlig høring. Med disse ord her håber jeg på en hurtig og konstruktiv behandling af lovforslaget.

KL 15:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Ida Auken for en kort bemærkning.

Kl. 15:36

Ida Auken (SF):

Jeg spurgte, om miljøministeren var mest optaget af at leve op til EU's grænseværdier eller mest optaget af folkesundheden. Hvis det er det sidste, folkesundheden, så gælder det de ultrafine partikler. Der er altså ikke nogen uenighed om, at de udgør den allerstørste sundhedsfare.

Derfor vil jeg spørge miljøministeren, hvad hun så vil gøre ved de ultrafine partikler, når der ikke er noget som helst i det her lovforslag om dem.

Kl. 15:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:36

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Det, jeg egentlig synes er lidt mærkværdigt i forbindelse med mange af de spørgsmål, der er stillet under debatten her i dag, er, at man får skabt sådan et eller andet billede af, at EU's grænseværdi bare er taget ud af den blå luft – som om den ikke har nogen betydning. Den har da i hvert fald også en sundhedsmæssig betydning. Jeg anerkender, at vi ikke er fuldstændig i mål der, og at man kunne gøre mange ting. Jeg har også noteret mig på den der lange liste af ting, som vi kunne risikere at blive udsat for, hvis der en dag kom en anden regering, at man vil stille som krav, at alle så skal have lukkede partikelfiltre.

Jeg konstaterer, at vi gør en masse mod luftforureningen, og at vi har skabt resultater. Jeg siger ikke, at ambitionerne stopper her, men jeg konstaterer, at der er sket forbedringer, og jeg konstaterer, at vi med det her i hvert fald sikrer rettidig omhu, ifald der skulle være behov for at bruge og etablere nye miljøzoner.

Kl. 15:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Ida Auken.

Kl. 15:37

Ida Auken (SF):

Igen vil jeg sige, at EU's grænseværdier måler de store partikler, PM-10. Det er o.k. at få dem væk, men man hoster de fleste af dem op igen. PM-0,5, som er de bittesmå partikler, bliver nede i lungerne, og de skaber problemer i bronkierne. De giver sågar cancer i de værste tilfælde. De bliver fragtet med rundt i blodet. Det er de ultrafine partikler, som er det rigtig store problem.

Jeg synes ikke, at miljøministeren svarer. Hvis jeg måtte give et forslag til et svar, man i hvert fald kunne være løbet uden om spørgsmålet med, så kunne det jo være, at man i EU ville arbejde for, at der kom grænseværdier på PM-0,5. Det ville jo være en mulighed, nemlig at sige, at så vil vi arbejde på det på europæisk plan. På den måde kunne man løbe udenom at sige, hvad man egentlig vil gøre herhjemme.

Men jeg kunne da godt tænke mig igen at spørge, om ministeren har tænkt sig at gøre noget også for folkesundheden, hvad angår de ultrafine partikler.

Kl. 15:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:38

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Det er klart, at jeg som miljøminister ikke bare sætter mig over i mit ministerium og blot sidder på min hænder og konstaterer, at alt er i den skønneste orden. Jeg møder dagligt op i arbejdstøjet, uanset om det er i Folketinget, eller om det er på EU-niveau, hvor vi arbejder for både sundhedsfremme og også realistiske og fornuftige miljøtiltag, som skal forbedre både sundhedstilstanden og forbedre luftkvaliteten. Jeg anerkender også, at det er der selvfølgelig en sammenhæng mellem. Hvordan er luftkvaliteten, og hvordan er sundhedstilstanden?

Det, jeg konstaterer her, er jo altså, at vi står med et lovforslag, som sikrer, at der kan gribes hurtigt ind over for partikelforurening, hvis grænseværdierne overskrides. Det overrasker mig, at der ikke sådan er en bred begejstring for det her. Det er et skridt i den rigtige retning, og jeg synes, det ville klæde oppositionen trods alt at konstatere, at det her er et skridt i den rigtige retning. Jeg er med på, at oppositionen vil have mere og vil tvinge lukkede partikelfiltre på enhver håndværkerbil. Så vidt er jeg ikke villig til at gå.

Kl. 15:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 204: Forslag til folketingsbeslutning om vurdering og sikring af byernes grønne områder og af bymiljøet.

Af Ida Auken (SF) m.fl. (Fremsættelse 07.04.2010).

Kl. 15:39

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft): Forhandlingen er åbnet. Miljøministeren.

Kl. 15:40

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Vi skal nu behandle et forslag om vurdering og sikring af byernes grønne områder og af bymiljøer, et forslag, som er fremsat af SF.

Haver, parker, grønne åndehuller, skov og natur er der jo ingen tvivl om giver større kvalitet til vores byer. Hvad er sidegevinsterne? Ja, folk er gladere, mindre syge, mindre stressede, når de dagligt oplever det grønne. Det grønne giver os også samtidig frisk luft, og det giver os skygge, det giver plads til dyre- og planteliv, og det giver selvfølgelig også mulighed for leg og bevægelse, så på den måde er vi nok alle sammen fuldstændig enige om, at det er vigtigt, at samtlige borgere i det her land har adgang til gode naturoplevelser.

Derfor glæder jeg mig også over at kunne konstatere, at kommunerne virkelig gør et rigtig stort arbejde for at sikre, at deres borgere har adgang til grønne arealer. Med kommunalreformen fik kommunerne mulighed for at gøre det endnu bedre, da de overtog plankompetencen for det åbne land fra amterne. Det giver kommunerne gode

muligheder for at få den grønne struktur til at hænge sammen på tværs af grænsen mellem by og land.

Vi har altså i regeringen tillid til, at kommunerne gennem kommune- og lokalplanlægning og den daglige drift af grønne områder vil gøre, hvad de kan for at sikre deres borgere gode, grønne oplevelser. Jeg vil også gerne henlede opmærksomheden på de mange kommuner, der har etableret grønne cykelruter igennem byerne, for at borgerne både kan opleve det grønne og så i øvrigt komme på arbejde og få dyrket motion samtidig.

I de seneste år er der simpelt hen sket store ændringer i byerne, også fordi mange havne- og erhvervsarealer er blevet omdannet, og på den måde er mange områder, som måske tidligere var oplevet som mere lukkede og utilgængelige for offentligheden, simpelt hen blevet tilgængelige for byernes borgere. Tænk bare på de mange havnearealer, som i dag opleves og benyttes som rekreative områder. Vi ser som regering meget positivt på den tendens til simpelt hen at omdanne eksisterende erhvervsområder til moderne byområder.

De grønne områder er i virkeligheden i dag allerede godt sikrede. Langt de fleste grønne områder i byerne er i offentligt eje, og flere af dem er oven i købet fredet. Samtidig sikrer det danske plansystem, at borgerne har indflydelse på processen, når der udarbejdes nye planer for byernes udvikling. Som borger bliver man inddraget både i det indledende arbejde med udvikling af planen, og når der foreligger et konkret forslag til en ny plan for et område. Kommunalpolitikere kommer så på den måde til at skulle forsvare deres beslutning i flere omgange, hvis de skulle gå med planer om at nedlægge et grønt område. Man må samtidig forvente, at man som kommunalpolitiker tænker sig grundigt om, før der tages beslutning om nedlæggelse af grønne områder.

Regeringen ser derfor det her forslag, altså en ny regel om krav om grønne erstatningsområder, både som en overflødig regel og også som en unødvendig indblanding i den kommunale råderet.

Så er der et andet element her i forslaget, som handler om biofaktor og brug af et pointsystem, som jeg sådan set godt kan se nogle fordele ved, hvis det bliver brugt som et frivilligt værktøj. Som det fremgår af beslutningsforslaget, er der erfaringer fra både Sverige og Tyskland med brugen af biofaktor, men kun få erfaringer i dansk sammenhæng.

På nuværende tidspunkt ser regeringen en del uafklarede forhold omkring brugen af biofaktor, ikke mindst i forhold til betydningen for biodiversiteten og den rekreative kvalitet, hvis der er stillet krav til biofaktoren i en ny bebyggelse. Der er ingen umiddelbar sammenhæng mellem en høj biofaktor og så en høj biodiversitet, fordi selve biofaktoren faktisk kun forholder sig til mængden af grønt.

Jeg vil gerne have, at vi gør os nogle erfaringer herhjemme i forhold til den danske planlovgivning, før jeg tager stilling til behovet for ny lovgivning på det her område. Derfor vil jeg bede By- og Landskabsstyrelsen om at inddrage brugen af biofaktor i det partnerskab, som de er ved at indgå med Friluftsrådet omkring udvikling af grønne områder i byen. I det her partnerskab vil Friluftsrådet og Miljøministeriet inddrage kommuner med henblik på at fremme den grønne struktur i byen.

Der stilles i forslaget krav om, at biofaktor indarbejdes i bygningsreglementet, så de grønne elementer integreres i vurderingen af og kravene til byggeriet. Et egentligt krav om anvendelse af biofaktor i bygningsreglementet forventes at medføre en væsentlig fordyrelse af byggeriet, hvilket bl.a. vil kunne medføre krav om DUT-kompensation fra kommuner og regioner, og så er der selvfølgelig også de privatøkonomiske konsekvenser, sådan et krav måtte medføre. Så jeg må sige, at på nuværende tidspunkt vurderes det som meget uhensigtsmæssigt at indarbejde biofaktor som et decideret krav til byggeriet.

En anden del af forslaget er de midlertidige grønne områder, og der tror jeg, at de fleste af os har oplevet at se en grund, som er kommet til sådan at ligge øde og forsømt hen. Ingen bruger den, måske er de gamle bygninger blevet revet ned, og tilbage står den her byggetomt, som langsomt gror til i skrald og skidt. Det er jo typisk områder, som på en eller anden måde ligger der og venter på at blive brugt til nye formål. Det er klart, at det ville være en fordel at få noget positivt ud af grunden, frem for at den bare ligger hen. Men grundlaget skal for mig at se altså være frivillighed og ikke tvang, som det er i det her forslag.

Regeringen vil med andre ord ikke give muligheden for, at det offentlige skal kunne pålægge grundejeren unødige omkostninger, men i stedet for skal vi altså have frivillige aftaler mellem kommunen og grundejeren. Kommunerne kan inspirere og motivere til, at der anlægges midlertidige grønne områder på byggetomter.

På den baggrund og med den gennemgang af beslutningsforslaget her afviser jeg i dag det konkrete forslag om vurdering og sikring af byernes grønne områder og af bymiljøet, men som nævnt er jeg indstillet på at bede By- og Landskabsstyrelsen om at inddrage spørgsmålet om biofaktor i By- og Landskabsstyrelsens planlagte partnerskabsprojekt med Friluftsrådet om udviklingen af det grønne i byen.

K1 15.4

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren. Hr. Eyvind Vesselbo som ordfører for Venstre.

Kl. 15:46

(Ordfører)

Eyvind Vesselbo (V):

Det er et beslutningsforslag om at anvende et planlægningsværktøj, biofaktor, i kommunerne for at sikre, at der stadig væk er grønne områder i kommunerne og i byerne.

Der er ingen tvivl om, at det er vigtigt, at vi sætter fokus på de grønne områder i byområderne. Det er vigtigt, at vi bibeholder så mange grønne områder som overhovedet muligt og ikke ganske langsomt æder os ind på dem ved nybyggeri eller andre foranstaltninger. Derfor er det jo en meget positiv indfaldsvinkel, som SF har med sit beslutningsforslag, netop at sætte fokus på det her.

Men det her drejer sig jo om kommunernes planlægningsværktøj, og det vil sige, at SF meget gerne vil have, at vi her i Folketinget og i regeringen beslutter, at kommunerne skal bruge en biofaktor i deres planlægning. Altså, der må jeg jo sige, at det virker lidt underligt, at vi her i Folketinget skal bestemme, hvordan kommunerne skal organisere deres planlægning, i det her tilfælde af grønne områder. Det er jo det kommunale selvstyre, som vi i hvert fald i Venstre meget, meget gerne vil bevare og endda udbygge, som skal det, og derfor er det direkte imod vores politik at pålægge kommunerne at bruge sådan en faktor, at pålægge kommunerne at bruge sådan et system for at sikre, at der er grønne områder.

Jeg mener, at de lokalpolitikere, som er ude i kommunerne, jo sagtens selv kan finde ud af, hvordan de skal planlægge, og hvordan de skal sikre, at der er grønne områder. Det er i hvert fald sådan, at selv om der var nogle, der ville sætte spørgsmålstegn ved det, mener jeg, at de da i hvert fald som udgangspunkt er langt bedre kvalificerede til at finde ud af, hvad der skal være i deres kommuner og i deres lokalplanlægning af grønne områder, end os herinde i Folketinget.

Så mener jeg derudover, at sådan en biofaktor, sådan som den er beskrevet, ikke nødvendigvis sikrer, at der kommer grønne områder. Det afhænger jo af, hvilke variable man lægger ind i den.

Så vi kan altså ikke støtte det her forslag om at have en biofaktor, men vi vil meget gerne arbejde videre sammen med kommunerne og i en dialog med kommunerne på at sætte fokus på det her område, nemlig at man i kommuner og i byområder sikrer, at der er nogle grønne områder, og at man i så høj grad som muligt undgår at minimere de områder, som der er på nuværende tidspunkt.

Så jeg vil sige, at jeg sådan set er meget positiv over for problemstillingen i det her forslag, men jeg mener bare ikke, at vi nødvendigvis skal have en biofaktor, og jeg mener slet ikke, det er Folketingets opgave at pålægge kommunerne sådan et planlægningsværktøj. Derfor kan vi ikke støtte forslaget, men som sagt får det nogle positive ord med på vejen.

Kl. 15:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Mette Gjerskov for en kort bemærkning.

Kl. 15:50

Mette Gjerskov (S):

Hvordan er det nu, er det billig portvin og gode hensigter eller noget andet, man ikke kommer ret langt med her i verden? Det hjælper ikke noget, at Venstres ordfører står og siger, at man gerne vil have noget grønt, og at man ih, så gerne vil have, at byerne bliver grønne, men når der ligger et konkret forslag, siger man nej.

Altså, hvad er det konkret ved det her biofaktorplanlægningsværktøj, som Venstre har noget imod? Det undrer mig meget, der står jo ikke noget om, at kommunerne skal presse et eller andet ned over hovedet på borgerne. Der står, at kommunerne kan bruge det her som et planlægningsværktøj. Da jeg læste forslaget fra SF, tænkte jeg faktisk, at der endelig var en god ramme, man kunne sætte det grønne bymiljø ind i som planlægger.

Kl. 15:51

$\textbf{F} \\ \textbf{\textit{ø}} \\ \textbf{\textit{rste}} \\ \textbf{\textit{næstformand}} \\ \textbf{\textit{(Mogens Lykketoft):}} \\$

Ordføreren.

Kl. 15:51

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg vil gerne sige til fru Mette Gjerskov, at jeg hverken vil tilbyde billig portvin eller dårlige hensigter. Tværtimod mener jeg, som jeg sagde, at intentionerne i det her er gode, altså ideen med at sætte fokus på de grønne områder i byerne.

Når fru Mette Gjerskov spørger mig, hvad det er, vi helt konkret er imod, kan jeg sige, at det er, at kommunerne herindefra skal pålægges at lave en biofaktor for at kunne planlægge. Der siger jeg, at de da selv må kunne finde ud af, hvordan de skal planlægge deres område. Vi skal ikke bestemme, hvilken faktor de skal planlægge med, for der er mange, mange lokale hensyn at tage, når man planlægger. Og jeg tror, de er meget, meget bedre til at finde ud af det her. Jeg kan ikke se, hvad sådan en biofaktor skal bruges til.

Kl. 15:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Mette Gjerskov.

Kl. 15:52

Mette Gjerskov (S):

Som jeg har forstået forslaget her fra SF, handler det om, at ligesom man har en bebyggelsesprocent, hvor kommunen går ud og siger, at der højst må bebygges så og så mange procent af grundene, har kommunen med biofaktor en mulighed for at gå ud og sige: Der skal være så og så grønt i det her nye kvarter, vi nu laver i vores by. Ørestaden skal være så og så grøn, når vi nu planlægger den på ny. Hvad er der dog i vejen for at give kommunerne den mulighed?

Det er jo ikke en tvang, det er en mulighed for kommunerne til at lave en grundig byudvikling, som også er grøn, som ikke kun handler om bebyggelsesprocenter og energiregnskab, men også er grøn, så man kan motivere til at få lavet grønne tage, til at få lavet vertikale haver, og hvad ved jeg, hvad der er af muligheder for at lave grønne arealer inde i byerne.

Kl. 15:53 Kl. 15:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:53

Eyvind Vesselbo (V):

Jo, men der er jo ingen grund til at give kommunerne nogle muligheder, de allerede har. Kommunerne kan da bare gøre det her, og derfor er der ingen grund til, at jeg står her på talerstolen og siger: Nu skal vi nok vedtage, hvad I skal gøre. Hvis kommunerne vil bruge den her biofaktor i deres daglige arbejde på nuværende tidspunkt, hvad er det så, der egentlig forhindrer dem i at gøre det?

Næh, det, der er problemet, er, at vi altid her i Folketinget – eller i hvert fald nogle partier – meget gerne vil være så overkloge, at vi vil pålægge og pådutte kommunerne at gøre noget, som de faktisk selv kan finde ud af hvordan de skal gøre. Det er det, vi er imod. At forudsætte, at kommunerne ikke selv kan finde ud af det her, er da ikke særlig venligt over for alle de dygtige kommunalbestyrelsesmedlemmer, der sidder rundtom i landet – at sige: Nu skal vi nok bestemme, for I kan ikke selv finde ud af at lave sådan en biofaktor. Hvis de vil bruge den, kan de jo bare gøre det.

Kl. 15:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Ida Auken for en kort bemærkning.

Kl. 15:54

Ida Auken (SF):

Nu ved vi jo, at Venstre ikke er kede af at gå ind og lave store projekter midt i naturområder, så det kunne godt være, at der var en grund til at sige, at det nogle steder i byerne er godt at have nogle klare planredskaber, ligesom vi har en kystbeskyttelseslov.

Vi sætter nogle gange en bundgrænse herinde fra Christiansborg for at undgå en uhensigtsmæssig konkurrence mellem kommunerne, der kan betyde, at hvis en kommune ikke giver lov til at opføre et dårligt byggeri midt i et grønt område, flytter projektet bare over til nabokommunen, der har dårligere regler.

Er det ikke en meget god idé, at vi ligesom på alle mulige andre områder sætter en bundgrænse og siger, at det her ligesom er minimumskravet til, hvad der skal ske, og at det minimumskrav indeholder krav om, at man ikke må fjerne grønne områder uden at kompensere?

Kl. 15:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:55

Eyvind Vesselbo (V):

Nej. Fru Ida Auken rammer jo lige ned i, hvad der er forskellen mellem Venstre og SF. Hvor SF vil styre, hvad kommunerne skal gøre, fordi man i SF åbenbart ikke mener, at kommunalbestyrelsesmedlemmerne selv kan finde ud af det, har vi i Venstre den opfattelse, at kommunalbestyrelsesmedlemmerne godt selv kan finde ud af det. Vi går ind for kommunalt selvstyre.

Derfor kan det jo ikke nytte noget, at vi kommer med sådan en biofaktor og siger, at vi kommer med noget helt nyt, og at det skal de gøre. Hvis de gerne vil gøre det, kan de jo gøre det på nuværende tidspunkt – er det ikke korrekt?

Kl. 15:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Ida Auken.

Ida Auken (SF):

Som sagt er der jo nogle steder, hvor det er smart at forhindre uhensigtsmæssig konkurrence, og derfor sætter vi i planloven en bundgrænse på rigtig mange forskellige områder – det er vi vel enige om?

Så må jeg sige, at det er en lille smule mærkeligt at stå og høre på det her med det kommunale selvstyre, når vi lige inden har behandlet et lovforslag, hvor man ikke vil give kommunerne lov til at oprette de miljøzoner, de gerne vil oprette. Københavns Kommune har jo længe gerne villet stramme miljøzonen, men det giver man dem ikke lov til.

Så det er sjovt, at Venstre på et område åbenbart stoler fuldstændig på, at kommunerne nok skal få gjort det her og tage hensyn til miljøet, men når kommuner på den anden side gerne vil indføre en beskyttelse af deres borgere, så er det ikke godt nok, og så må man i Københavns Kommune f.eks. ikke stille krav til lukkede partikelfiltre.

Kl. 15:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:56

Eyvind Vesselbo (V):

Nu ved jeg ikke, om vi skal gå tilbage til drøftelsen af det tidligere lovforslag, men der må jeg da sige, at det udpræget er kommunalt selvstyre, at man nu giver kommunerne rundtom i landet mulighed for at oprette miljøzoner, hvilket de ikke har haft mulighed for før. Derfor har vi jo på den måde udvidet det kommunale selvstyre.

Ligegyldig hvor mange gange fru Ida Auken og andre ordførere herinde vil spørge om, hvad det er i det her, Venstre er imod, vil svaret blive det, som er helt fundamentalt for os – og det er der, hvor vandene skilles, og det er jo en ærlig sag: Venstre støtter det kommunale selvstyre, og andre ordførere vil gerne styre herinde fra Christiansborg. Man kan jo se forskellen, og så har man jo noget at tage stilling til, når det engang bliver aktuelt.

Kl. 15:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Mette Gjerskov som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 15:57

(Ordfører)

Mette Gjerskov (S):

Det her forslag fra SF handler om at få et grønnere bymiljø. Det har jeg meget svært ved at forstå at man kan være imod. Jeg synes, det er utrolig vigtigt, at også de mennesker, som bor i byerne, de børn, som vokser op i byerne, har mulighed for at have adgang til nogle grønne områder. Vi ved godt, at det af pladshensyn ikke altid er muligt at lave store parker og kæmpe grønne anlæg. Derfor ligger der bl.a. i det her forslag fra SF – og det er derfor, at vi synes, at det er positivt – nogle fleksible muligheder for at lave små grønne åndehuller i byerne. Det kan f.eks. være grønne tage. Det kan være det, der hedder vertikale haver, som ikke bare er den der arkitektens trøst, som vokser op ad muren – det kunne det også have været – men som rent faktisk er haver med vandingssystemer og næring og hele baduljen inde bag alt det grønne. Der er mange forskellige muligheder for at lave grønne ting.

Det, vi egentlig godt kunne tænke os fra Socialdemokraternes side er, at bygherrer og byplanlæggere har det grønne med i overvejelserne, når de projekterer byggerier, at de har det med som en faktor. Ligesom vi kræver, at de skal være energivenlige og klimavenlige og 117 andre ting, kunne det være rart, hvis der lå et stykke papir på

en bygherres bord, der spurgte: Har man overvejet, om man kunne skabe et grønt åndehul i forbindelse med det her byggeri?

Det er den mulighed, som vi gerne vil give kommunerne, mulighed for at stille det krav i et område og sige: Det her skal ikke være et sten- og flisehelvede, her skal være plads til det grønne.

Det ligger også i forslaget, at man skal erstatte grønne områder med andre grønne områder, hvis de bliver nedlagt. Det synes jeg faktisk også, og det synes Socialdemokratiet også er en rigtig, rigtig fornuftig ting. For vi ved, at grønne åndehuller i byerne er under pres. Jeg går ikke ud fra, at der er nogle, der er i gang med at projektere et eller andet stort anlæg i Fælledparken, nej, det er de små åndehuller, som lige så stille forsvinder, fordi man lige kan få 1 m² mere til byggeriet.

Jeg er selvfølgelig positiv over for, at ministeren siger, at hun vil tage nogle af de her elementer med i overvejelserne i ministeriet. Det synes jeg er positivt. Men jeg kan slet ikke forstå, at regeringen ikke straks siger: Jamen det her er dog en fantastisk god idé, den er vi med på. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, hvad man kan have imod at give kommunerne et grundigt værktøj, som er gennemprøvet i byer andre steder. Hvorfor skulle man have noget imod at give det til kommunerne? Det forstår jeg ikke.

Under alle omstændigheder går vi ind for grønne byer, vi vil gerne have, at også biodiversiteten og naturens mangfoldighed spreder sig lidt til byerne, det gjorde ikke noget. Derfor er vi meget positive over for det her forslag, og vi vil gå meget konstruktivt ind i udvalgsbehandlingen.

Kl. 16:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Jørn Dohrmann, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:01

(Ordfører)

Jørn Dohrmann (DF):

Man kan blive forundret. Det er jo socialisme af værste skuffe, kan man faktisk sige, når Socialistisk Folkeparti, det kan man se af punkterne her, også vil til at pålægge grundejere, at alle arealer, der ikke lige bliver brugt, nu skal være grønne områder. Man kan sige, at det er mærkeligt, at på det ene tidspunkt ved det forrige forslag, hvor man siger, at man vil give mere selvbestemmelse til kommunerne, er Socialistisk Folkeparti og Socialdemokraterne imod, men ikke her, når man ligesom lægger op til, at kommunerne så skal tvinges til en hel masse – tvinges til at lave vurderinger og sikringer af de her områder. Men mange af de her steder, bl.a. her i København, har man et rødt styre, og der siger man så at de ikke gør det godt nok.

Jeg er da enig i, at man mange af de der steder, hvor der er socialdemokratiske borgmestre, øver vold, vil jeg kalde det, på naturen. Socialistisk Folkeparti følger så efter og siger så også, at det ikke er godt nok ude i kommunerne. Vi har altså kommuneplanerne, vi har planloven, og vi har den sunde fornuft derude til at styre det her.

Så må jeg bare sige til fru Mette Gjerskov og alle andre, som jo er fortalere for det her forslag, at vi nogle gange ude i kommunerne også har prøvet at sige, at vi gerne vil have en lavere bebyggelsesprocent. Men så bliver vi kritiseret for, at vi ikke udnytter arealet godt nok. Så det hænger jo ikke sammen, hvad man står og siger her på talerstolen, nemlig at man nu ligesom skal lave store grønne områder. Når vi gør det, kommer de samme folk og siger, at vi ikke udnytter arealet godt nok.

Vi er nødt til at sige, synes jeg, at det her område netop hører til ude i kommunerne. Det er netop det, der gør kommunerne forskellige: De kan konkurrere på forskellige parametre. De kan gøre det, at de kan sige, at Udkantsdanmark selvfølgelig også har nogle gode tiltag på det her område, hvor de kan skille sig ud fra København, som jo er oset til af biler, hvad jeg synes er et problem.

Derfor er det i hvert fald for Dansk Folkeparti vigtigt, at man nu også tager et ansvar ude i de enkelte byråd, hvor man jo også står til ansvar over for vælgerne en gang hvert fjerde år. Så når vi ser på alle de her ting, som der er lagt op til – og der skal etableres et pointsystem, som kun gør det dyrere at administrere ude i kommunerne – er der i hvert fald ingen lettelse i det her og ingen forbedring, som vi ser det i Dansk Folkeparti. Det er altså vigtigt, at man inddrager kommunerne i det her arbejde. Og der synes vi jo, at kommuneplanen og planloven er fornuftige arbejdsredskaber. Så når vi har de gode kommuner, som jo sagtens kan klare det her, mener vi, at vi er godt dækket ind.

Det, Dansk Folkeparti også lægger mærke til, er jo, at Socialistisk Folkeparti her overhovedet ikke nævner noget om, hvad det egentlig koster. Man skriver bare, at der er en mindre udgift til etablering og drift af det her biofaktorsystem, men det koster altså folk, hver eneste gang man skal sidde og vurdere de her planer på kryds og tværs. Derfor mener vi, at pengene er meget bedre brugt ude i kommunerne på at lave nogle gode lokalplaner og på at give dem mulighed for at påvirke det derude lokalt. Vi er ikke så centralistiske som Socialistisk Folkeparti, som ønsker at styre det hele fra Folketinget. Vi ønsker at give selvbestemmelse, fordi det netop kan gøre, at vi kan etablere nogle grønne områder ude i de små lokale samfund.

Lad mig bare nævne et godt eksempel. Det er fra Kolding, hvor jeg selv kommer fra. Der har vi sagt, at vi godt kunne tænke os, at der blev flere, man kan kalde det boulevarder omkring industriområderne for at etablere grønne korridorer og mulighed for, at dyrelivet kan få det godt, at vi kan få et rigt dyreliv. Det synes jeg er utrolig godt, og vi vil gerne skille os ud fra alle mulige andre steder i Danmark, sådan at vi netop bliver attraktive på det område.

Så jeg er sikker på, at når vi også ser ud på udkantsområderne, har de andre ting, de kan tilbyde, og som de lægger vægt på derude. Det er jo så op til den enkelte borger ligesom selv at finde ud af, hvad det er, vedkommende sætter pris på, og hvor vedkommende vil bo, i stedet for at de herindefra bliver skudt i skoene, at de ikke tager hensyn til naturen. Når vi drager ud i landet, når vi drager lidt væk fra den røde by København, ser vi altså, at der er mange, der er rigtig gode til at planlægge til gavn for naturen og miljøet, og som har andre gode tiltag. Så jeg er ikke bekymret over det. Jeg synes, det er rigtig godt, at vi får debatten her.

Men det her redskab synes jeg er skudt langt over målet, og det viser i hvert fald, at man i Socialistisk Folkeparti slet ikke har tillid til, at byrådene rundtomkring sagtens kan forvalte den magt, de har i dag, og at de ligesom skal inddrages i beslutningsprocessen om, hvordan deres område skal være fremadrettet. Så jeg må bare sige, at vi i Dansk Folkeparti i hvert fald ikke er begejstrede for den her centralisering, som der lægges op til, og som man godt kan frygte vil komme mere på dagsordenen i den kommende tid. Vi ønsker, at borgerne bliver inddraget mere, netop som man gør, når man har lokalplaner og laver kommuneplaner. Så det her er den forkerte retning at gå i.

Kl. 16:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er der en kort bemærkning fra fru Ida Auken.

Kl. 16:07

Ida Auken (SF):

Jeg kan forstå, at Dansk Folkeparti har sat sådan en socialistjagt ind, men man skal så også øve sig i at sige Socialistisk Folkeparti, så man ikke snubler i det hver gang. Vi kan tage en lille træningssession bagefter, hvis det skulle være.

Men jeg kan altså forstå, at sådan et værktøj her er socialisme af værste skuffe. Må jeg så spørge hr. Jørn Dohrmann: Hvorfor så ikke bare fjerne hele planloven? Altså, det er jo også staten, der ligesom

giver nogle retningslinjer for kommunerne. Det må jo også være socialisme af værste skuffe. Er det ligesom det, hr. Jørn Dohrmann arbejder på? – altså at sige: Lad os da komme helt af med planloven.

Kl. 16:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:08

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg tror ikke, fru Ida Auken har hørt, at jeg har sagt, at man skulle af med planloven. Den giver netop mulighed for, at man ude i lokalområdet kan sige: Hvad er bedst for os inden for de her rammer? Man bliver ikke pålagt det, der er lagt op til her, hvor man skal lave et biofaktorsystem. Man kan sige, at når man har en planlov, og man har en kommuneplan, kan man ligesom se frem i tiden og sige: Hvad er det, vi gerne vil have skal ske med det her område?

Det er klart, at hvis man på den her måde siger, at nu skal kommunalbestyrelsen kunne pålægge grundejere at overholde visse bestemmelser, så må vi bare sige, at så går vi ind og rører ved ejendomsretten, og den er ukrænkelige i vores øjne. Jeg ved godt, at i en socialistisk verden, i en kommunistisk verden, er det ligegyldigt med ejendomsretten; der gælder det bare om at fratage den enkelte ejer muligheden for selv at bestemme. Det er vi ikke tilhængere af, og derfor er vi ikke tilhængere af det forslag, som er lagt frem her.

Kl. 16:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Ida Auken.

Kl. 16:09

Ida Auken (SF):

Nu kan jeg forstå, at vi ikke bare er socialister, nu er vi også kommunister. Vi kan godt tage en lille historietime på et tidspunkt og fortælle, hvordan SF faktisk blev til som et opgør med kommunismen, men det tager vi senere.

Men jeg fik ikke svar på mit spørgsmål til hr. Jørn Dohrmann. I planloven er det jo lige præcis staten, der sætter nogle rammer, for at kommunerne ikke f.eks. skal komme ud i en uhensigtsmæssig konkurrence, give sig til at bygge på alle vores smukkeste områder eller give sig til at bygge i områder, vi ved bliver oversvømmet i byggeriets levetid. Der er mange forskellige ting, hvor vi herindefra siger, at det er hensigtsmæssigt at lægge en nedre bundgrænse, for at kommunerne ikke kommer ud i en uhensigtsmæssig konkurrence.

Kunne det ikke være sådan, at lige præcis det med at skaffe grønne områder i byen er et sted, hvor det giver mening, at staten også går ind og siger til kommunerne, at det er meget vigtigt, at vi beholder de grønne områder?

Kl. 16:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:10

Jørn Dohrmann (DF):

Det er meget tydeligt, at man ikke vil forstå, hvad det er, vi siger i Dansk Folkeparti; man kører sin egen dagsorden. Det er helt i orden. Det, jeg bare siger, er, at vi i dag har en kommuneplan, og jeg tror, fru Ida Auken er fuldstændig bekendt med, at sådan en kommuneplan skal man lave en gang i en kommunalvalgsperiode, og det er jo vigtigt, at der er en kommuneplan og en planlov, som udstikker nogle rammer for det her. Man behøver jo så ikke at gøre det, som er foreslået i forslaget her, hvor man altså siger, at en biofaktor skal indarbejdes i byggereglementet. Det er jo det, man gerne vil have fremadrettet. Det er jo nye restriktioner, som man vil pålægge kom-

munerne og udgifter, som jo ikke engang bliver betalt, kan man sige, som ikke engang gør nogen gavn, for kommunerne siger jo: Vi er forskellige, og vi vil gerne have lov til at bruge forskellige metoder, vi vil gerne tilbyde forskellige varer, vi vil ikke se ens ud alle sammen

Vi bruger altså kommuneplanerne og planloven til at lave de overordnede rammer, og jeg synes, det er utrolig vigtigt, at vi holder os til det.

Kl 16:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det fru Mette Gjerskov.

Kl. 16:11

Mette Gjerskov (S):

Jeg har jo faktisk konstateret her på det seneste, at hr. Jørn Dohrmann virkelig er i hopla, og det synes jeg da også at vi får syn for i dag. Men spørgsmålet er, om ikke det bliver en lillebitte smule for skingert eller er skruet en lillebitte smule for meget op, når det, vi beder om, er at få en lille smule grønt inde i byerne og det så straks ikke bare er socialisme, men simpelt hen kommunisme af værste skuffe.

Bebyggelsesprocent er sådan et værktøj, kommunen kan bruge til at sige: Her skal der være en bebyggelsesprocent på sådan og sådan og her på sådan og sådan. Det er, hvor store husene må være i forhold til grunden, de ligger på.

Biofaktor er at sige: Her skal der være en lille smule grønt efter et bestemt pointsystem. Det kan f.eks. være, at man laver en vertikal have, et lille grønt anlæg eller nogle grønne tage.

Hvad er forskellen på de to værktøjer? Altså, hvorfor er det ene god Dansk Folkeparti-politik og det andet kommunisme af værste skuffe? Jeg kan simpelt hen ikke se forskellen.

Kl. 16:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:12

$\textbf{Jørn Dohrmann} \ (DF):$

Det kan jo være, fordi spørgeren ikke har læst forslaget. Jeg nævnte jo lige punkt 4, som netop vil tilvejebringe hjemmel til, at kommunen kan pålægge en grundejer noget – vi er nu inde på selve grundejerens jord – og fratage ham retten til selv at bestemme. Og det synes jeg langt overskrider, hvad vi gerne vil.

Vi siger jo netop, at vi har en lokalplan, som kommunerne kan operere efter. Vi har planloven, vi har kommuneplanerne, og så ønsker man at indføre endnu flere styringsredskaber for kommunerne, som de skal agere efter, og som koster penge, noget, der skal undersøges, og den slags ting.

Jeg spørger bare: Hvor er det, man får en forskel her, når man f.eks. kan styre, hvor stor bebyggelsesprocent der skal være, og hvor mange søer der skal anlægges? Den slags ting kan man styre helt nøje i sin lokalplan, hvis man ønsker det. Man kan beskrive, hvordan husene skal se ud, hvad farve de skal have, og hvor træerne skal stå. Det gør man altså i en lokalplan.

Det kan godt være, man ikke har været medlem af et byråd, men der er altså de muligheder, og jeg vil opfordre de forskellige partier til at have nogle politikere, som også har været lokalpolitikere, for så vil de se de muligheder.

Kl. 16:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Mette Gjerskov.

Kl. 16:13

Mette Gjerskov (S):

Efter denne lille lektion vil jeg sige, at jeg faktisk tror, det er Dansk Folkepartis ordfører, som ikke har læst forslaget. Biofaktoren skal jo netop puttes ind sammen med kommunalplanen. Biofaktoren giver jo rent faktisk en vaskeægte ikkesocialistisk mulighed for, at de flinke folk ude i kommunerne selv kan bestemme, eller faktisk for, at bygherren selv kan bestemme, om det skal være et træ, eller om det skal være en busk. Jeg kan godt høre, at hr. Jørn Dohrmann gerne vil bestemme i kommuneplanen, hvor træerne skal stå henne.

Men det her er jo et pointsystem, som netop gør, at man kan vælge, om man vil have et grønt træ, eller om man vil have et grønt tag. Det er sådan set det, det her handler om. Altså, jeg har ikke nogen problemer med socialisme; det vil jeg gerne sige. Jeg har ingen problemer med socialisme, men hvordan det her kan blive mere socialisme end den kommuneplan, hr. Jørn Dohrmann står og himler op om, forstår jeg simpelt hen ikke.

Kl. 16:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Jørn Dohrmann.

Kl. 16:14

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg må bare sige, at der ikke er kommet noget nyt frem, som gør, at vi ligesom kan sige, at det her biofaktorbegreb, som man ønsker at få rejst en debat om, i dag ikke kan indeholdes i den lokalplan, som jo bliver udarbejdet for et område. Man kan sagtens beslutte de her ting.

Jeg siger bare: Dansk Folkeparti ønsker ikke at pålægge kommunerne nogle nye ting, som de skal tage højde for, for det giver ikke en forbedring for miljøet. De enkelte kommuner rundtomkring, yderkantskommunerne eller her i København, vil kunne planlægge, som de har lyst til, hvis det står til os. For det er jo netop det, der er det unikke ved det kommunale selvstyre; det er, at de også har noget at skulle have sagt.

Jeg ved godt, at hvis det stod til Socialistisk Folkeparti og Socialdemokraterne, så skulle alt styres herinde fra Christiansborg. Det er altså det forkerte sted, for det er ude lokalt, man kender til, hvad det er, man efterspørger.

Kl. 16:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Per Ørum Jørgensen som ordfører for De Konservative.

Kl. 16:15

(Ordfører)

Per Ørum Jørgensen (KF):

Tak for det. Jeg synes, det er en rigtig spændende debat, om det her nu er socialisme, eller om det er kommunisme. Sandheden ligger måske et sted midtimellem, hvad angår det her beslutningsforslag. Når jeg siger sådan, er det på grund af det, som også Dansk Folkepartis ordfører bragte frem, nemlig den voldsomme krænkelse af den private ejendomsret, som allerede er i punkt 4, hvor der står, at en kommunalbestyrelse kan pålægge en grundejer, at et areal, der permanent eller midlertidigt ikke anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne i en kommuneplan eller lokalplan, kan udlægges som midlertidigt grønt område. At en kommunalbestyrelse kan pålægge en grundejer det, er en voldsom krænkelse af den private ejendomsret, og alene af den grund kan vi fra konservativ side ikke støtte dette forslag.

Jeg læser de forslag, der kommer fra SF, med meget stor interesse, og i bemærkningerne står der, at flere opgørelser over arealudvik-

lingen i byerne tyder på, at det samlede parkareal er steget. Jamen det er da fint. What's the problem? Hvad er problemet her? Det synes jeg er interessant.

Det, jeg altid læser med størst interesse, når der kommer beslutningsforslag fra oppositionen, er de økonomiske konsekvenser. Men der står ikke rigtig noget om, hvad det her koster, og det er måske lidt bekymrende, at man kontinuerligt fra oppositionens side fremsætter forslag, uden at man bruger tid på at finde regnemaskinen frem og regne på, hvad de økonomiske konsekvenser er. Det er altså ikke seriøst – slet ikke, hvis man ønsker at have et regeringsansvar, og slet ikke i en tid, hvor vi faktisk har en finanskrise – at man ikke bruger kræfter på at finde ud af, hvad de her forslag koster. For det kommer vel ikke af sig selv. Og det synes jeg er dybt, dybt uansvarligt. Det vil samtidig undergrave det kommunale selvstyre på et område, hvor man kan sige at det egentlig går meget godt, altså, det samlede parkareal stiger, og vi har egentlig også fundet løsninger og lavet mange puljer, også på miljøområdet, hvor kommunerne har mulighed for at søge midler til at lave nogle rekreative områder.

Jeg vil bare sige, at hvis man gerne vil være ansvarlig og fremstå, som om man er klar til at overtage regeringsmagten, kunne man måske godt underbygge den ansvarlighed med for det første at have tillid til kommunerne og for det andet at bruge bare lidt tid på at finde ud af, hvad de forslag, man fremsætter, koster, ikke mindst set i lyset af at vi har en økonomisk situation i Danmark lige nu, som ikke er særlig gunstig på grund af finanskrisen. Det var da det mindste, man kunne forlange af en opposition, som ønsker at overtage regeringsmagten.

Så jeg synes, der er rigtig, rigtig mange gode grunde til at sige nej tak til det her beslutningsforslag, og det gør vi i Det Konservative Folkeparti. Tak.

Kl. 16:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Erika Lorentsen som ordfører for De Radikale.

Kl. 16:19

(Ordfører)

Erika Lorentsen (RV):

Tak. I Det Radikale Venstre lægger vi stor vægt på grønne områder i byerne og et godt bymiljø i det hele taget. I det her beslutningsforslag lægger man op til at anvende et planlægningsværktøj, der hedder biofaktor, til vurdering og sikring af beskyttelse af byens grønne områder. Værktøjet har været i anvendelse i f.eks. Malmø, så der er erfaringer med det. Vi lægger vægt på, at det gerne skal være et værktøj, der er enkelt at anvende, og vi mener, at det vil være rigtig godt at have et værktøj, som fremmer en grønnere by, og som gør, at alle ved, hvad de skal rette sig efter. Vi mener også, det er vigtigt, at man inddrager kommunerne i dialogen om, hvordan værktøjet skal anvendes.

Der er ingen tvivl om, at de grønne områder i byerne i dag er under pres, især i de centrale og tættest befolkede dele af byerne, så i Det Radikale Venstre er vi positive over for, at man får et værktøj, som kan sikre, at byernes grønne områder bevares og også gerne udvikles, og vi vil gå velvilligt ind i forhandlingerne.

Kl. 16:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Jørn Dohrmann.

Kl. 16:20

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg vil bare spørge: Hvad er det lige, der ikke kan lade sig gøre i dag? Når man bl.a. har lokalplanerne, man kan bruge, hvad er det så, man ser fra radikal side, der bliver bedre ved at indføre sådan et nyt

pointsystem på det her område? Så derfor vil jeg bare spørge: Hvad er det, man vil gøre anderledes? Hvorfor kan man ikke bruge lokalplanerne i dag?

Kl. 16:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:21

Erika Lorentsen (RV):

Jeg har da i hvert fald erfaring for eller har hørt om, at der simpelt hen i et byråd kan være stort pres på, når de skal håndtere de der ting. Der er stort pres på de grønne områder, fordi man også har brug for at udvide og lave bebyggelse i de byer, hvor der er stor tilflytning. Så jeg tror, der kan være behov for at have et værktøj, som kan være effektivt her.

Kl. 16:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Jørn Dohrmann.

Kl. 16:21

Jørn Dohrmann (DF):

Jeg synes ikke, jeg får svar på mit spørgsmål, for kan man ikke i dag lave en lokalplan, hvor der står, at man ønsker, at der skal være en sø her, altså et grønt område, eller her må der kun være bebygget med så og så mange procent, og husene må eventuelt kun være røde? Hvad er det så, man får ekstra ved at lave det nye med en biofaktor? Hvorfor skal man have den ekstra omkostning i kommunen? Er De Radikale slet ikke interesseret i, at det skal være så billigt som muligt for kommunerne? Og er De Radikale ikke interesseret i, at der skal være en mulighed for forskellige kommuner for at gøre sig attraktiv over for borgerne på forskellig vis? Vil man virkelig fratage kommunerne muligheden for selv at bestemme?

Kl. 16:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:22

Erika Lorentsen (RV):

Jeg tror da helt sikkert, at der er mange kommuner, der arbejder rigtig seriøst med det her, og jeg tror da også, det er en god investering for kommunerne at arbejde med grønne bymiljøer og også at udvikle de grønne bymiljøer. Jeg tror da, at kommunerne vil se velvilligt på at få et værktøj, som kan understøtte det arbejde, for det, der også er vigtigt, er jo, at de mennesker, som skal agere i kommunen, har noget at agere indenfor. Der kunne det jo godt være, at det her værktøj kunne være med til at støtte op om det.

Kl. 16:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 16:22

Eyvind Vesselbo (V):

Nu kunne jeg forstå, at den radikale ordfører mente, at der i hvert fald var nogle steder, kommunalbestyrelserne ikke kunne klare det her, fordi de blev presset osv. Er der nogen andre områder, som kommunalbestyrelserne beskæftiger sig med, skoleområdet, ældreområdet, som de heller ikke kan klare, og som Det Radikale Venstre også vil have fjernet fra det kommunale selvstyre?

Kl. 16:23

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:23

Erika Lorentsen (RV):

Nu har jeg jo ikke lagt op til, at kommuneplanlægningen skal fjernes fra kommunerne. Jeg sagde netop i min ordførertale, at vi selvfølgelig skal inddrage kommunerne i det her, for jeg tror, at kommunerne har en stor interesse i det her område. Jeg taler heller ikke om at pålægge dem noget, jeg taler om at komme i en fornuftig dialog med dem om området.

Kl. 16:23

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 16:23

Eyvind Vesselbo (V):

Det kan så være, det var forkert, men jeg forstod det sådan, at ordføreren udtrykte, at det var nødvendigt med sådan en biofaktor, for kommunalbestyrelsesmedlemmer kunne blive så presset, at de ikke kunne gøre det, der var nødvendigt på det grønne område. Så er det bare, jeg spørger: Hvis det står til troende, er der så også nogle andre områder som børneområdet, skoleområdet, ældreområdet, som kommunalbestyrelsesmedlemmer heller ikke kan klare?

Kl. 16:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:24

Erika Lorentsen (RV):

Der er jo ingen tvivl om, at kommunerne i dag er under et vældigt pres, fordi de økonomisk er blevet udsultet af den nuværende regering i flere år. Det er klart, at de står over for nogle utrolig svære prioriteringsopgaver ude i kommunerne, hvor de skal prioritere pasning af ældre og handicappede, og der kan man jo godt forestille sig, at de er nødt til at fravælge de grønne bymiljøer. Man kan sige, at f.eks. den ældreomsorg, de giver, jo heller ikke altid er optimal.

Der er en hel del kommuner, der lige nu virkelig står i en vanskelig situation med besparelser, og vi hører jo så også, at regeringen vil pålægge dem yderligere besparelser. Så selvfølgelig er de da voldsomt under pres i forhold til at løse alle de kerneopgaver, de står med.

Kl. 16:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 16:25

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Der sker jo undertiden det, at den retorik, man har valgt, fuldstændig tager magten og kontrollen fra folk, og det ser vi et meget godt eksempel på her. Det er et eller andet sted i Venstre og Dansk Folkeparti blevet besluttet, at Socialistisk Folkeparti er et farligt socialistisk parti, der opererer et sted mellem socialismen og kommunismen – og vi ved jo, hvad den næste karakteristik, der ligger på Dansk Folkepartis tunge er – og derfor er man nødt til at konstruere en historie, hvor dette beslutningsforslag skulle befinde sig et sted derimellem. Det fik mig et kort øjeblik til at overveje, om jeg havde læst forslaget, når jeg ikke havde opdaget det, for havde jeg opdaget det, ville min begejstring nemlig have været større, end den umiddelbart er, men faktisk er det rigtigt, at forslaget lægger op til, at vi skal have nogle flere planlægningsredskaber.

Det er rigtigt, at planlægningsredskaber står i modsætning til den liberalisme, hvor man bare lader pengene og pengenes interesser styre det hele, som Venstre jo i al almindelighed er drevet af, så derfor er det ikke så mærkeligt, at Venstre er afvisende over for det. Jeg vil gerne sige, at det efter min opfattelse forholder sig sådan, at vi generelt set har brug for nogle stærkere planlægningsredskaber, der gør, at vi kan sikre en udvikling af vores land, og at der tages højde for, at vi i de kommende år f.eks. skal løfte en langt større del af vores transport ved hjælp af kollektiv trafik. Og hvis hr. Eyvind Vesselbo er i tvivl om, hvad jeg i den forbindelse tænker på, kan jeg henvise til Ingeniøren, som havde en række artikler om, hvordan mangelen på vilje til at planlægge i virkeligheden gør, at vi handler stik imod det, vi hævder er vores politiske mål – og jeg siger vel at mærke »handler stik imod det, vi hævder er vores politiske mål«, for det kan jo godt være, at Venstre, Dansk Folkeparti og Konservative, når det kommer til stykket, er fuldstændig enige i det, der sker, og ikke i det, de siger er deres politiske mål.

Vi opfatter faktisk det her beslutningsforslag som et forsøg på tilsvarende at sige, at man mener, at de grønne områder i byerne er under pres; at de er under pres af nogle økonomiske interesser, og at de er under pres af kommunernes behov for at tjene penge og indimellem også for at tilgodese stærke erhvervsinteressers ønsker. Og så siger det her beslutningsforslag, at der for at styrke de grønne områder og forsvaret for de grønne områder skal indføres regler, der siger, at man, hvis man vil tage et grønt område ud og bruge det til noget andet, skal skaffe et grønt område af tilsvarende karakter.

Jeg forventer jo sådan set lidt, at Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti vil stille forslag om, at skovloven skal ophæves, fordi den opererer med nogle af de samme krav, godt nok på en måde, som gør, at det er lidt for nemt at slippe udenom, men pointen er altså, at man sådan set ikke siger til kommunerne, at de er forpligtet til at opfylde et bestemt måltal om, hvor mange grønne områder der skal være. Men man siger, at de, når de har lavet en plan, hvor de opererer med, at der er en vis mængde grønne områder, og de så fjerner et grønt område, så skal erstatte det på anden vis. Og så siger man for at gøre det fleksibelt, at en af de måder, de kan gøre det på, når de bygger en bygning eller laver nogle andre ting, er, at de ud fra en udregning af, hvor grønt et grønt område så er, altså faktisk også kan få godkendt, at noget af det, som f.eks. er en parkeringsplads, så bliver en slags naturparkeringsplads, som også kan blive godskrevet som en eller anden form for grønt område.

Så jeg synes i virkeligheden, at det, hvis man skulle kritisere det her beslutningsforslag, vel så er, fordi det mangler præcision i sit forsvar for de grønne områder. Men selve den tankegang om, at man, når man har besluttet sig til det, så ikke bare kan løbe fra det igen, tror jeg faktisk er rigtig fornuftig. Og hvis det er sådan, at man mangler konkrete eksempler på, hvordan planlægningen i byerne, i kommunerne, undertiden underordnes erhvervsinteresser, økonomiske interesser på en måde, som er meget lidt hensigtsmæssig, så er jeg i hvert fald leveringsdygtig med et par eksempler fra den kommune, som jeg selv kommer fra.

Kl. 16:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en kort bemærkning. Hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 16:29

Eyvind Vesselbo (V):

Når man hører på hr. Per Clausens indlæg, får man den tanke, at hr. Per Clausen er klogere og dygtigere end alle de mennesker, der sidder i kommunalbestyrelserne rundt om i landet. Det er vel egentlig det, der gør, at man i hvert fald også i Udkantsdanmark tænker, at når der er sådan nogle holdninger som hr. Per Clausens, må man selv gøre noget for at gøre opmærksom på sig selv.

Hvad er det, der gør, at hr. Per Clausen føler, at han er så meget klogere, så meget dygtigere, så meget mere forstående over for naturen end de mennesker, der bor de lokale steder? Hr. Per Clausen befinder sig jo meget af tiden her i København, i Folketingssalen. De, som skal planlægge grønne områder, er ude i områderne, ude i byerne, ude i lokalområderne. Hvad er det, der gør, at hr. Per Clausen føler, at han er meget klogere på at planlægge for dem, end de selv er?

Kl. 16:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Det er sådan et spørgsmål, som jeg vil sige falder uden for dagsordenen. Det vedrører sådan set ikke lovforslaget, men mere personligt hr. Per Clausen, og det er op til hr. Per Clausen selv, om han ønsker at svare på det eller ikke.

Kl. 16:30

Per Clausen (EL):

Nu kan man sige, at min beskedenhed gør, at jeg har svært ved at svare på hr. Eyvind Vesselbos spørgsmål. For jeg mener sådan set ikke, at jeg hverken er klogere eller mere fornuftig end de fleste af dem, der sidder i byråd rundtomkring. Men jeg mener sådan set, at de politiske standpunkter, jeg har, er mere rigtige, og det tror jeg vi alle sammen hver især mener om vores egne standpunkter, ellers har det ikke mening at sidde her og forsøge at overbevise hinanden om noget som helst.

Så vil jeg bare sige til hr. Eyvind Vesselbo, at de generelle betragtninger, han kommer med, kunne man anvende på et hvilket som helst område, hvor Folketinget lovgiver. Jeg kunne spørge hr. Eyvind Vesselbo, for nu at sørge for at holde debatten på sporet i samme udstrækning, som hr. Eyvind Vesselbo gør, om han mener, at vi skal afskaffe enhver lovgivning på folkeskoleområdet, for de kan da lige så godt finde ud af ude i kommunerne, hvordan folkeskolen skal indrettes i alle detaljer, uden at der behøver at være nogen lovgivning på det område.

Det her er nogle planlægningsredskaber, som kommunerne kan bruge og anvende i en planlægning, som de i øvrigt har styr på.

Kl. 16:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det hr. Villum Christensen, ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 16:31

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak. Nu vil jeg bestræbe mig på at holde mig inden for dagsordenen. Vi synes, at vi igen ser et initiativ, som er med til at centralisere, bureaukratisere og standardisere udviklingen i vores samfund. Vi har meget svært ved at se, at vi herindefra skulle besidde en særlig grøn kompetence, hvis man kan sige det sådan, som betyder, at vi er bedre til at prioritere mellem det grønne og det ikkegrønne. Kommunen, byrådet i de enkelte byer, har jo selv en interesse i at udvikle byen i overensstemmelse med befolkningens ønsker, og der er vel egentlig ikke noget, der er mere lokalt, end lokal byudvikling. Udviklingen i et nærområde skal så vidt muligt afspejle de holdninger og normer, som de berørte borgere og interessenter har.

Det er nu engang vores holdning og vel i virkeligheden noget af det mest centrale i begrundelsen for overhovedet at have et lokalt selvstyre. Vi vil gerne have en meget grøn udvikling i byerne, ingen tvivl om det, men det her er ikke midlet. Nye pointsystemer og bureaukrati, tvangsbestemmelser over for grundejerne, er ikke vores kop te, og vi synes, det er et skridt i den forkerte retning, når selvstyret og kommunernes frihed på den her måde indskrænkes, og vi kan ikke gå ind for forslaget.

Kl. 16:33

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Ida Auken, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 16:33

(Ordfører for forslagstillerne)

Ida Auken (SF):

Tak for behandlingen af det her lovforslag, især tak til dem, der har behandlet det seriøst og ikke har prøvet på at køre det hele af sporet med alle mulige spindagsordener, og så især tak til miljøministeren, som jeg synes havde en meget konstruktiv tilgang til det her. Man må sige, at hvis det har haft noget formål at have den her debat i dag, er det jo i hvert fald, at Miljøministeriet har taget initiativ til et partnerskab på området med fire byer om at kigge på biofaktor, og det vil jeg gerne sige tak for. Og jeg vil så sige, at vi jo med Folketingets Miljøudvalg også har været i Berlin for at kigge på biofaktor og har studeret det. Der var hele vejen rundt en meget, meget stor opbakning til at se på biofaktoren, så det er jo mærkeligt, at man i dag hellere vil dreje debatten fuldstændig over i polemik i stedet for at diskutere indholdet.

Det er jo sådan, at vi lever i en tid, hvor der kommer mere og mere pres på vores arealer. Der flytter flere og flere mennesker til byerne, og det vil sige, at de få grønne åndehuller, vi har, kommer under større pres, og det vil også sige, at det er afgørende, hvor de ligger. Godt nok siger hr. Per Ørum Jørgensen, at vi har skrevet, at der er kommet flere grønne områder i form af parker, men han glemmer lige resten af sætningen – som sædvanlig – hvor der nemlig står, at de ligger i udkanten af byerne og ikke inde i centrum, og vi ved jo, at det er ekstremt afgørende for folks livskvalitet, at der er grønne områder i nærheden af, hvor de bor; altså, man kan nærmest måle deres lykke, deres livskvalitet, alt efter om de har noget grønt at se på.

Det er derfor, vi synes, at det er så afgørende for alle mennesker i det her land, og jeg har endnu heller ikke hørt nogen sige, at det ikke er afgørende, at vi har grønne arealer inde i byerne. Det er vigtigt for vores sundhed, og det giver os en livskvalitet, det er med til at rense luften, det er med til at give os et bedre mikroklima i byen, og det er vigtigt i forhold til klimatilpasning. De grønne facader, tage og områder er med til at opsamle alt det ekstra regnvand, der kommer og ikke mindst kommer de næste år som følge af klimaforandringerne, og er med til at opstemme, holde det tilbage, så vi sparer penge på f.eks. at udvide kloakker. Og der er en meget høj herlighedsværdi ved de byggerier, der ligger i nærheden af grønne områder.

Derfor må jeg også sige til hr. Per Ørum Jørgensen, at det jo sådan set er et område, hvor vi har skrevet meget tydeligt, hvor tæt man kan komme på økonomien i det her. Vi er ærlige om, at det kan betyde, at nogle projekter vil blive fordyret en smule, men omvendt vil det øge herlighedsværdien, det vil øge befolkningens sundhed, det vil sætte stressniveauet ned, det vil sætte folks velbefindende op, og det vil være med til at løse problemer med klimatilpasning i vigtige områder. Så det er selvfølgelig en meget, meget stor og omfattende samfundsøkonomisk beregning, hvis man skal sidde og lave costbenefit på det her, og det tror jeg ikke engang hr. Per Ørum Jørgensen ville påtage sig at gøre. Og det er jo altså, fordi vi her har et grundlæggende standpunkt, og det er, at vores byer også skal være grønne, vi mener ikke bare, de skal være asfaltområder. Ser vi i dag på en enkelt parcel, vil vi se, at vi er gået fra tidligere at have 25 m² fliser til nu at have 125 m² fliser på en ejendom, og det vil sige, at det er endnu et område, hvor vi ved, at vi plastrer byer til; det meste af vores byer bliver til kinesisk granit i stedet for vigtige grønne om-

Hr. Eyvind Vesselbo var også umiddelbart positiv over for forslaget, og det var dejligt, så det vil jeg gerne takke for. Jeg tror også, vi i dialog med kommunerne måske kunne snakke os frem til det, hvil-

ket både hr. Eyvind Vesselbo og De Radikales ordfører påpegede. Det er selvfølgelig klart, at vi skal have kommunerne med ind i en sådan dialog om at udarbejde et værktøj. Så det kan være, vi kan nå hinanden der, hvis vi er villige til at gå i dialog om det, det er vi i SF i hvert fald i det kommende udvalgsarbejde.

Så vil jeg sige tak til Socialdemokratiet, til Enhedslisten og til De Radikale for den meget positive modtagelse af forslaget, og så vil jeg hoppe let hen over Dansk Folkeparti, for det var nærmest under lavmålet, så det tror jeg bare jeg springer over. Yes, det var sådan cirka, hvad jeg havde i dag.

Kl. 16:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren, der er ingen bemærkninger, og da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Miljøog Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 216: Forslag til folketingsbeslutning om fjernelse af skibsvrag fra kyster og kystnære marine områder.

Af Mette Gjerskov (S) m.fl. (Fremsættelse 09.04.2010).

Kl. 16:37

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted): Forhandlingen er åbnet. Miljøministeren.

Kl. 16:38

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Kysterne er nogle af vores smukkeste naturområder, og det kan derfor være generende at få den her smukke udsigt skæmmet af skibsvrag og forladte fartøjer, så jeg kan sådan set godt sætte mig ind i forslagsstillernes bekymring. Forureningen fra den type skibsvrag, som forslagsstillerne beskriver, er naturligvis mest visuel. Synet af dem virker forstyrrende for de mange mennesker, som gerne vil nyde havudsigten.

Skibe og skibsvrag reguleres af en række ministerier, som har mulighed for at gribe ind, hvis der er fare for forurening, sejladssikkerheden eller lignende. Skibe, der ikke bruges til sejlads, må ikke befinde sig på søterritoriet, medmindre transportministeren har tilladt det. En ejer af en lystbåd, der ønsker at skaffe sig af med den, kan aflevere den på den kommunale genbrugsplads, efter at båden så er blevet skåret i nogle mindre stykker. Der er vedtaget forskellige internationale regler om vrag for større fartøjer. Der findes en global vragfjernelseskonvention fra 2007, der kræver forsikring til dækning af udgifterne ved eventuel vragfjernelse. Danmark har undertegnet konventionen, der endnu ikke er trådt i kraft. Desuden findes der et EU-forsikringsdirektiv, der fra 1. januar 2012 kræver, at rederne tegner en forsikring, der bl.a. kan dække udgifterne til en vragfjernelse.

Så vi har altså en lovgivning på vej for de større skibe, men ikke for de mindre fartøjer. Og derfor kan forslaget jo umiddelbart give god mening, i hvert fald hvad angår de mindre skibe. Men dykker man lidt længere ned i forslagets konsekvenser, er det, at det går hen og bliver lidt mere kompliceret.

Jeg synes derfor, det er rigtigst først og fremmest at få en vurdering af problemets omfang. For det første vil forslaget her forudsætte, at vi fører registre over alle lystbåde i Danmark, og det er altså et meget stort antal. Det vil formentlig blive et ret stort bureaukratisk arbejde til gene for en stor gruppe borgere og samtidig også en dyr regulering, som vil kræve et betydeligt administrativt apparat, alt sammen med det formål at imødegå et miljøproblem, som formentlig er relativt begrænset. For det andet ville vi komme til at stå med endnu et problem, nemlig hvordan vi fastsætter kriterierne for, hvornår et skib skal fjernes. Altså, hvem skal være smagsdommerne her med hensyn til, om et bestemt skib skæmmer havudsigten eller ej.

Så selv om jeg altså godt forstår intentionen med forslaget, synes jeg ikke, at de administrative byrder og de gener, som det ville betyde for bådejerne, umiddelbart står mål med den formentlig relativt lille miljøgevinst, der ville være. Men til gengæld er jeg enig i, at vi da kan have glæde af at vide mere om, hvor stort det her problem egentlig er, og derfor vil jeg bede By- og Landskabsstyrelsen om sammen med de øvrige berørte ministerier at få indhentet yderligere viden om problemets omfang og eventuelle muligheder for så at mindske problemet.

Kl. 16:41

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ministeren. Der er ingen spørgsmål. Så er det hr. Eyvind Vesselbo, ordfører for Venstre.

Kl. 16:41

(Ordfører)

Eyvind Vesselbo (V):

Sådan umiddelbart, når man læser titlen på beslutningsforslaget, hvor det drejer sig om fjernelse af skibsvrag fra kyster og kystnære marineområder, er det enormt positivt. Det er jo rigtigt, at vi jo ikke kan have skibsvrag liggende sådan, at man i første omgang kan se dem ude fra kysten, altså se, at der ligger sådan nogle skibsvrag derude. Der ligger jo også en masse skibsvrag længere ude, som man ikke kan se, men som også kan give problemer af forskellig art. Men der gøres også en indsats i første omgang for at sikre, at der ikke er problemer med de skibe, som ligger som skibsvrag rundtomkring.

Det, som det her fokuserer på, er vel i første omgang det, man kan se inde fra kysten, og som ligger og skæmmer naturen og kystområdet. Jeg sagde, at teksten i overskriften umiddelbart virkede positiv, men når man dykker ned i forslaget, er det, at man ligesom får nogle bekymringer. Det her er jo ikke bare et spørgsmål om at gå til sagen sådan på en enkel og praktisk måde. Næh, nu er det et spørgsmål om, at der skal laves et tværministerielt udredningsarbejde med henblik på at udarbejde regler. Altså, det er rigtig nok, at det her dækker over mange ministerier, som har et arbejde på det her område, men ligefrem at lave et tværministerielt udredningsarbejde lyder meget bureaukratisk og teknokratisk.

Jeg synes, at det, man skal gøre i den her sag, selvfølgelig er at være opmærksom på, at der er et problem her, som skal løses, og så, som ministeren jo også sagde, prøve at få kortlagt, hvor stort problemet er, hvad problematikken rummer, og hvordan man kan gribe det her an sådan, at man kan få løst det på en fornuftig måde. Det ville jo være en rigtig måde at gribe det her an på, også at vi, når nu det her forslag kommer tilbage til udvalget, drøfter, hvordan vi kan komme videre med det på en lidt mindre omstændelig måde, end det er beskrevet her i forslaget.

Som jeg sagde i starten, synes jeg, at det er rimelig sympatisk, og vi i Venstre synes også, at der skal gøres noget for at få fjernet de her skibsvrag, hvad enten de så ligger inde ved kysten og kan ses, og også at man må tage stilling til, hvad der skal ske med den store del af skibsvrag, der ligger udeomkring i de danske farvande.

Man kan sige, at det sidste er en lidt større opgave, men det, jeg godt vil lægge op til her, er at give en positiv tilbagemelding til fru Mette Gjerskov om, at vi gerne vil se på det her, og at vi gerne vil arbejde frem mod at få belyst området, få kortlagt det, og så ud fra det kunne tage nogle initiativer, som kan forbedre situationen.

Derfor kan vi ikke stemme for forslaget, som det ligger her, men vi vil gerne være med til at forbedre det.

Kl. 16:45

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Mette Gjerskov for en kort bemærkning.

Kl. 16:45

Mette Gjerskov (S):

Jamen jeg synes jo, at det er en fornøjelse, at Venstres ordfører er så positiv over for forslaget. Det glæder mig. Jeg vil bare med det samme sige, at Venstre ikke behøver at være bekymret for bureaukrati og andre forfærdeligheder, som man jo ellers er vant til.

Når jeg skriver et tværministerielt udredningsarbejde, tror jeg ikke, det er meget anderledes end det, ministeren gav tilsagn om at hun ville bede By- og Landskabsstyrelsen om, nemlig at undersøge problemets omfang med de involverede myndigheder. Problemet her er jo, at der er så mange myndigheder involveret.

Det, jeg så kan spørge Venstres ordfører om, er, om vi, hvis vi får gjort det her helt præcist, at vi ikke ønsker bureaukrati for bureaukratiets skyld, måske i udvalgsarbejdet kunne lave en fælles beretning for at komme videre i sagen.

Kl. 16:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:46

Eyvind Vesselbo (V):

Jamen jeg mener netop, at det er positivt at få sat fokus på det her. Der er alle muligheder åbne for, at vi under udvalgsarbejdet kan finde nogle løsninger, som kan gøre, at vi kan komme videre i sagen.

Kl. 16:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til hr. Vesselbo. Så er det hr. Jørn Dohrmann, ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 16:46

(Ordfører)

Jørn Dohrmann (DF):

Tak for det. Jeg kan høre, at sagen er løst. Vi laver en beretning, og så er den ikke længere.

Jeg synes, det er vigtigt, at vi også får sat fokus på det her problem. Jeg er glad for, at vi får den her debat om de her skibe. Når jeg har været ude i kommunerne, har det ikke været det, de har sagt til mig, men hvis der er et problem, er vi selvfølgelig villige til at se på det, og derfor er jeg også glad for det, ministeren sagde, nemlig at vi får det her kigget igennem, og at vi skal have talt med forskellige ministerier om det. Så må vi se, hvad det ender op med, for vi kender jo ikke problemets omfang på nuværende tidspunkt.

Det, vi også kan sige, er jo, at når man fra 1. januar 2012 ligesom kræver, at der skal være en forsikring på forskellige skibe, skal der selvfølgelig også være et register, så man kan se, hvem der er ejer af dem – det skal altså registreres på en eller anden måde, ligesom vi kender det fra biler eller knallerter, som jo har en lille nummerplade, så man ved, hvem der ejer de her forskellige ting.

Så er det også svært at sige, hvem det er, der skal skønne, om det er et vrag, der ligger der, eller om det er et skib, der ligger og venter på at blive renoveret af en ejer, der måske også gemmer sit guld der. Det er mange ting, man skal tage hensyn til, f.eks. hvornår skibet er efterladt osv. Det er et skøn, der skal foretages, og det kan nogle gange være svært for i hvert fald en kommune at finde ud af, hvordan og hvorledes den her opgave løses.

Men der skal ikke være nogen tvivl om, at Dansk Folkeparti ønsker, at man har et særligt fokus på, at der ikke må ske en miljøbelastning derude, hvor skibene er, og derfor er det jo vigtigt, at vi får det her område analyseret og får det sat på skinner, så vi finder ud af, hvad der rent faktisk kan gøres her. De skibe, som ingen så vil kendes ved, skal jo selvfølgelig fjernes på et eller andet tidspunkt.

Så jeg mener, at vi ved at få netop den her undersøgelse sat i gang på det her område på sigt kan komme lidt videre, og derfor mener vi ikke, at vi bare skal stemme for det her forslag, som er lagt frem, men en beretning, som jeg nu kan forestå er foreslået, deltager vi gerne i, for på den måde kan vi jo ligesom lægge en fælles linje for, hvad der skal ske på det her område. Og med de initiativer, som ministeren har lagt op til, tror jeg sagtens, at vi alle sammen kan være enige om, hvad der skal ske på det her område på lang sigt.

Kl. 16:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Ida Auken som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 16:49

(Ordfører)

Ida Auken (SF):

Socialdemokraterne foreslår i dag, at staten skal sikre en fjernelse af skibsvrag fra kyster og kystnære marine områder, så vores kyster ikke ender som skibskirkegårde. Det er i udgangspunktet en rigtig god idé, men vi mener, at man bør sikre en international indsats, så Danmark ikke ender som kirkegård for hele verden. I dag er der kun lovhjemmel til at fjerne skibsvrag, som udgør en trussel mod sejladsen, kystbeskyttelsen eller miljøet, og andre skibe får som regel lov til at blive liggende. Så det er jo et vigtigt område at få taget fat på, så vi kan bevare vores smukke kyster.

Forslaget om at udvide myndighedernes beføjelser til at fjerne alle skibsvrag indebærer desværre den risiko, at ejere af udtjente skibe kommer til sådan at forulykke eller tabe trossen i danske farvande, således at bortskaffelsen bekostes af den danske stat. Danmarks geografiske position mellem Nordsøen og Østersøen gør os faktisk temmelig udsatte på det her område, så det er en reel risiko, som skal minimeres. Ellers kan det her beslutningsforslag komme til at virke direkte mod hensigten ved ligesom at annoncere, at den danske stat samler regningen op, når ejeren ikke findes.

Men jeg er helt sikker på, at Socialdemokraterne også er opmærksomme på den vinkel, og vi kan støtte forslaget, såfremt det forudsættes, at der også arbejdes for en international løsning, som vi synes skal placere omkostningerne for ejerløse skibe hos flagstaten. Det kunne i hvert fald være en mulighed at arbejde for det.

Kl. 16:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Per Ørum Jørgensen som ordfører for De Konservative.

Kl. 16:51

(Ordfører)

Per Ørum Jørgensen (KF):

Tak for det.

Jeg synes, det er et meget positivt forslag, som Socialdemokraterne har fremsat her, og jeg synes egentlig også, at forslaget peger på nogle problemstillinger, som der er behov for at få kigget nærmere på. Det er klart, at vi har nogle huller i lovgivningen, som jeg ser det, også i forhold til de mange myndigheder, der er involveret i de her

ting. Det, som jeg måske umiddelbart synes kan være svært, og som kræver, at vi skal arbejde videre med de her ting, er, at det er svært at se, hvor stort det her problem reelt er.

Jeg synes også, det er relevant at kigge på de mange skibe, hvor det er svært at placere ejerskabet. Cykler i dag har jo et stelnummer, og sådan kan man egentlig, når det gælder så mange andre ting, registrere dem, men jeg synes, at vi har behov for mere viden netop i forhold til at kunne fastslå ejerskabet til mange af de her skibe.

Jeg synes som sagt, det er meget positivt, og jeg synes også, det er relevant at kigge på de her ting, og derfor vil vi i forbindelse med udvalgsarbejdet bidrage konstruktivt i forhold til at finde nogle fælles løsninger på det her felt. Med hensyn til om der skal afgives en beretning, kan vi ikke her i dag under førstebehandlingen give håndslag på, at vi bare siger ja til det, men det kunne godt blive enden på det, at vi måske i forbindelse med udvalgsarbejdet kunne lave en fælles beretning, selvfølgelig afhængigt af, hvad der skal indgå i den beretning. Vi vil i hvert fald arbejde positivt i forhold til det.

Men jeg synes ikke, vi kan støtte det konkrete beslutningsforslag, som det ligger, da der er en række spørgsmål, vi har behov for at få belyst nærmere, før vi kan støtte det endeligt.

Kl. 16:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Erika Lorentsen, ordfører for De Radikale.

Kl. 16:53

(Ordfører)

Erika Lorentsen (RV):

Forslagsstillerne kommer med et forslag om at pålægge regeringen at iværksætte et tværministerielt udredningsarbejde med henblik på at udarbejde regler, der sikrer, at de danske kyster og kystnære marine områder ikke benyttes som skibskirkegårde. Det fremgår, at myndighederne i dag er magtesløse over for, at skibe forlades, idet de ikke er omfattet af gældende regler, medmindre de udgør en miljømæssig risiko.

Jeg synes da, det er ærgerligt, at man bare kan efterlade skibe, hvor man vil i naturen, og derfor virker det fornuftigt at få lavet nogle regler på området, så vi sikrer vores smukke natur og sikrer, at udgiften til bortskaffelse af skibene sker for ejerens regning. Så vi går positivt ind i forhandlingerne om forslaget.

Kl. 16:54

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for Enhedslisten, hr. Per Clausen.

Kl. 16:54

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Der er jo ikke nogen tvivl om, at den sag, som det her beslutningsforslag omhandler, nemlig fjernelse af skibsvrag fra kyster og kystnære marine områder, i hvert fald nogle gange kan vække stor opmærksomhed og skabe meget lokal debat. Jeg kan i hvert fald huske, at en af de første store sager, som jeg havde i Folketinget, faktisk lige præcis var en sag, der omhandlede det her emne, og det gav anledning til mange spørgsmål og mange anklager mod ministre for manglende handlekraft og vilje til at handle og agere. Det afslører i hvert fald, at sagen er sådan en, der kan have stor lokal interesse og vække entusiasme. Jeg kan huske, at mediedækningen heller ikke var ubetydelig, så på den anden side kan det selvfølgelig være en fordel, hvis der er lidt uklare regler på det område, for så kan man bruge dem til at stille mere eller mindre relevante spørgsmål.

Når det er sagt indledningsvis, vil jeg sige, at jeg sådan set hørte det, ministeren sagde, som et synspunkt om, at hun erkendte, at her var der et problem, som man med fordel kunne se lidt mere grundigt på. Hvis det er ministerens tilgang til det, tror jeg sådan set også som alle andre, der har været oppe at sige noget, at vi sikkert kan finde en fredelig løsning på det her beslutningsforslag, der ikke fører til, at regeringen skal lide det nederlag prestigemæssigt og på anden måde, som det er at blive stemt ned i Folketingssalen. Men på den anden side kan det være, at dem, der har stillet forslaget, alligevel kommer et stykke ad den vej, de gerne vil, og det er da en fredelig løsning, som vi selvfølgelig skal benytte os af, når det er muligt.

Kl. 16:55

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Mette Gjerskov, Socialdemokratiet.

Kl. 16:55

(Ordfører for forslagstillerne)

Mette Gjerskov (S):

Tak for en, jeg må næsten sige usædvanlig fredelig debat. Jeg er rigtig glad for alle de positive meldinger, der er kommet, for det er faktisk et ret vigtigt forslag, som jeg er glad for ikke bliver fejet af bordet som ren socialisme. Tilsyneladende har det ikke været muligt at få identificeret socialismen i det her forslag, og fred være med det.

Jeg vil bare sige, at jeg ikke tror, at der er nogen i Danmark, der har det fulde overblik over problemets omfang. Men sagen er den, at i dette så gennemregulerede samfund har vi rent faktisk et hul i loven, som betyder, at man bare kan efterlade sit gamle vrag af en plimsoller et eller andet sted ude på vandet, og så er der ingen, der kan komme efter en. Man har ikke pligt til at fjerne det, og der er ikke nogen myndigheder, der kan skride ind og fjerne det selv.

Faktisk kender jeg til adskillige eksempler i Roskilde Fjord: Jeg kender til et ud for fiskerihavnen i Jyllinge, ud for et sted, som hedder Bolund – i øvrigt et meget smukt sted – og ud for Roskilde Havn har man haft problemet. Jeg kender til et problem, man har haft i Svendborgsund, i Præstø Fjord og ved Samsø. Altså, det er ikke bare et enkelt sted i landet, man har det her problem, man har det en lang række steder.

For at sige lidt om, hvor håbløst det er i forhold til myndigheder, der er involveret, synes jeg næsten også, at jeg skal nævne, at jeg har fået sådan en lille oversigt fra en borger, som på et tidspunkt prøvede at få gjort noget ved bare et enkelt vrag, der lå. Vedkommende måtte altså have fat i politiet i Århus Amt, Søværnets Operative Kommando, Farvandsvæsenet, Miljøstyrelsen, Miljøstyrelsens Affaldskontor, Transport- og Energiministeriet, Skov- og Naturstyrelsen og Kystdirektoratet og konklusionen var: Der må vist være et hul, for ingen vil påtage sig ansvaret. Derfor er der brug for, at vi får gjort noget ved det – ikke kun ved at finde ud af problemets omfang, men også ved rent faktisk at gøre noget ved problemet.

En af de problemstillinger, der er blevet rejst også fra ministerens side, er, hvordan man sikrer sig, at det her skib nu rent faktisk er efterladt og ikke ejes af en eller anden. Jeg er med på, at det er en problemstilling, og at der skal træffes nogle beslutninger rundtomkring, men det er jo ikke en ny problemstilling i verdenshistorien. Altså, hvad har vi ikke af efterladte biler på vores rastepladser i Danmark, hvor man har fjernet stelnummeret? Der finder man jo altså ud af at fjerne bilerne; de bliver jo ikke bare stående til evig tid.

Men det er lidt som om, at hvis det foregår ude på vandet, betyder det nok ikke så meget. Jeg synes, det betyder lige så meget, at et vrag ligger ud for vores kyst, som at der står et gammelt bilvrag på en rasteplads. Og jeg må så sige, at hvis man skal bruge et eksempel fra det marine område, hvor man rent faktisk godt kan finde ud af at løse problemet, kan man jo f.eks. nævne fiskeruser. Umærkede ulovlige fiskeruser fjerner man. Den slags problemer er løst før.

Til SF, som meget konstruktivt nævner problemet med en international indsats, vil jeg sige, at det er jeg naturligvis meget enig i.

Danmark skal jo ikke ende som en international skibskirkegård, bare fordi myndighederne her kommer og fjerner skibene. Udgangspunktet er naturligvis, at hvis der er nogle, der efterlader et skib som et vrag, som bare ligger og er halvt sunket, skal de naturligvis selv betale for at få fjernet det vrag. Det er jo først det offentliges problem, i det øjeblik man ikke kan finde ejeren af vraget. Men lige nu er det jo altså sådan, at selv om man kan finde ejeren, har myndighederne ikke mulighed for at gå ud og få fjernet vraget, medmindre der er en specifik risiko for f.eks. en olielæk.

Så jeg vil sige, at jeg synes, det har været nogle meget, meget konstruktive bemærkninger, der er kommet til forslaget. Jeg ved jo godt, at regeringen ikke kan gå herop på talerstolen og få over deres læber, at de støtter et socialdemokratisk forslag, men jeg hører alligevel ordførerbemærkningerne sådan, at vi i udvalgsarbejdet vil finde frem til en løsning. Jeg hører også ministeren sige, at By- og Landskabsstyrelsen nu tager kontakt til de involverede myndigheder og undersøger problemets omfang. Når vi får klarlagt problemet, er jeg sikker på, at det nok skal lykkes mig at få overbevist regeringen om, at der også skal ske en løsning af problemet. For selv om man ikke måtte have opdaget det, har jeg i hvert fald fået en masse henvendelser fra folk, som synes, at det her virkelig skæmmer naturen derude.

Vores kyster, vores fjorde, vores marine områder skal ikke være en fælles skibskirkegård, de skal være rekreative områder med plads til naturen, og det er de altså ikke, hvis der ligger vrag og flyder derude. Så jeg glæder mig til udvalgsarbejdet, og jeg regner med, at vi allerede inden sommerferien måske kan nå en bred forståelse her i Folketinget for at få gjort noget ved den her sag.

Kl. 17:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Miljøog Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 1. behandling af lovforslag nr. L 171:

Forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer m.v. (registreringsafgiftsloven). (Ændret beregning af registreringsafgift ved nedvejning eller ombygning af varebil til personbil).

Af skatteministeren (Troels Lund Poulsen). (Fremsættelse 23.03.2010).

Kl. 17:01

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Hans Christian Thoning.

Kl. 17:02

(Ordfører)

Hans Christian Thoning (V):

Tak for det. L 171 er forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgifter for motorkøretøjer m.v. Med lovforslaget lukker vi et hul i skattelovgivningen for gulpladebiler. Formålet med lovforslaget er at sikre, at registreringsafgiften på en brugt personbil er den samme, uanset om bilen købes som en brugt personbil eller en ombygget varevogn. Som loven er nu, er det nemlig muligt at købe en personbil billigere, hvis den er en ombygget brugt varebil, end hvis man køber en tilsvarende brugt personbil.

Rigtig mange ejere af gulpladebiler har vist interesse for at få nedvejet deres bil eller få den ændret til en personbil og dermed opnå væsentlige besparelser på deres registreringsafgift. Det har på intet tidspunkt været hensigten med registreringsafgiftsloven. Regeringen vil derfor med dette forslag lukke hullet i lovgivningen. Det sker ved konsekvent at bruge brugtbilsreglerne, når der ikke betales ny registreringsafgift enten på grund af ombygning af en varebil til en personbil eller ved op- eller nedvejning.

Gennemførelsen af dette lovforslag vil spare statskassen for et betydeligt tab. Netop fordi der er tale om et hul i lovgivningen, foreslår regeringen, at lovforslaget får virkning fra den 23. marts 2010, hvor det blev fremsat. Det betyder, at bilejere, der anmelder en nedvejning eller ændring fra gule til hvide plader den 23. marts eller senere, vil blive omfattet af de nye regler. Ekspeditioner modtaget hos SKAT inden den 23. marts afgiftsberigtiges stadig efter de hidtil gældende regler.

Venstre kan i det hele taget støtte lovforslaget.

Kl. 17:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Mikkel Dencker, ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 17:03

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Den foregående ordfører var allerede godt inde på, at lovforslaget her er en såkaldt hullukning i registreringsafgiftsloven. Det er netop sådan, at hvis man ombygger en varevogn til at være en personvogn – og der er som regel tale om en varevogn, der oprindeligt har været bygget som personvogn, og som altså har fået taget bagsædet ud og er blevet til en varevogn, hvorefter der igen bliver sat et bagsæde i, så den bliver en personbil igen – så er det billigere registreringsafgiftsmæssigt, end hvis personbilen hele tiden havde været en personbil.

Det er selvfølgelig en underlig regel og et mærkeligt cirkus, at registreringsafgiftsloven har virket på den måde, og det har naturligvis ikke været meningen. Det er der selvfølgelig mange der har opdaget, og bare i de sidste måneder inden lovforslaget her blev fremsat, er der ca. 1.000 borgere her i landet, der har benyttet sig af den her lille fidus til at kunne spare et anseligt beløb i registreringsafgift.

Det hul bliver så lukket nu, og dermed undgår man, at statskassen påføres et provenutab, der er større end det, som allerede er påført, i størrelsesordenen 50-100 mio. kr., og vi kan jo i Dansk Folkeparti kun bakke op om, at det sker. Og så vil vi da håbe, at det fremover lykkes os at få skruet nogle regler, der er bedre, sammen, så man undgår flere huller end det, som er blevet opdaget nu.

Med de ord skal jeg sige, at Dansk Folkeparti selvfølgelig støtter lovforslaget.

Kl. 17:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Nick Hækkerup, ordfører for Socialdemokratiet. Kl. 17:05

(Ordfører)

Nick Hækkerup (S):

Tak for det. Jeg skal selvfølgelig starte med at beklage, at jeg ikke nåede frem til det oprindelige tidspunkt, men sagen er den, at mit kontor var blevet låst, så jeg stod uden for kontoret uden min tale. Sådan kan det jo gå.

Som det også blev nævnt før, handler det her lovforslag jo om at lukke et skattehul. Det er sådan, at det i dag er billigere at købe en personbil, som er en ombygget brugt varevogn, end det er at købe en tilsvarende bil som en almindelig brugt personbil. Nu sidder der måske en eller anden og tænker: Hvor fedt er det så at køre familien rundt i sådan en gammel Toyota Hiace, som man har købt af den lokale murermester, der lige har sat den nødtørftigt i stand indvendigt og sat en række sæder ind? Det burde man da næsten have en rabat for, hvis man vil transportere familien rundt i sådan en.

Svaret er også, at det næppe er særlig fedt, men det er heller ikke den slags tilfælde, som er kernen i den her sag. Det, der er kernen i den her sag, er, at den, der køber f.eks. en nyere Audi A6 stationcar – måske ikke lige den, man mest opfatter som en varevogn, men den kan altså falde ind under anvendelsesområdet her – kan spare over 50.000 kr. i afgift ved at ændre den fra varebil til personbil i stedet for at betale den sædvanlige afgift for personbiler.

Så kan man selvfølgelig spørge sig selv, om sådan et problem ikke vil være af begrænset omfang. Er der ikke et eller andet sted en grænse for, hvad vi skal lovgive om? Skal vi blande os i alting? Skal vi bevæge os ned i alle detaljer? Skal vi tage fat og regulere alle mennesker i alle livets selv allermindste forhold? Er der dog ikke noget, som den her regering og vi som Folketing på et eller andet tidspunkt kunne tænke os at holde nallerne fra, og så lade det gå sin skæve gang?

Det er der såmænd så rigeligt, men det er ikke den her sag, fordi i den her sag skønner SKAT, at der alene indtil nu har været over 2.000 sager – langt de fleste i øvrigt i indeværende år – og det har kostet statskassen i størrelsesordenen 50-100 mio. kr., altså et beløb, der svarer nogenlunde til det problem, som regeringen baksede med i forbindelse med pensionsudligningsskatten. Så det er jo alligevel et problem af en vis dimension, som man bliver nødt til at få taget fat i her. Så sagen er alvorlig nok. Det er absolut relevant at få lukket det her hul.

Loven er så tillagt virkning fra den 23. marts 2010, og som skatteministerens forgænger givetvis har lært på nuværende tidspunkt, skal man altid være lidt forsigtig med det med tilbagevirkende kraft, fordi man kan risikere at løbe ind i problemer med vores grundlov. Det er jo ikke ualmindeligt, at man på skatteområdet bliver nødt til at give lovgivningen tilbagevirkende gyldighed, som vi også gør her, uden at håndhæve den, før den er vedtaget, stadfæstet osv. Derfor er det heller ikke i denne sag problematisk.

Til gengæld vil jeg godt sige, at det ikke er tilfredsstillende for Folketinget, at høringssvarene og notatet først oversendes fra ministeriet til Folketinget i dag, fordi høringen og inddragelsen af interesseorganisationer og offentligheden i lovgivningsprocessen jo er med til at sikre kvaliteten af den lovgivning, som vi laver, og noget af det, som vi alle sammen sætter pris på, nemlig vores åbne demokrati.

Lad os nu se, hvad høringssvarene bringer frem. Udgangspunktet er, at det her er ganske fornuftigt og rigtigt. Man kunne selvfølgelig være meget formalistisk og stå på, at Folketinget kan afvise det. Vi kan afvise det, når vi ikke har haft høringssvarene siden i fredags. Jeg tror ikke, at det bliver nødvendigt, og jeg vil bare sige med det her meget beskedne forbehold – lad os nu se, hvad der er i høringssvarene, om der er noget, der skal tages højde for – at Socialdemokratiet kan støtte det foreliggende forslag.

Kl. 17:09 Kl. 17:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jesper Petersen, ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 17:09

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

Nu blev der lidt rod i talerækkefølgen, i forhold til hvordan den plejer at være. Det havde især for lytterne været godt, hvis vi havde haft lidt afveksling, for jeg må sige, at uden at vi i den her sag har gentaget det sædvanlig meget tætte samarbejde, vil min tale nogenlunde være en kopi af den netop afholdte.

SF støtter selvfølgelig også, at vi ændrer reglerne her og får lukket det skattehul, der har været. Vi hilser det velkommen, at lovforslaget udbedrer en asymmetri, der har været i de gældende afgiftsregler på køretøjer, der har betydet, at man ved nedvejning, ombygning af varevogne har kunnet skaffe sig en klækkelig afgiftslettelse i forhold til andre danskere.

Jeg vil godt hæfte mig lidt ved det beløb, der er omtalt i lovforslaget, altså de her 50-100 mio. kr. Socialdemokraternes ordfører nævnte, at det faktisk var væsentlig mere, end hvad der har været bøvlet med omkring udligningsskatten på pensioner. I det hele taget synes jeg, at det er et meget voldsomt beløb og voldsomt med over 2.000 sager, så jeg vil ikke kritisere, at Skatteministeriet overhovedet tager det her initiativ, men man kan undre sig over, at der skal gå så længe, når hullet åbenbart har været så voldsomt, at man på så kort tid har kunnet tabe 50-100 mio. kr. Så vi kunne godt ønske os, at man måske var en smule hurtigere til at opdage de her ting og rent faktisk fik lukket hullerne, så der ikke når at rulle så mange penge ud, inden vi får dem lukket. Der vil her være fuldstændig bred opbakning til meget hurtigt at få foretaget den proces og få hullet lukket. Jeg forstår ikke rigtig, at vi skal have tabt 50-100 mio. kr., som andre danskere så skal dække ind, fordi man har været langsom med at opdage skattehullet.

Vi kan støtte, at virkningstidspunktet selvfølgelig gælder, fra det øjeblik lovforslaget er fremsat. Sådan er det, når vi lukker skattehuller. Jeg er opmærksom på, at nogle borgere er kommet i klemme i forbindelse med loven. De havde ligesom en forventning om, at de kunne fortsætte med at udnytte dette skattehul.

Der kan være nogle ting i høringssvarene, som jeg også gerne vil kunne se nærmere på, men ellers er vi meget tilfredse med lovforslaget.

Også af miljømæssige grunde synes jeg, at det er værd at rose det, fordi lovgivningen kommer til at betyde, at man ikke længere får en så stor import af brugte varebiler, som ofte forurener mere end nyere varebiler og personbiler. Så det er på mange måder fornuftigt.

Med forbehold for, at høringssvarene og høringsnotatet først er kommet til os i dag, og en undren over, at der skulle gå så længe, vil vi støtte lovforslaget. Ministeriet har været langsom med at sende os notatet, og i forvejen er man langt bagud i forhold til de frister, der er, med at svare på en del af de spørgsmål, der er blevet stillet i Skatteudvalget. Så her har jeg brugt lejligheden til at sige, at vi altså gerne vil have, at de bliver overholdt, for at vi får så god en lovbehandling som muligt.

Kl. 17:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Mike Legarth som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak. Det Konservative Folkeparti støtter forslaget, som jo går ud på at sikre, at registreringsafgiften på en brugt personbil bliver den samme, uanset om bilen købes brugt som personbil eller som ombygget varebil. Der foreligger et hul i skattelovgivningen, da det er muligt at erhverve en personbil billigere ved ombygning af en brugt varebil til personbil end ved køb af en tilsvarende brugt personbil, og det er det, vi gør kål på her. Derudover kan man yderligere opnå en besparelse ved at veje bilen ned til 2 t eller mindre. Så det er altså et dobbelt hul, man her får lukket for. Staten undgår på den her måde et ikke ubetydeligt tab – måske over 50 mio. kr. – så totalt set bakker Det Konservative Folkeparti op om forslaget.

Kl. 17:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Erika Lorentsen fra De Radikale. Kl. 17:13

(Ordfører)

Erika Lorentsen (RV):

Der har vist sig en stor interesse for at ombygge brugte varebiler. På den måde kan man spare penge i registreringsafgift. Det er et hul i loven, som regeringen vil lukke med det her forslag. Yderligere afgift kan spares ved at bringe vægten på en varebil ned under 2 t i forbindelse med ombygning til personbil, og det behøver ikke at være særlig besværligt; så også her er der et hul, som det her lovforslag vil lukke. Det fremgår også, at statskassen undgår et ikke ubetydeligt tab ved lovgivningen, og da det jo virkelig er tiltrængt, da regeringen har lavet et stort hul i statskassen, så vil Det Radikale Venstre støtte forslaget.

Jeg skal meddele fra Enhedslisten, at de også støtter forslaget.

Kl. 17:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det skatteministeren.

Kl. 17:14

Skatteministeren (Troels Lund Poulsen):

Tak. Det glæder mig, at der er så stor opbakning til det her lovforslag. Jeg vil også sige, at jeg synes, det er godt, at vi nu får lukket det hul, som der har været. Vi kan ikke bare lade huller stå åbne, det er helt uholdbart, og derfor skal vi også lukke dem med det samme.

Det er også vigtigt at slå fast, at hvis bilejere har været hos SKAT og anmeldt opbygningen, så vil sagen blive afsluttet efter gældende regler. Omvendt vil lovforslaget også miste sin mening, hvis vi åbner for tilfælde, hvor ejeren har tænkt sig at lave sin varebil om til en personbil eller få indført en brugt personbil, hvor bagsæderne måske, måske ikke, er fjernet.

Jeg synes også, at det er vigtigt at slå fast, at lovforslaget ikke går ud på at straffe dem, der ønsker at lave deres varebil om til en personbil; derimod handler det om at sikre, at den måde, afgiften på brugte biler beregnes på, bliver den samme uanset omstændighederne. Det forhindrer ikke, at en varebil kan laves om til en personbil.

Jeg vil så også gerne her i dag slå fast, at jeg selvfølgelig skal beklage, som hr. Nick Hækkerup jo også har bemærket, at der er kommet et sent høringssvar fra ministeriet. Lad mig også ved samme lejlighed sige til hr. Jesper Petersen, at jeg er helt opmærksom på, at der ligger spørgsmål, som selvfølgelig skal besvares – det arbejder jeg også på i døgndrift. Der bliver heldigvis også konstant stillet en lang række gode spørgsmål til ministeren, og det er jo godt, for så er ministeren beskæftiget med at svare på spørgsmål. Men det er vi helt

opmærksomme på, og jeg kan nu også se, at stakken af spørgsmål går den rigtige vej.

Der har jo desværre – eller heldigvis, alt efter hvordan man ser på det – været et ministerskifte, som gør, at der har været spørgsmål, som jeg som minister skulle sætte mig ind i. Jeg er opmærksom på, at der er spørgsmål, som der skal svares på, og jeg vil jeg selvfølgelig også bestræbe mig på at overholde de tider, der er i Folketinget.

Kl. 17:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til skatteministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 1. behandling af lovforslag nr. L 212:

Forslag til lov om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven), lov om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven) samt lov om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge. (Fleksibel frokostordning i daginstitutioner m.v.).

Af socialministeren (Benedikte Kiær). (Fremsættelse 23.04.2010).

Kl. 17:16

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Erling Bonnesen som ordfører for Venstre

Kl. 17:17

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Da Venstres sædvanlige ordfører på sagen er blevet akut forhindret, har jeg lovet at læse hendes tale op.

Dette lovforslag er en udmøntning af vores seneste aftale om frokostordningen, og lovforslaget betyder, at vi nu får en meget mere fleksibel frokostordning. Det er vi glade for i Venstre.

Lovforslaget lægger op til, at det er forældrebestyrelsen eller et flertal af forældrene i den enkelte institution, som beslutter, om institutionen skal have en frokostordning, og forældrene får altså indflydelse på, om der skal være en frokostordning i daginstitutionen eller ej. Det er vigtigt, at forældrene nu får indflydelse på, hvorvidt deres børn skal være omfattet af frokostordningen eller ej. Der vil fortsat være friplads til frokostordningen, hvis man er berettiget til friplads i daginstitutionen. Ligeledes vil der også være søskenderabat.

Det er vigtigt, at forældrene på et oplyst grundlag træffer valget om, hvorvidt daginstitutionen skal have frokostordning. Kommunen skal med andre ord sikre, at forældrene ved, hvad frokostordningen indeholder, og hvad den koster. Hvis en daginstitution vælger den kommunale madordning fra, vil det fortsat være muligt at have en forældrearrangeret frokostordning, også her følger fripladsen med for børn med friplads i institutionen.

Frokostordningen er et sundt og godt tilbud til børnene. Der stilles krav om, at måltidet skal være sundt, og samtidig er der en stor pædagogisk gevinst i en frokostordning. Undersøgelser viser, at børn bliver mindre kræsne af at spise i en frokostordning. Her kan de se deres kammerater spise det samme som dem selv. Det kan være en motivation til at prøve noget nyt og dermed fremme gode og varige kostvaner.

Der kan være helt særlige tilfælde, hvor daginstitutionerne har børn med et særligt behov for frokostordning af sociale og sundhedsmæssige grunde, og hvis der er disse særlige sociale og sundhedsmæssige grunde, kan kommunalbestyrelsen insistere på, at daginstitutionen skal være omfattet af frokostordningen. Det kan de for at sikre de svageste børns tarv.

En anden ændring af frokostordningen er, at den nu skal være brugerbetalt. Det betyder, at forældrene aldrig må betale mere, end frokostordningen faktisk koster. Samtidig vil det være muligt for kommunen at finansiere frokostordningen. Der kommer med andre ord en sammenhæng imellem, hvad forældrene betaler, og hvad børnene får. Kommunen vil endda have mulighed for at give et tilskud til frokostordningen, således at forældrene betaler mindre end det, frokostordningen koster.

Venstre støtter denne mere fleksible frokostordning, og Venstre støtter med andre ord dette lovforslag. Tak.

Kl. 17:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Orla Hav som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 17:20

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Madpakkeordning igen, igen. Det er for alvor lykkedes regeringen og dens støttepartier i denne sag at gøre en god idé, ideen om et sundt frokostmåltid i daginstitutionerne, til en sand gyser administrativt og motivationsmæssigt for forældre, børn og personale. Reglerne bliver mere og mere detaljerede uden dog at kunne dække den heldigvis brogede mangfoldighed, som danske børn tilbydes for at udvikle sig og blive passet.

Det forslag, vi i dag skal førstebehandle, er lapperier på den lovproces, der jo var en konsekvens af en sønderlemmende kritik, hvor det mest markante udsagn kom fra regeringspartiernes egne rækker. Den skinbarlige socialisme var det værste udtryk, man kunne hitte på.

Hovedpunktet i den første lappeproces var at gøre forældrebestyrelserne ansvarlige for, om børn i en daginstitution skulle være omfattet af frokosttilbud i institutionen. Grundlæggende er det jo en god idé at inddrage forældrene i daginstitutionernes liv, men når det forudsætter, at kommunen skal investere i rammer for frokosttilbud, der lever op til fødevaremyndighedernes krav, uden at have viden om, hvor lang forrentningstid en sådan investering vil have, bliver det en smule absurd.

Nu skal ordningen så lappes en gang til, da man jo dog har lyttet til ønsket om større fleksibilitet i ordningen. Fleksibiliteten knytter sig til betalingsreglerne, hvor partierne bag ordningen har været fantastisk optaget af, at forældrene nu også kommer til at betale i al fald ikke mindre, end de hidtil har betalt. Det sikres nu gennem lovgivningen

Det er gået op for lovgiverne, at institutionerne ikke blot er institutioner. Det kan være selvstændige enheder med egne ledelser, det kan være en afdeling med en fælles ledelses kompetenceområde, det kan være en skovbørnehave uden en stor investering i fast ejendom. Ja, verden er heldigvis mangfoldig, og den er måske yderligere kompliceret i forhold til lovforslaget. Hvordan skal man behandle den type institution, der består af tre stuer, når disse på skift en uge ad gan-

gen udgør en skovbørnehavegruppe? Jeg kan ikke i lovforslaget læse, hvordan en sådan institution skal behandles betalings-, forpligtelses- eller fødevareregelsmæssigt.

Socialdemokraterne mener, at et sundt frokostmåltid i forbindelse med daginstitutionernes virke er en god idé. Men vi er lodret imod den håbløse måde, VKO og Liberal Alliance vil detailregulere livet i børnehaverne på. Dette land har behov for fokus fra regering og folketingsflertal på nogle mere nødvendige beslutninger på dette plan. Beslutningerne om børnenes dagligdag i institutionen varetages langt bedre af kommunalbestyrelserne, der kender de lokale forhold. De kender personalet, de kender institutionsverdenen, de kender børnenes behov for stimulering og udvikling, og de kender forældrene, der kender deres eget barn og er engageret i at give hende eller ham den bedste dagligdag.

Hvis man ville efterleve det, der er motivationen for L 212, nemlig at sikre fleksibilitet, så overlod man sagen til ovennævnte treenighed og sikrede fornuftig økonomi bag forslaget. Konsekvensen af L 212 vil helt sikkert bidrage til senere at kunne skælde kommunerne ud for at være unødigt bureaukratiske eller ineffektive, og det blot fordi man skal give efter for lysten til at beskæftige sig med detaljer hos landets lovgivende flertal. Det burde – ja, undskyld mig – give en flov smag i munden.

Socialdemokraterne kan ikke støtte L 212.

Kl. 17:23

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for Dansk Folkeparti, hr. René Christensen.

Kl. 17:24

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Jeg vil starte med at spørge: Hvad er mad? Og hvad er et sundt frokostmåltid i daginstitutionerne? Det er faktisk mange ting. Vi ser gerne, at et sundt frokostmåltid i daginstitutionerne også bliver en del af det pædagogiske tilbud. Det er jo sådan, at børn, der går i daginstitution, har forskellige baggrunde og forskellig social status. Her er noget, som man kan være fuldstændig fælles om, man kan deltage på fuldstændig lige fod i forhold til det at have med mad at gøre.

Det med at have med mad at gøre er faktisk noget, som betyder rigtig meget for mennesker, men desværre er der rigtig mange forældre, som ikke i deres hverdag lægger særlig stor vægt på det sociale aspekt, som faktisk er i det at have med mad at gøre, også familiemæssigt.

Her giver man mulighed for, at de i daginstitutionen kan få den her positive oplevelse at være i en spisesituation. Som det blev sagt fra Socialdemokratiet side, er det fuldstændig rigtigt, at det her er nogle ændringer i en lovgivning, som har været der tidligere om frokostmåltider. Nogle af de ting, som det er meget, meget glædeligt er kommet med her, er bl.a. det i forhold til fripladser, hvor de kommuner, som – man skal passe på med at bruge udtrykket plaget – har mange fripladser, nu også får mulighed for at give de her ekstra tilskud, så der bliver penge til mad til alle, der er i daginstitutionen.

Samtidig vil jeg også sige, at det, som vi er glade for er kommet med her, er, at hvis man i forældrebestyrelsen ikke ønsker at have det her tilbud i den enkelte daginstitution, kan man beslutte at vælge det fra, hvis der er et flertal for det i bestyrelsen. Når projektet kommer i gang og man oplever de positive ting, som der også er i forbindelse med det at kunne have en spisesituation i fællesskab, tror jeg faktisk ikke, at der er mange forældre, som vil vælge det fra, men nu har de muligheden for det, og det er vi selvfølgelig glade for at der er den frihed til.

Så vi kan støtte forslaget, og vi håber virkelig på, at det får en god modtagelse, og at man får sat gang i det derude, så vi får nogle børn, som får nogle gode og sunde måltider i deres daginstitution.

Kl. 17:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Fru Astrid Krag er ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 17:26

(Ordfører)

Astrid Krag (SF):

Jeg er her i dag for vores ordfører, fru Pernille Vigsø Bagge, der desværre ikke kunne være til stede.

Alle gode gange tre, men stadig ikke helt godt. Vi behandler i dag for tredje gang lovgivning om et sundt måltid mad i landets daginstitutioner. Denne gang er ordningen gjort fleksibel, så forældrebestyrelser hvert eller hvert andet år kan vælge, om den pågældende institution skal tilbyde et sundt måltid mad til institutionens børn.

Høringssvarene til forslaget er både kritiske og skeptiske og bekymrede for virkeligheden ude i kommunerne, når det med denne lovgivning bliver op til den til enhver tid siddende forældrebestyrelse at beslutte, om det nyanlagte institutionskøkken skal anvendes til et sundt frokostmåltid eller ej. Der er også bekymringer, som går på, om det pædagogiske personale overhovedet tages i ed på de arbejdsopgaver, der følger med ordningen, om der overhovedet afsættes tid til de opgaver, der følger med, eller om også den tid skal tages af den nuværende mange steder skrabede normering.

Andre bekymringer går på, hvad prisen bliver for ordningerne rundtomkring. Ganske vist kan kommunalbestyrelserne fastsætte et loft over prisen på madordningen, men det synes stadig uhensigtsmæssigt og at være en mulig kilde til konflikt i en institution, at enkelte forældre kan beslutte at vedtage en ordning, som påvirker andre familier privatøkonomisk. Det forhold, at den enkelte kommunalbestyrelse kan beslutte, at madordningen ikke kan fravælges af hensyn til udsatte børn, tager ikke højde for de situationer, hvor en forældrebestyrelse fravælger ordningen, og hvor kommunalbestyrelsen ikke kræver obligatoriske frokostmåltider i institutionen, men hvor institutionen f.eks. har fem sundhedsudsatte børn. Med kommunernes forskellige økonomi in mente må der også forventes at være en stor forskellighed i muligheden for at varetage særlig udsatte børns behov.

I SF er vi langtfra begejstrede for nærværende model, og vi synes faktisk, at man skal begynde helt forfra. Vi er stærke tilhængere af, at alle børn i landets daginstitutioner dagligt skal have et sundt, nærende og fælles frokostmåltid. Vi har flere gange foreslået madordning i folkeskolen, fordi det er og bliver eleverne i folkeskolen, der har de største udfordringer med at få tilstrækkelig sund og nærende kost skoledagen igennem, men det er ganske fornuftigt også at se på de 0-6-årige – også selv om vi er af den overbevisning, at ingen daginstitution i Danmark nogen sinde har ladet et barn gå uden mad og drikke i tilfælde af en glemt eller mangelfuld madpakke.

Havde vi i SF skullet lave en madordning, havde vi indledt med forsøg i udvalgte kommuner baseret på de erfaringer med velfungerende madordninger, man har rundtomkring i børnehaver og vuggestuer. På den måde ville det kunne anskueliggøre, hvilke faciliteter institutionerne har behov for, hvor meget tid pædagogerne bruger på forberedelse og eventuel tilberedning, hvilke forholdsregler man skal tage osv.

Som denne sag er gået, er kommunerne gået i gang med anlæg af køkkener, indhentning af tilbud fra leverandører, planlægning og omstrukturering i de enkelte institutioner, og nu viser det sig så, at det hele kan være spildt og penge ud ad vinduet. Flere høringssvar har også peget på øgede udgifter og stor usikkerhed i forbindelse med allerede indgåede leverandørkontrakter, hvis der sker et betydeligt fravalg af madordningen i kommunen. Dertil kommer usikkerheden i eventuelt køkkenpersonales ansættelsesforhold. Det må alt an-

det lige kunne forventes at blive vanskeligt at rekruttere og fastholde køkkenpersonale i daginstitutioner.

Som det ser ud med den kommunale økonomi i dag, er det slet ikke tiden at spille hasard med fællesskabets penge. SF vil under udvalgsbehandlingen forsøge at påvirke forslagsstilleren til, at nærværende forslag i første omgang bliver gennemført som forsøg i udvalgte kommuner.

Men SF kan med de foreliggende bemærkninger ikke stemme for forslaget i dets nuværende form.

Kl. 17:30

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren for SF. Så er det den konservative ordfører, fru Vivi Kier.

Kl. 17:30

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Jeg starter fuldstændig som den foregående taler: alle gode gange tre. Sådan har jeg også valgt at starte mit indlæg i dagens debat om den fleksible frokostordning i daginstitutionerne.

Et sundt fælles måltid mad til alle børnehavebørn er sikret, hvis forældrene i den enkelte institution ønsker det, og prisen må ikke blive højere, end hvad det koster at lave maden. Det blev resultatet af forhandlingerne om at ændre og forbedre den obligatoriske madordning ved at gøre den til en fleksibel madordning, og jeg glæder mig over, at kritikken af den obligatoriske model har ført til en mere familievenlig ordning. Det bliver nu op til forældrebestyrelsen i den enkelte institution at tage stilling til en fælles madordning. Vi har lyttet til kritikken, og forældrene får nu den indflydelse, der er blevet efterlyst.

Flere institutioner har allerede med stor succes madordninger, og jeg er glad for, at det bliver et tilbud i alle kommuner. Der er nemlig også kommet mange positive meldinger. Mange forældre er faktisk rigtig glade for, at deres børn kan få et godt fælles måltid i børnehaven.

Undervejs har der også lydt kritik, såsom af investeringer i køkkener, der måske ikke skal bruges. Den kritik er jeg ikke helt enig i, da kommunerne jo fortsat skal tilbyde et sundt frokostmåltid. Så hvis man lytter til de kommuner, der har indført rigtig gode ordninger, kan man høre, at mange forældre fortsat vil sige ja tak – tror jeg. Så køkkeninvesteringerne er ingenlunde spild af penge.

Jeg kan tilslutte mig forslaget.

Kl. 17:32

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til den konservative ordfører. Så er det fru Erika Lorentsen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 17:32

(Ordfører)

Erika Lorentsen (RV):

I Det Radikale Venstre finder vi, at det er godt, at der er kommet noget mere fleksibilitet ind i ordningen, både på kommune- og forældreniveau. Desuden fremgår det nu af lovforslaget, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at forældrebestyrelsen eller forældrene i den enkelte enhed i kommunen i kommunale og selvejende daginstitutioner ikke kan fravælge et sundt frokostmåltid, hvis det vurderes, at et sundt frokostmåltid af både sociale og sundhedsmæssige årsager er særlig påkrævet for børnene i den pågældende institution eller enhed. Jeg mener, at den beskrivelse giver en mulighed for at sikre de børn, der vurderes at have størst behov for et sundt frokostmåltid.

Desuden er der mulighed for friplads ved både kommunale og forældrearrangerede frokostordninger, og det er også en god ting.

Alle de problemer, der har været i forbindelse med den her madordning, skyldtes efter vores vurdering, at man ikke havde sikret sig, at kvaliteten af maden til børnene var god nok, og jeg håber, at der i fremtiden vil blive gjort meget for virkelig at sørge for både sund og velsmagende mad af høj kvalitet til børnene, således at det med tiden bliver noget, som alle vælger til, og det dermed bliver en naturlig del af institutionen. Kun sådan vil vi sikre, at alle børn får sund mad til glæde for trivsel, indlæring og gode vaner i fremtiden.

Kl. 17:33

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til den radikale ordfører. Så er det fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 17:34

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Historien om de her madpakker og madordningen er jo om noget eksemplet på, at når regeringen og Dansk Folkeparti skal prøve at tage noget, der i sin oprindelse var en rigtig god idé, et rigtig godt forslag – det kan jeg rolig sige, for det var os selv, der startede på det for 10 år siden – altså, når regeringen og Dansk Folkeparti tager over, kommer der et bureaukratisk makværk af den anden verden ud af det. Det er simpelt hen ufatteligt, hvad man har formået at lave af besynderlige ordninger. Når man ser ned over de ufattelige mængder af paragraffer, der skal til i det her lovforslag for at beskrive noget så simpelt, som at børn skal have mad, er det altså godt nok helt utroligt.

For 10 år siden, da vi havde en anden regering og et andet flertal, fremsatte Enhedslisten forslaget om, at danske børn i lighed med børn i rigtig mange andre lande skulle have et godt måltid mad hver dag, fordi vi ved, at det betyder rigtig meget for børnene, at de får sund mad hver dag. Det var der en del vuggestuer og nogle børnehaver der allerede havde, men vi mente, at man skulle lave nogle flere forsøg med, hvordan man kunne gøre det. Vi fik sat penge af på finansloven til en forsøgsordning, og rigtig mange børnehaver og skoler bød ind på, at det ville de gerne havde.

Så kom der desværre et andet flertal til magten, og de lavede jo en »søg og erstat« på finansloven og fjernede alt det, som Enhedslisten havde fået igennem, herunder forsøget med mad til børnene. Men vi blev ved med at genfremsætte vores forslag, og det blev sværere og sværere for regeringen at tale imod det. Først lavede man en af de ondeste love, som denne regering nogen sinde har lavet, nemlig en lov om, at man i institutionerne kunne indføre madordninger for de børn, hvis forældre havde råd til at betale, mens de børn, hvis forældre ikke havde råd til at betale, ikke skulle have mad.

Heldigvis var der ikke nogen, hverken forældre eller voksne i børnehaverne, et eneste sted i Danmark, der kunne forestille sig at gøre noget så ondt som at lade nogle børn sidde og spise mad, mens andre bare skulle se på og ikke måtte få noget. Det blev ikke nogen stor succes med den ordning. Og vi blev ved med at foreslå, at vi skulle sikre, at vores børn kunne få et godt måltid mad.

I valgkampen i 2007 lovede den daværende statsminister, Anders Fogh Rasmussen, så, at der nu skulle mad til børnene. Men da man så skulle gennemføre det, blev det jo det her bureaukratiske makværk – som vi har brugt lang tid på at diskutere i Folketinget, og som man også har brugt lang tid på at diskutere i befolkningen – hvor man ikke satte penge nok af til, at der kunne blive en ordentlig kvalitet, og hvor det virkelig var noget rod med at tvinge ned over kommunerne, at de nu på en bestemt dato skulle sikre, at der var mad til alle børnene, selv om man overhovedet ikke havde køkkenerne på plads. Og vi så de her besynderlige ordninger, hvor man var ude i at skulle hente madpakker i Hamburg, og jeg ved ikke hvad.

Nu kommer man så med noget, der skal rette op på det, men som jo bare er endnu mere bureaukrati og makværk, og hvor forældrebe-

styrelserne skal sidde med jævne mellemrum og forholde sig til, om man vil have en ordning eller ej. Hvorfor dropper man ikke alt det bureaukrati og i stedet går ind og siger: Vi vil gerne sikre, at alle børn i dette land får et godt, sundt måltid mad hver dag? Vi sørger for, at der er penge til det. Vi sørger for, at der er penge til, at der kan laves køkkener de steder, hvor der ingen er. Vi giver mulighed for, at man kan lave mange forskellige ordninger, der passer til den enkelte børnehave og vuggestue og til, om det er en skovbørnehave eller en gårdbørnehave eller en strandbørnehave eller en udflytterbørnehave eller en børnehave, der ligger på tredje sal i et etagebyggeri midt inde i en storby, eller hvad det nu er for en slags børnehave?

Der skal mange forskellige løsninger til, og der skal være masser af frihed til, at man kan indrette sig på den måde, der nu passer bedst til det enkelte sted. Hvorfor tør man ikke give den frihed i stedet for at lave det her enorme bureaukrati og sørge for, at der er penge nok til, at det bliver en god kvalitetsordning med god mad og nogle voksne, der har tid til også at kunne tage børnene med i det?

For det er jo en væsentlig del af det, at vores børn skal være med til at lave mad, at de kan være med til at bage boller og skrælle gulerødder og alt det, der gør, at de lærer maden at kende og kan få grundlagt nogle rigtig gode madvaner, som de kan bruge senere. Det ville der være noget fremtid i, det ville være rigtig godt for vores børn og for vores sundhed. Det ville være rigtig godt for de mange økologiske producenter i Danmark, der kunne få afsætning for nogle gode varer. Så der er rigtig mange fordele ved det, hvis man ville det.

Jeg synes, man skulle trække det her makværk tilbage og i stedet se at få lavet en rigtig god ordning med frihed, hvor børnene og kvaliteten af maden til børnene er i centrum.

Som det nok er fremgået, kan vi ikke støtte forslaget.

Kl. 17:38

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det socialministeren.

Kl. 17:38

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg vil sige tak for alles indlæg her ved førstebehandlingen af lovforslaget om en fleksibel frokostordning i daginstitutioner.

Det har jo fremgået af debatten i dag, at der er forskellige meninger om, at vi nu ændrer reglerne for frokostordningerne i daginstitutionerne. Det er ikke nogen hemmelighed, at mange forældre har efterlyst en højere grad af fleksibilitet og valgfrihed i frokostordningen, og regeringen har på den baggrund lyttet til kritikken. Jeg er overbevist om, at hvis kommunerne får etableret nogle gode og attraktive frokostordninger, vil rigtig mange forældre selvfølgelig bakke op om ordningerne, så børnene får sund frokost i daginstitutionerne hver dag. Vi ser jo allerede i dag, at der generelt er tilfredshed med de mange vuggestuer, som serverer frokost for børnene hver dag.

Jeg ser nu frem til udvalgsbehandlingen af forslaget, og jeg takker for debatten.

Kl. 17:39

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til socialministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

19) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 197: Forslag til folketingsbeslutning om ret til et værdigt liv fo

Forslag til folketingsbeslutning om ret til et værdigt liv for alle ældre.

Af Line Barfod (EL) m.fl. (Fremsættelse 26.03.2010).

Kl. 17:40

Forhandling

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Forhandlingen er åbnet. Socialministeren.

Kl. 17:40

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Dagens beslutningsforslag er en genfremsættelse af B 105, som Folketinget førstebehandlede den 10. maj 2007. I beslutningsforslaget foreslår Enhedslisten, at regeringen skal bruge 35 mio. kr. på et projekt om ældrepleje for at sikre alle ældre ret til et værdigt liv. Ja, faktisk er det nu fjerde gang, at Folketinget behandler et næsten identisk beslutningsforslag fra Enhedslisten.

Enhedslisten tager udgangspunkt i ti rettigheder, som FOA og Dansk Sygeplejeråd formulerede i 2001. De ti punkter omfatter retten til selv at træffe valg på en række områder såsom post, bolig, påklædning, indkøb m.v. Jeg tror, at de fleste vil være enige i, at de ældre selvfølgelig skal have indflydelse på helt basale ting som f.eks., hvilket tøj de skal have på, hvornår de skal i seng om aftenen, og hvilken mad de skal spise. Vores ønske om indflydelse på vores liv og hverdag ændrer sig ikke, blot fordi vi bliver ældre. Og bare fordi man er fyldt 80 år, har man ikke nødvendigvis samme behov og ønsker som andre 80-årige.

Derfor er det også regeringens holdning, at der skal være størst mulig grad af selvbestemmelse for de ældre i den pleje, de modtager fra det offentlige. En god pleje er i videst muligt omfang tilrettelagt efter den ældres individuelle ønsker og behov. Dette kommer både til udtryk i den eksisterende lovgivning og i mange af de initiativer, som regeringen har igangsat på ældreområdet, initiativer, som netop sikrer de ældre mere valgfrihed, mere fleksibilitet og mere kvalitet i den pleje, de modtager, og dermed også en højere grad af selvbestemmelse og værdighed.

Lad mig blot nævne nogle af initiativerne. Indførelse af frit valg har som hovedformål at sikre de ældre valgfrihed i forhold til, hvilke leverandører der skal komme og gå i deres hjem. Ca. 29 pct. af modtagerne af praktisk hjælp i hjemmet har valgt en privat leverandør. Regeringen har med reglerne om fleksibel hjemmehjælp sørget for, at de ældre har ret til at bytte ydelser, og med retten til erstatningshjælp er de samtidig sikre på at modtage den hjælp, de har krav på, også selv om der sker aflysninger. Plejeboliggarantien sikrer, at de ældre får tilbudt en plejebolig, senest 2 måneder efter at de er blevet visiteret. For mange ældre vil det være stort skridt at flytte i plejebolig, og her kan sikkerheden for, at der maksimalt vil gå 2 måneder, før man får tilbudt en plejebolig, være med til at skabe tryghed hos de ældre.

Regeringen har indført en forbedret kontaktpersonordning, som sikrer, at de ældre, der modtager personlig og praktisk hjælp, ved, hvem de kan kontakte, når der opstår spørgsmål om hjælpen. Derudover har regeringen og Dansk Folkeparti sørget for et loft over de ældres betaling for madservice i plejeboliger, og vi har netop fremsat

et lovforslag, der også indfører et loft over egenbetaling for madservice for ældre i eget hjem. Regeringen har altså forbedret de ældres muligheder for selvbestemmelse og kvalitet i ydelserne på en lang række områder. Men det stopper ikke her.

Også fremadrettet vil regeringen have fokus på at forbedre mulighederne for, at de ældre sikres et værdigt liv. Det netop fremsatte afbureaukratiseringslovforslag har til formål at give kommunerne større valgfrihed til lokalt at beslutte, hvordan opgaverne bedst løses, herunder også på ældreområdet. Lovforslaget indeholder bl.a. otte konkrete initiativer, der skal frigøre mere tid til ældreplejen. Regeringen vil f.eks. gøre det frivilligt at udarbejde plejeplaner. Sagsbehandlingen i forbindelse med visitation skal forenkles og tilsynet med plejecentrene målrettes.

Regeringen ser også et stort potentiale i velfærdsteknologien. Regeringen, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance afsatte derfor i forbindelse med finansloven for 2008 3 mia. kr. til ABT-fonden. Det skal være med til at medfinansiere projekter, som afprøver og implementerer nye teknologier. Udbredelsen af teknologiske løsninger på ældreområdet kan ud over at frigøre ressourcer også skabe tryghed og værdighed for de ældre ved at gøre dem mere selvhjulpne.

Derudover har regeringen som led i kvalitetsreformen igangsat en række kvalitetsprojekter, som skal være med til at understøtte udviklingen af den faglige kvalitet i ældreplejen. Her vil jeg blot nævne udvikling af sammenlignelige brugertilfredshedsundersøgelser, som på sigt vil give både os og kommunerne mulighed for at sammenligne brugertilfredsheden på tværs af institutioner og kommuner og dermed også give os og de enkelte kommunalbestyrelser mulighed for at identificere institutioner, der gør det særlig godt, og som andre derfor med fordel kan lære af.

For yderligere at understøtte udbredelsen af de gode lokale erfaringer har regeringen igangsat projektet »Faglige kvalitetsoplysninger«. Projektet har til formål at tilbyde et katalog af redskaber, som medarbejderne i plejeboliger kan anvende til at måle og sammenligne den faglige kvalitet. På plejeboligområdet vedrører redskaberne bl.a. systematisk viden om ældres ernæringstilstand og, med afsæt i den danske kvalitetsmodel, sårplejemedicinering samt et innovativt projekt om viden om svage ældres livskvalitet og trivsel. Udviklingen af redskaberne sker i samarbejde med Kommunernes Landsforening og Socialministeriet.

Det tredje og sidste kvalitetsreforminitiativ, som jeg vil nævne, er forsøget med at indberette utilsigtede hændelser på socialområdet. Her får bl.a. plejepersonale og beboere og pårørende mulighed for anonymt at indberette fejl, utilsigtede hændelser og svigt i plejen til et lokalt forankret indberetningssystem. Hensigten med projektet er, at indberetningen af de utilsigtede hændelser skal føre til ny viden og læring og dermed forebygge hændelser, som helst ikke skal ske igen. I sidste ende handler det om at give borgerne en bedre service og opbygge en kultur med fokus på læring og udvikling.

Som det er fremgået, har regeringen allerede sikret trygge og gode rammer samt en øget grad af selvbestemmelse for de ældre. På den baggrund kan regeringen ligesom de tre tidligere gange ikke støtte Enhedslistens beslutningsforslag.

Kl. 17:46

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 17:46

Line Barfod (EL):

Det var jo en lang opremsning af ministeren om alle mulige andre ting på ældreområdet. Det kan vi sagtens tage en lang debat om, og nogle af tingene har vi jo diskuteret for nylig, bl.a. afbureaukratisering, som indebærer, at man fjerner noget retssikkerhed og demokrati og andre ting i stedet for at fjerne alt det, der handler om at måle og veje.

Men jeg vil sådan set godt høre, om ministeren helt grundlæggende er enig i, at ældre mennesker skal have ret til at bestemme over deres eget liv. Mener ministeren helt grundlæggende, at vi skal tilrettelægge vores ældrepleje ud fra, at ældre skal have ret til selv at bestemme, hvornår de vil sove, skal have ret til selv at bestemme, hvad de vil have at spise, og i det hele taget skal have mulighed for at bestemme i deres eget liv, ligesom de har kunnet, indtil de blev afhængige af hjælp fra andre?

K1 17:47

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 17:47

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Ens ønsker og behov ændrer sig jo ikke, ved at man får nogle flere år med sig i livet. Derfor er det klart, at det frie valg og mulighederne for at udøve mest mulig selvbestemmelse i forhold til de ting, der sker omkring en, er ekstremt vigtigt. Men det sker nogle gange, at der er behov for, at man hjælper den ældre med pleje og omsorg, f.eks. hvis der er tale om demens. Her har vi jo også netop fremsat og fået vedtaget et lovforslag om brug af GPS.

Men det er vigtigt og meget væsentligt, at vi også giver de ældre mulighed for at kunne være længst muligt i eget liv. Derfor er der også blevet sat en række projekter i gang rundtomkring i kommunerne, som faktisk viser nogle rigtig gode resultater med hensyn til, at de ældre kan være længere tid i deres eget hjem og i længere tid være selvhjulpne. Det sker f.eks. ved, at man sørger for, at de er mere mobile og får en bedre ernæring. Det er nogle rigtig gode projekter, der er i gang, og som viser nogle gode resultater. Så vi har gang i ting for at sørge for, at de ældre længst muligt kan blive i eget liv. I det hele taget er hele serviceloven jo fokuseret på, at den hjælp, der skal gives, er hjælp til selvhjælp.

Kl. 17:48

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Fru Line Barfod for endnu en kort bemærkning.

Kl. 17:48

Line Barfod (EL):

Det var jo en lang snakken udenom. Det, jeg spurgte om, var sådan set, om ministeren helt grundlæggende mener, at ældre skal have ret til at bestemme i deres eget liv, at de f.eks. skal have ret til selv at bestemme, hvornår de vil sove, og hvad de vil have at spise.

Derfor prøver jeg igen at spørge, om ministeren mener, at det er det, der skal ligge til grund for det, for hvis kommunerne skal have ret til at tilrettelægge deres ældrepleje ud fra, at ældre skal have ret til at bestemme i deres eget liv, kræver det jo, at de får lov til de, i stedet for at skulle tage hensyn til, at alt skal måles og vejes, for at private firmaer kan komme ind og tjene på det.

Derfor vil jeg gerne høre, hvad der er vigtigst for ministeren: Er det, at ældre kan få ret til at bestemme i deres eget liv, eller at private firmaer skal tjene penge på ældreplejen, og man derfor skal måle og veje alting?

Kl. 17:49

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 17:49

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Som kommune er det jo vigtigt at tilrettelægge en god ældrepleje, og om det sker på et plejehjem, eller om man skal tilrettelægge en ældrepleje, der foregår i hjemmet, må tage udgangspunkt i borgerens behov. Det er der ikke nogen tvivl om, og der har kommunerne et stort ansvar. Jeg mener også helt klart, at vi kan se, når man måler på, hvad de ældre mener om den praktiske hjælp i hjemmet eller ældreplejen, at der stor tilfredshed.

Men til det, som fru Line Barfod fremfører: Kommunerne kan vælge, om de vil køre efter en udbudsmodel, eller om de vil køre efter en godkendelsesmodel. Det er jo klart, at udbudsmodellen er langt mere simpel for kommunerne at bruge til at finde ud af, hvad det egentlig koster, hvis de går ud på markedet. Så jeg kan ikke se nogen problemer i, at man undersøger det og får set på, hvad det samme tilbud egentlig koster i den private sektor. Det kan jeg ikke se går ud over plejen.

Kl. 17:49

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Astrid Krag for en kort bemærkning.

Kl. 17:49

Astrid Krag (SF):

Jeg må ligesom fru Line Barfod sige, at jeg synes, ministeren lykkedes meget dygtigt med ikke at forholde sig til det konkrete forslag, der ligger her. Vi fik en lang opremsning af, hvad regeringen indtil videre har lavet af forskellige ting og sager, men egentlig ikke sådan nogen rigtig konkret forholden sig til det her forslag.

Hvis vi nu tager og lægger de ti konkrete rettigheder til side, vil jeg egentlig spørge ministeren, om hun vil forholde sig til spørgsmålet om at få en forskningsenhed, som kan kigge på, hvordan vi kan sørge for, at der konstant er en udvikling i vores hjemmepleje. Til det vil jeg starte med at spørge ministeren, hvad hun synes om det konkrete, og så vil jeg spørge ministeren, om hun ikke synes, at der kunne være god brug for, at vi fik en egentlig vækstfond for velfærdsteknologi i Danmark, så vi ikke kun har den gamle ABT-fond, som giver penge til velfærdsteknologi, der allerede er udviklet, men om der ikke kunne være en dobbeltgod idé i, at vi fik en vækstfond, så vi både kunne sørge for, at ældre i Danmark får den nyest udviklede teknologi, og i virkeligheden også kunne blive et land, der kan tjene penge på velfærdsteknologi fremover.

Kl. 17:50

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 17:51

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Det var jo en række spørgsmål. I forbindelse med udvikling af ældreplejen nævnte jeg nogle af de projekter, som man har sat i gang inden for kvalitetsudviklingen, projekter, der ligger i forbindelse med kvalitetsreformen, bl.a. det med brugerundersøgelser, og hvordan man kan lave nogle, der er sammenlignelige på tværs af kommuner og på tværs af institutioner. Så der er jo en masse projekter i gang for at udvikle kvaliteten i ældreplejen.

I forhold til ABT-fonden vil jeg sige, at det jo er en fond med 3 mia. kr., og der er stadig væk rigtig mange penge i fonden til at støtte udvikling af nye teknologiske løsninger. Så det er jo bare med at komme i gang med at søge fonden og komme med nogle gode forslag, der kan lette hverdagen for medarbejderne i ældreplejen, og som kan give de ældre noget mere tryghed og integritet i deres alderdom.

Kl. 17:51

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Astrid Krag for endnu en kort bemærkning.

Kl. 17:51

Astrid Krag (SF):

Det er faktisk nyt for mig, at der fra ABT-fonden gives penge til at udvikle ny teknologi. Som jeg har forstået ABT-fonden, er den altså kun til at implementere allerede udviklet teknologi. Så det er altså helt ny viden for mig, at det skulle være sådan. Det ville da være rigtig dejligt.

Så snakker ministeren om det her med det frie valg, og der vil jeg bare spørge ministeren: Kunne ministeren ikke være enig i, at der er behov for, at vi får udvidet forståelsen af det frie valg, så man som ældre borger ikke alene har et valg mellem, om det skal være den ene eller den anden private udbyder eller kommunen, der udbyder det, man er blevet visiteret til, men at den ældre faktisk i højere grad kunne få noget indflydelse på, om vedkommende vil lægges i seng klokken halv ni eller faktisk gerne vil lidt senere i seng, hvis man har brug for hjælp til at få støttestrømper af, eller hvad det nu kan være, blive liftet i seng osv., at vi altså tager nogle andre briller på og kigger på, hvad det frie valg egentlig skal være, så det bliver den ældres frie valg til at bestemme ting i sit eget liv og sin egen hverdag i højere grad, end det er i dag, hvor det frie valg alene er et spørgsmål om, hvilket logo der skal være på ryggen af den hjælp, der kommer ud?

Kl. 17:53

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 17:53

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jamen jeg hæfter mig jo også ved, at der er borgere, som vælger nogle private leverandører. 29 pct. af de ældre borgere vælger en privat leverandør til f.eks. praktisk hjemmehjælp. Og hvis man ser på de målinger, der findes, af tilfredshed blandt de ældre borgere med praktisk hjælp og også personlig pleje, jamen så er der jo en høj grad af tilfredshed med den hjælp, som borgerne modtager. Det betyder vel også, at man lytter til borgernes behov, og det giver sig jo udtryk i, at der er nogle høje og gode tilfredshedsmålinger.

Så hvis man ude i kommunerne skal tilrettelægge en god ældrepleje, er det da helt centralt, at man også lytter til, hvad det er for nogle behov, og hvad det er for nogle ønsker, der er hos den enkelte ældre, om det er en privat leverandør, eller om det er en offentlig leverandør.

Kl. 17:53

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til socialministeren. Så går vi i gang med ordførerrækken, og den første er Venstres ordfører, hr. Erling Bonnesen.

Kl. 17:54

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Et godt samfund er bl.a. kendetegnet ved, at det tager sig godt af sine ældre medborgere. Det gør vi i Danmark, og netop i tider som disse med en international finanskrise, der også blæser ind over Danmark, skal alle vore gode ordninger og velfærdsgoder stå deres prøve. Derfor er jeg glad for, at vi kan konstatere, at det danske velfærdssamfund er robust, og at vi kan fortsætte det ældrepolitiske arbejde, hvor der lægges vægt på tryghed, stabilitet og udvikling.

Naturligvis kan der findes enkelte dårlige eksempler, og dem skal man jo sørge for at få udryddet i kommunerne, men jeg glæder mig over, at når man spørger de ældre selv, så viser forskellige undersøgelser, at der er meget stor tilfredshed blandt dem med den hjælp, som de får. Jeg glæder mig over, at det også er lykkedes for VK-regeringen i godt samarbejde med Dansk Folkeparti at gennemføre en række forbedringer for de ældre igennem årene.

Jeg vil blot nævne forhøjelsen af ældrechecken. F.eks. vil ca. 225.000 ældre nu i 2010 modtage op til det maksimale, som er 10.700 kr. Jeg kan nævne den faste kontaktperson til modtagere af hjemmehjælp, som blev indført fra den 1. jan. 2009, og at kommunerne vil søge at nedbringe antallet af forskellige hjemmehjælpere hos den enkelte ældre. Så er der endelig også fra den 1. januar 2003 blevet indført frit valg af hjemmehjælp, og der er vi nu oppe på, at ca. 48.000 ældre benytter sig af det; det har været jævnt stigende helt til nu.

Så er der loftet over madservice, frit valg af plejebolig, plejeboliggarantien, forbedret ledsageordning, og i 2008 blev der frigjort 1 mia. kr. mere fra Kvalitetsfonden til kommunale anlægsopgaver på borgernære områder. Det er alt sammen forbedringer, som regeringen – Venstre og Konservative – har sørget for sammen med Dansk Folkeparti.

I det kommende år står ældreplejen over for en del udfordringer, i form af at der bliver flere ældre. Det er udfordringer, der skal tages hånd om. Vi mener, at den bedste måde at gøre det på er gennem bedre organisering, øget digitalisering, lavere sygefravær og ikke mindst ved at anvende de nye teknologiske hjælpemidler, som hele tiden bliver udviklet. Det er den slags konkrete initiativer, som vi mener er vejen frem, for at man også i fremtiden kan sikre ældre et godt liv.

Jeg må derfor undre mig over, at Enhedslisten nu kommer med et forslag – nærmest en kopi af tidligere forslag – og denne gang så blot for – tilsyneladende – at sende det hele i udvalg. Det vil vi naturligvis ikke være med til, og Venstre afviser derfor forslaget fra Enhedslisten.

Kl. 17:56

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, der en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 17:57

Line Barfod (EL):

Der var jo ikke megen begrundelse fra Venstres ordførers side af, hvorfor man ikke vil støtte, at ældre skal have ret til selv at bestemme, hvornår de vil stå op om morgenen; skal have ret til selv at bestemme, hvornår de skal spise, og hvad de skal have at spise osv. Det kunne da være rart at høre fra Venstres ordførers side, hvorfor Venstre er imod, at ældre får lov til selv at bestemme i deres eget liv? Hvorfor mener Venstre ikke, at man skal have lov til at bestemme i sit eget liv, og at ældreplejen skal indrettes, så man kan sikre, at de ældre kan bestemme i deres eget liv, bare fordi de er blevet afhængige af hjælp fra andre?

Kl. 17:57

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det ordføreren.

Kl. 17:57

Erling Bonnesen (V):

Jamen nu har Enhedslisten jo sådan sin egen vane med at opstille sit eget fiktive billede af, hvordan tingene hænger sammen. Jeg glæder mig over, at 80-90 pct. – stigende igennem årene, også her på det sidste – er meget tilfredse med den service, de får.

I Venstre går vi jo også ind for den personlige frihed, og jeg er glad for, at der, kan man sige, løbende bliver visiteret, så man lige præcis får sat ind med den rigtige hjælp til den enkelte ældre, og så man så godt som muligt støtter op om de behov, den enkelte har. Det viser sig jo, at de ældre er godt tilfredse med det, så det er jeg selvfølgelig glad for.

Kl. 17:58

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det fru Line Barfod for endnu en kort bemærkning.

Kl. 17:58

Line Barfod (EL):

Jeg kan godt forstå, at de ældre er glade for de hjemmehjælpere, de har, som knokler. De ældre kan jo se, hvordan de løber af sted for at nå det hele, selv om de måske skal nå 20 ældre på en dag og bare være et sted i 5 min., og så være det næste sted i 5 min. osv. – og madpakken skal indtages på cyklen undervejs, og hvad det ellers er for vilkår, man byder dem. Jeg kan godt forstå, at de ældre er glade for dem, de har, men det var sådan set slet ikke det, jeg spurgte om.

Jeg spurgte: Hvorfor? Hvad er argumenterne fra Venstres side, for at man ikke ønsker, at ældreplejen skal indrettes, så ældre får ret til at bestemme i deres eget liv?

Ville hr. Erling Bonnesen finde sig i, at det ikke var ham selv, der skulle bestemme i sit eget liv, men at det var nogle andre, der skulle bestemme – ikke ud fra, hvad der var bedst for hr. Erling Bonnesen, men ud fra, hvad der var bedst, i forbindelse med at nogle andre skulle tjene penge på det?

Kl. 17:59

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 17:59

Erling Bonnesen (V):

Jamen det er meget nemt at svare på, for jeg kan henvise til det svar, jeg allerede har afgivet. Fru Line Barfod ønsker jo ikke at høre de svar, men kommer bare med sine egne sådan lidt fiktive billeder af det. Det skal jeg ikke gå længere ind i.

Jeg hæfter mig ved, at vore ældre er meget, meget tilfredse med den ældrepleje, som de får, og jeg har også markeret den udvikling, der har været, og de forbedringer, der er sket i VK-regeringens tid. Enhedslisten er så imod de forbedringer, og det må så være Enhedslistens vurdering, men det er jo ikke nyt, at vi stort set ikke er enige med Enhedslisten om noget som helst her i Folketinget.

Vi går ind for den personlige frihed, og vi ønsker at støtte så godt som muligt op om de ældre, når de kommer i nogle situationer, hvor de ikke længere kan tage fuldt vare på sig selv og har behov for hjælp, og det går tilsyneladende meget godt, når man spørger de ældre selv.

Kl. 17:59

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det fru Astrid Krag for en kort bemærkning.

Kl. 17:59

Astrid Krag (SF):

Jamen i forlængelse af det, jeg også spurgte ministeren om i forhold til det med det frie valg og hvad man betragter som værende det vigtigste frie valg for de ældre borgere fra Venstres side – det er jo et af de eksempler, som Enhedslisten har taget med i bemærkningerne til det her beslutningsforslag, nemlig et ældre menneske, som gennem hele sit liv har været B-menneske, som har nydt de sene aftentimer, og som har nydt at kunne sove længe næste dag – vil jeg spørge: Mener hr. Erling Bonnesen, at det er rimeligt, at den ældre har mulighed for selv at vælge, hvornår vedkommende vil i seng, og hvornår vedkommende selv vil stå op? Kunne det være det, der skulle være det primære fokus med det frie valg, eller skal det være sådan, som ordningen ser ud i dag, nemlig at det frie valg primært handler om, hvem der skal levere hjemmeplejen?

Kl. 18:00 Kl. 18:03

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det ordføreren.

Kl. 18:00

Erling Bonnesen (V):

Som Venstremand er jeg stolt over, at vi for år tilbage, da VK-regeringen kom til, fik indført det frie valg under meget skrig og skrål. Og jo længere det har virket, jo mere fokus er der kommet på det, og det er godt, for vi kan se, at der er flere og flere ældre, der gerne vil bruge det.

Vi går ind for den personlige frihed, og den bliver så i den konkrete situation udmøntet omkring visitering, som løbende bliver fulgt op, sådan at man så godt som muligt støtter op om de behov, som den enkelte ældre har. Så det er en løbende proces. Og når vi kan henvise til, at der er mellem 80 og 90 pct., der er godt tilfredse, er det ikke så ringe endda.

Kl. 18:01

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Astrid Krag for endnu en kort bemærkning.

Kl. 18:01

Astrid Krag (SF):

Nu er de fleste ældre borgere, jeg har mødt, jo høflige væsener, og det tror jeg altså også nogle gange vi må huske, når vi kigger på de her tilfredshedsundersøgelser. Det er sådan set ikke så meget dem, jeg spørger ind til.

Måske skulle jeg konkretisere det lidt anderledes og spørge hr. Erling Bonnesen, hvad han, når han bliver en ældre borger, personligt ville synes var det væsentligste frie valg. Ville det væsentligste frie valg være, hvilket firmalogo der stod på den jakke, den forhåbentlig SOSU-uddannede hjemmehjælper, der kom for at hjælpe ordføreren med, hvad han nu ikke selv var i stand til, havde på, eller ville det være et federe frit valg at kunne sige: Jamen i dag har jeg faktisk mere behov for at få rullet curlers i mit hår, så jeg kan se lidt pæn ud, når børnebørnene kommer i eftermiddag, end jeg har for den gulvvask.

Nu ved jeg godt, at hr. Erling Bonnesen muligvis ikke vil tillægge sig curlers, når han bliver ældre, men ville det ikke være sådan noget a la det, der ville være et mere oplagt frit valg end det her frie valg, hvor man alene fokuserer på, hvem det er, der udbyder ældreplejen?

Kl. 18:02

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren ... [Lydudfald].

Kl. 18:02

Erling Bonnesen (V):

Hvis man skulle få den slags ønsker, er det jo rart, at man har det frie valg, også hvis man skulle deltage i en lokalrevy eller andet, for så kunne det jo være, at der var behov for det. Lige præcis derfor er det også godt, at vi lige præcis kommer fra et parti som Venstre, hvor man lægger vægt på den personlige frihed og også på valgfrihed, hvis der skulle blive behov for det. Om der så lige præcis skulle blive behov for det, må tiden jo vise. Den må vise, om der er en lokalrevy på det tidspunkt.

Kl. 18:02

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hermed siger vi tak til Venstres ordfører. Så er det fru Yildiz Akdogan som ordfører for Socialdemokraterne.

(Ordfører)

Yildiz Akdogan (S):

Tak for det. Jeg vil gerne starte med at sige tak til Enhedslisten for at genfremsætte beslutningsforslaget, der som bekendt også blev fremsat i 2007. Aktualiteten af emnet er ikke blevet mindre, siden vi sidst drøftede det. Vi har alle ret til et værdigt liv fra barndommen over voksenlivet til alderdommen. Som borgere i det danske samfund har vi alle ret til et godt liv, hvor alder ikke skal være nogen hindring for velvære og glæde.

I forslaget oplister Enhedslisten ti rettigheder, som alle ældre mennesker skal have. Det er selvfølgelig en diskussion, om lige netop disse ti rettigheder er de mest nødvendige og afgørende, eller om andre rettigheder kunne være blevet tilføjet. Men grundsubstansen er jeg helt enig i, jeg er enig i Enhedslistens forslag om, hvad ældre mennesker skal have ret til, og hvad der er nødvendigt.

Forslaget griber nemlig fat i den helt grundlæggende problemstilling, som bliver ved med at være aktuel under den borgerlige regerings styre, nemlig at ældre mennesker har alt for lidt velvære, og at det skyldes alt for stort minuttyranni i ældreplejen. Det er de nære forhold, der betyder noget for folks velvære. Trivsel i hverdagen er dybt afhængig af, at de nære forhold får lov til at blive dyrket og gro i de ældres liv. Det gælder om, at de ældre får mulighed for indflydelse på deres egen hverdag, selv om de har brug for pleje. Det er de nære forhold, den nære velfærd, der bliver kvalt af minuttyranniet og regelvældet i ældreplejen.

Mange ældre fortæller os, at ensomheden og kedsomheden er det sværeste at håndtere i hverdagen. Vi har alle brug for inspirerende oplevelser i givende og elskelige fællesskaber. Det er et grundvilkår for menneskers velvære. Hvis de ældre mangler det i hverdagen, kan det let resultere i passivitet, og en depression kan lure lige om hjørnet

Vi skal op af den dybe grøft, vi er i nu, hvor mange ældre føler sig oversete i hverdagen, fordi de mennesker, som er ansat til at hjælpe dem med de nære forhold, har alt for travlt. Og de ældre bliver blot set som brugere af velfærdsservices og ikke som de personligheder, de nu er, personligheder med historier, familier, ønsker og drømme.

Vi skal vende ældreplejen om. Ældreomsorgen skal ikke styres efter systemer, men skal styres efter de mennesker, der skal drages omsorg for. Det er omsorgen, der er kernen, ikke systemet og bureaukratiet. Derfor har vi også i Socialdemokratiet kæmpet for at sætte ind med konkrete initiativer. Vi har i satspuljen afsat ca. 22 mio. kr. til en målrettet indsats for at sikre ældres livskvalitet. Det er en pulje, der netop skal bidrage til at sikre ældre borgeres fortsatte livskvalitet ved at understøtte og udvikle deres kompetencer til så vidt muligt at kunne håndtere fysiske og psykiske udfordringer i forbindelse med en øget alder, f.eks. i forhold til områder som at klare generelle gøremål såsom indkøb, madlavning, tøjvask, rengøring m.v., at sikre mulighed for at deltage i sociale sammenhænge og arrangementer, at sikre mulighed for et aktivt ældreliv og at modvirke ensomhed.

Jeg vil endnu en gang takke Enhedslisten for at tage dette vigtige emne op, men jævnfør vores ældrepuljeindsats, hvor en række af de nævnte emner, som Enhedslisten efterspørger, allerede er sat i gang, kan jeg på vegne af den socialdemokratiske folketingsgruppe ikke støtte forslaget.

Kl. 18:06

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 18:06 Kl. 18:09

Erling Bonnesen (V):

Jeg vil da gerne prøve at tage udgangspunkt i, at man kan kigge lidt ud i den virkelige verden. Når man spørger de ældre selv, er de, der rent faktisk bruger servicen, faktisk meget godt tilfredse. Der er over 80 pct. tilfredse og i flere undersøgelser også over 90 pct. Er det så ikke lidt vanskeligt og underligt som ordfører at skulle stå nærmest og kritisere det, som de ældre selv er godt tilfredse med? Og når man er godt tilfreds, er det lige præcis, fordi vi har fået indført det frie valg. Og jeg kan spørge, hvorfor man i Socialdemokratiet er imod det frie valg.

Kl. 18:07

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det ordføreren.

Kl. 18:07

Yildiz Akdogan (S):

Jeg ved ikke lige, hvad det er for en undersøgelse, hr. Erling Bonnesen henviser til. Jeg ved heller ikke, hvad det er for et frit valg, som hr. Erling Bonnesen refererer til. Jeg har ikke snakket om det frie valg i min tale. Jeg har netop opremset nogle af de gode initiativer, som Enhedslisten har i sit beslutningsforslag. Men som jeg også sagde i min ordførertale, har vi i satspuljen allerede afsat midler, der imødekommer nogle af de initiativer og nogle af de spørgsmål, som Enhedslisten efterspørger. Så jeg er ikke helt klar over, hvad det egentlig er, hr. Bonnesen efterspørger.

Kl. 18:07

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det hr. Erling Bonnesen for endnu en kort bemærkning.

KI. 1

$\textbf{Erling Bonnesen} \ (V):$

Jeg har forstået, at Socialdemokraterne nu kører fuldstændig i retning af det, som Enhedslisten vil. Her i weekenden kørte Socialdemokraterne så i retning af det, som SF og Villy vil. Det er så det. Det skal jeg ikke blande mig i. Men det er også derfor, jeg spurgte, som jeg gjorde, for jeg refererer jo til de brugerundersøgelser hos de ældre, som bliver foretaget derude. Det er jo bare at slå op og se. Der er lavet forskellige uvildige undersøgelser. Når man spørger de ældre selv, er fra 80 til over 90 pct. meget godt tilfredse. Det er de jo bl.a., fordi vi har fået indført det frie valg.

Så er det, jeg spørger: Er det ikke lidt underligt at stå og læse sådan en tale op, hvor man så er imod det, som de ældre rent faktisk ønsker? Og hvorfor er Socialdemokraterne imod valgfrihed?

Kl. 18:08

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det ordføreren.

Kl. 18:08

Yildiz Akdogan (S):

Jamen vi er bestemt ikke imod valgfrihed. Og så er der det med, at vi skulle støtte nogle af de gode initiativer, som Enhedslisten efterspørger. Vi har jo netop kæmpet for det i vores satspuljeforlig, som hr. Erling Bonnesen også er med i. Det er derfor, vi ikke kan støtte forslaget, for vi mener, at nogle af de initiativer, der bliver efterspurgt, allerede er sat i gang. Fra 2010 til 2013 er der afsat en pulje på 22 mio. kr. Så jeg kan egentlig ikke rigtig forstå, hvad det er, hr. Erling Bonnesen prøver på at gøre til et problem her. Jeg forstår det virkelig ikke.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det fru Birgitte Josefsen for en kort bemærkning.

Kl. 18:09

Birgitte Josefsen (V):

Der er jo ikke i den lovgivning, der er vedtaget herindefra, besluttet, at man ikke må have lov til at sætte curlere i fru Jensens hår og gå tur med fru Jensen, eller hvad det nu er, den enkelte borger har behov for. Men jeg registrerer i ordførerens tale sådan en tone hele vejen igennem, der siger, at det system, vi har nu, sådan set er ganske forfærdeligt. Men når jeg nu er ude at møde ældre borgere og besøge borgere på plejehjem og også dem, der får hjælp i eget hjem, kan jeg jo høre, at kommunerne faktisk har været dygtige til at tilrettelægge hjælpen, så der er fleksibilitet i den hjælp, der ydes, så man netop kan dreje det hen til det, der er behov for fra den ene gang til den anden.

Jeg vil gerne høre, om Socialdemokratiet vil ind og overrule det princip, altså at man fratager kommunerne mulighed for at tilrettelægge plejen og hjælpen individuelt i forhold til det, borgerne har behov for.

Kl. 18:10

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det ordføreren.

Kl. 18:10

Yildiz Akdogan (S):

Jeg kan ikke rigtig forstå, hvorfor man pludselig gør det her til et spørgsmål om det frie valg eller ej. Jeg har på intet sted i min tale problematiseret det frie valg. Tværtimod har jeg til gengæld sat spørgsmålstegn ved, hvor godt de ældre har det.

Jeg ved ikke, hvad det er for en undersøgelse, fru Josefsen og for den sags skyld også hr. Bonnesen henviser til, men vi ved, at de ældre ikke har haft det specielt godt. Vi ved også, at de, der tager sig af de ældre, ældreplejen, har haft det meget svært. Det har været et minuttyranni, fordi der ikke har været tid til ældrepleje, fordi der var så mange andre bureaukratiske tiltag, der skulle ordnes. Det er det, jeg problematiserer i min tale.

Det er også derfor, at jeg fremhæver, at det er vigtigt, at vi prøver at sætte fokus på velfærd og velvære hos de ældre, og det er også derfor, at jeg er meget godt tilfreds med, at vi har sat det beløb af til den målrettede indsats, netop bedre kvalitet for de ældre.

Kl. 18:11

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Birgitte Josefsen for endnu en kort bemærkning. Kl. 18:11

Birgitte Josefsen (V):

Nu ved jeg ikke, hvordan det er, man i Socialdemokratiet læser forskellige undersøgelser. Som det er præciseret her i dag, viser de borgertilfredshedsundersøgelser, der bliver udført ude i den enkelte kommune, at der er en meget høj grad af tilfredshed med den hjælp, der bliver ydet både på plejecenteret og ude i de enkelte hjem.

Når man spørger de klageråd, der sidder i kommunerne, og som jo er lovpligtige og skal forvalte eventuelle klager på området, er der jo flere, der har henvendt sig til kommunalbestyrelsen for at spørge, om de kunne blive nedlagt, fordi der ikke kommer nogen klager. Det er sådan set et udtryk for, at det går ganske godt.

Det er jo ikke ensbetydende med, at der ikke kan være plads til forbedringer. Det kan der, uanset hvilket område vi snakker om, når vi snakker velfærdsområdet. Men jeg synes, det er lidt beskæmmende, at Socialdemokratiet får det til at lyde, som om hele ældreplejen i Danmark ligger ned.

Kl. 18:12

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 18:12

Yildiz Akdogan (S):

Jeg er enig i, at der skal være plads til forbedringer. I 2009 fremsatte Socialdemokratiet et forslag om, at vi netop skulle prøve at have en konkret handlingsplan, hvor man kunne reducere selvmordsraten blandt de ældre over 65 år. Det er desværre ikke sket endnu.

Der er nogle undersøgelser, der viser, at det går den rigtige vej. Men vi ved også, at der er andre undersøgelser, der viser, at der stadig væk er nogle udfordringer, og der er et kæmpestort område, vi skal løfte. Det var det, jeg fremhævede i min tale.

Kl. 18:12

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 18:12

Line Barfod (EL):

Tak til fru Yildiz Akdogan for de pæne ord om vores forslag. Men jeg forstod ikke helt det her med, at der var gennemført en hel del af det, som vi foreslår. Hvis man skal gennemføre det, vi foreslår, kræver det helt grundlæggende et opgør med den måde, ældreplejen er indrettet på. Så kræver det jo, at man giver kommunerne mulighed for at sætte hensynet til de ældre over hensynet til, at private firmaer skal kunne komme ind og tjene penge.

Derfor vil jeg gerne høre, om Socialdemokraterne er enige med regeringen og Dansk Folkeparti i, at det vigtigste, i forhold til hvordan ældreplejen skal organiseres, er, at private firmaer skal kunne komme ind og tjene penge, eller om det for Socialdemokraterne er det vigtigste at organisere ældreplejen i forhold til at kunne tage hensyn til de ældres egne ønsker.

Kl. 18:13

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 18:13

Yildiz Akdogan (S):

Tak for det. Med hensyn til nogle af de initiativer, jeg remsede op, er det nogle initiativer, der skal i gang, som der er afsat midler til i perioden 2010 til 2013. Det var dem, jeg henviste til ved at sige, at nogle af de initiativer, som Enhedslisten efterspørger i deres beslutningsforslag, allerede er fremhævet i den her pulje. Så jeg håber, at det nu er afklaret.

Med hensyn til spørgsmålet om, om ældre skal i fokus, tror jeg ikke, at der kan herske nogen tvivl om, at for Socialdemokratiet er det først og fremmest de ældres ve og vel, vi sætter fokus på. Om det er de private eller det offentlige, der udfører arbejdet, er ikke vigtigt. Det vigtigste er, at de ældre får den nødvendige pleje, der skal til.

Kl. 18:14

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Line Barfod for endnu en kort bemærkning.

Kl. 18:14

$\boldsymbol{Line\ Barfod\ (EL):}$

Men det er jo afgørende, hvordan man organiserer ældreplejen, altså om man siger, at det grundlæggende princip for organisering af ældreplejen er sådan, som en del kommuner tidligere havde det, at ansatte og ældre selv kunne tilrettelægge arbejdet – man havde små

grupper af hjemmehjælpere, der selv sammen med de ældre kunne tilrettelægge, hvornår de kom, som kunne skifte rundt, så det passede i forhold til den ældres ønsker osv., og som kunne finde ud af at få det til at fungere – eller man siger, at alt skal foregå efter faste skemaer, fordi man hele tiden skal kunne se, om private firmaer kan byde ind, og ældreplejen skal splittes op i mange små delelementer, som private firmaer kan byde ind på.

Det er to grundlæggende forskellige hensyn at organisere ud fra. Derfor vil jeg gerne høre, hvad Socialdemokraterne mener er det grundlæggende, man skal organisere ældreplejen ud fra, altså hensynet til de ældre eller muligheden for, at private firmaer kan byde ind og tjene penge.

Kl. 18:15

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 18:15

Yildiz Akdogan (S):

Det er først og fremmest hensynet til de ældre. Jeg vil igen henvise til det satspuljeforlig, der er blevet indgået mellem regeringen og oppositionen undtagen Enhedslisten. Det er netop en meget målrettet pulje, altså at man i forbindelse med de organisationer, der er med, går ind og kigger på at sikre de ældres livskvalitet. At det er de ældres livskvalitet, der er i fokus, kan der vel ikke herske nogen tvivl

Kl. 18:15

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det hr. René Christensen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 18:16

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Lige når man ser forslaget her, må man sige, at titlen »Forslag til folketingsbeslutning om ret til et værdigt liv for alle ældre« er der formodentlig ikke nogen der kan være uenig i. Det er jo det, som alle gerne vil. Jeg vil ikke bruge så meget tid på at sige, hvad vi har gjort, for det synes jeg ministeren og hr. Erling Bonnesen har gjort så ganske udmærket. Der er blevet nævnt alle de tiltag, som Dansk Folkeparti har været med til i den tid, der er gået.

Når jeg kigger på forslaget som sådan, vil jeg bare spørge: Hvad er intentionerne med det, man foreslår her? Jeg sad og fik en lidt mærkelig fornemmelse: Gjorde man det her, fordi man virkelig mente, at de ældre skulle have et værdigt liv, eller gjorde man det, fordi man syntes, at man ligesom ville komme på banen? For nogle af tingene kan man for så vidt ikke være uenig i, men andre af tingene kan godt virke sådan lidt påtagede, i forhold til hvordan det er, det skal foregå. For hvad er værdigt? Er det værdigt, at der skal komme en og høre på, at man fortæller sin livshistorie, og skal sidde og lytte til en, fordi personen får penge for det? Er det værdigt for den ældre at vide, at den ting, man har sammen med den plejeperson, som er kommet ud, har man kun, fordi personen får penge for at lytte til en?

Jeg synes, at man meget mere skal støtte op om det, som Ældre Sagen laver med besøgsvenner, telefonkæder og andre ting, som folk går ind i, fordi de har lyst til det. Jeg synes, at det er meget mere vigtigt, at man ude i kommunerne har de her tanker og måske gør det på en anden måde, og at man siger: Hvordan får vi de her ældre til at være sammen om de her ting og giver dem mulighed for at tale sammen, så det bliver værdigt, og så dem, der skal lytte, dem, der skal give den omsorg – som jo ikke er den omsorg, der kræves for at kunne leve, men som er en menneskelig omsorg – gør det af lyst? Jeg mener altså, at der er stor forskel på kun at gøre det for pengenes skyld og på at gøre det, fordi man har lyst til det.

Så vil jeg også sige, at jeg synes, det er ærgerligt, at man ligesom mellem linjerne siger – det har jeg også kunnet høre på spørgsmålene her – at de ude i kommunerne ikke magter at visitere de her borgere efter en individuel vurdering af den enkelte borger. Det er sådan, at når man taler med borgerne – det er der også flere der har sagt – er der rigtig mange, der er tilfredse med deres ældreservice. Der er selvfølgelig også nogle, der ikke er det, og sådan vil det nok altid være. Der er nok også nogle, som kommer tidligere i seng, end de ønsker. Men jeg er sikker på, at de mennesker ude i kommunerne, der visiterer, som jo også er fornuftige mennesker, og som er uddannet til det, gør det så godt som muligt.

Når jeg læser forslaget her, synes jeg også, at nogle af tingene fokuserer meget på – hvad skal man sige? – de større byer, hvor der er en stor koncentration af ældre på et mindre område. Når man kommer ud i periferien, hvor der er langt imellem husene, og hvor de ældre også gerne vil blive ved med at bo på deres ejendom, kan det godt være mere vanskeligt sådan rent logistisk at få det til at stemme overens med nogle af de forslag, som ligger her. Man bruger også flere steder udtrykket nede om hjørnet i kiosken og nede om hjørnet på kroen. Sådan er det altså ikke, når man kommer uden for København. Så er det ikke lige nede om hjørnet, alting er. Så kan der godt være længere mellem husene.

Jeg vil sige, at når jeg læser forsiden af forslaget, synes jeg faktisk, at det ser pænt ud. Men når jeg ser på nogle af forslagene, synes jeg også, at jeg kan se, at man går lidt på kompromis med arbejdsmiljøet og den plejepersonalestandard, der skal være ude hos de ældre. Man siger, at der ikke skal udskiftes ting, som eventuelt bør udskiftes, for at den ældre kan få den pleje, som den ældre faktisk har behov for.

Så vi må sige, at vi ikke kan stemme for det. I forhold til retten til et værdigt liv for alle ældre vil jeg sige, at den overskrift kan vi godt stemme for, og at vi arbejder på det hele tiden. Men man kan ikke lave et beslutningsforslag, der sikrer retten til et værdigt liv for alle ældre, ved at man afsætter 35 mio. kr. over en 5-årig periode. Det er hver eneste dag, man skal arbejde hårdt for, at de ældre får en værdig alderdom, og det gør vi hver eneste dag.

Kl. 18:20

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 18:20

Line Barfod (EL):

Nu er det jo et forslag om et forsøg. Pengene er i høj grad afsat til, at man skal lave et forsøg, og man skal så også følge op på, hvad resultaterne af det forsøg er, og hvad der sker undervejs. Men jeg forstår simpelt hen ikke det, hr. René Christensen siger. At de ældre skal have besøgsvenner, som de skal snakke med, synes jeg er fint, men tænk, at man forestiller sig, at den ældre ikke skal snakke med de ansatte. Det, man netop hører igen og igen i ældreplejen, er jo, at der ikke længere er tid til, at man kan snakke sammen, at der ikke er tid til, at man kan sætte sig ned og tage en kop kaffe og i det hele taget behandle hinanden som mennesker. Det kan jeg ikke forstå hvis Dansk Folkeparti ikke synes vi skal indrette ældreplejen ud fra.

Kl. 18:20

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 18:20

René Christensen (DF):

Jeg mener bestemt, der skal være tid til, at man kan få en værdig og god ældrepleje ude i kommunerne. Jeg må sige i forhold til det her minuttyranni, som er blevet nævnt flere gange, at jeg altså tror, at der er nogle af ordførerne, som bliver nødt til at tage ud og køre med

en hjemmehjælper, som har en pda, og som kan vise, hvordan den her pda bliver brugt, altså vise, hvordan tidsregistreringen virker. Det er jo faktisk sådan, at man bruger sin tidsregistrering på den måde, at man registrerer, hvornår man kommer, og at man registrerer, hvornår man går. Det er jo ikke sådan, at man registrerer, at nu har man brugt 3 minutter på noget, 2 minutter på noget andet og 1 minut på noget tredje. Nej, man registrerer, hvornår man er kommet, og hvornår man er gået.

Det er faktisk sådan, at hvis man spørger plejepersonalet i dag, om de ønsker at komme af med deres pda, er der rigtig mange, som siger, at det ønsker de faktisk ikke. For den her pda – kaldet minuttyranni – er faktisk en arbejdsseddel, som hjælper dem i deres hverdag til at registrere, hvor de er henne. Det hjælper dem også i den situation, som der desværre er nogle der kommer i, hvor der er pårørende, som siger: Mine pårørende har ikke fået den pleje, de skulle have. Der kan man så hjælpe de ansatte, hvis de kommer i den situation, med at bevise, at de faktisk har været der på det pågældende tidspunkt.

Kl. 18:21

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Line Barfod for endnu en kort bemærkning.

Kl. 18:21

Line Barfod (EL):

Jeg snakker ikke om pda'en. Det er jo bare en håndholdt computer, det er bare et redskab, som kan nogle fornuftige ting. Det er sådan set underordnet. Det, der er væsentligt, er, hvordan man tilrettelægger arbejdet, hvordan man styrer ældreplejen: om det er et spørgsmål om, at de ansatte og de ældre sammen kan tilrettelægge arbejdet, at en lille gruppe hjemmehjælpere har en lille gruppe ældre, som de kender, og som de kan være hos i længere tid og løse flere opgaver for, eller om, at de skal rundt til 20 ældre på en dag og er 5-10 minutter hvert sted. Det gør jo en kolossal forskel.

Derfor vil jeg gerne igen spørge, om det er Dansk Folkepartis holdning, at hjemmehjælperne er nogle, der skal komme ind og ud og løse nogle praktiske opgaver eller nogle sygeplejeopgaver eller lignende, og så skal de ud igen; og at, alt det, der handler om menneskelig kontakt, så skal være noget, som besøgsvenner og frivillige tager sig af. Eller mener Dansk Folkeparti faktisk, at der skal være sat tid af, til at man have et menneskeligt forhold, til at man kan nå at snakke sammen, til at man kan holde lidt i hånd eller man kan læse det brev, der lige er kommet fra kommunen, og som er uforståeligt – eller hvad det nu er, der skal til, for at den ældre også bliver behandlet som et menneske og føler, at nogen tager sig godt af ham eller hende?

Kl. 18:22

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 18:23

René Christensen (DF):

Det er jeg meget enig i. Det er utrolig vigtigt, at de ældre og plejepersonalet har et godt forhold til hinanden. Det er også sådan, at plejepersonalet får en meget, meget stor plads i den ældres liv og hverdag. De skal jo også have meget kontakt med hinanden, bl.a. intimkontakt og andet i forbindelse med vask. Så der er ingen tvivl om, at det er utrolig vigtigt, at man har et godt forhold til den hjælper, som kommer.

Jeg vil også igen sige, at hvis man tager med ud, vil man se, at det jo ikke er sådan, at hjemmehjælperne ikke taler til den ældre, når de kommer ind, at de bare går hen og får den ældre op af sengen og giver vedkommende tøj på og så går igen. Det er faktisk sådan, at mange af de SOSU-assistenter, som kommer ud i de her forskellige

hjem, faktisk gør et fantastisk dygtigt arbejde og opfører sig rigtig pænt over for de ældre. De ældre er rigtig glade for, at de kommer, og de har faktisk et godt liv med hinanden, hvis man kan sige det sådan. For det er jo en person, som fylder utrolig meget i den ældres liv, og jeg oplever, at hjælperne er utrolig gode til at huske ting – hvad der skete i går, hvad der skete for 14 dage siden, og at børnebørnene nu har været på besøg. Der er jo den her snak. Mens man går og arbejder, har man også den her kontakt. Jeg synes, at det er lidt synd, hvis man siger, at hjemmehjælperne ikke magter den opgave, for de er faktisk ret dygtige til deres arbejde.

KL 18:24

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Astrid Krag for en kort bemærkning.

Kl. 18:24

Astrid Krag (SF):

Der er jo ingen her, der siger, at de mange dygtige SOSU-hjælpere, der er rundtomkring i landet, ikke magter deres opgave, ikke gør det godt nok og ikke er hensynsfulde, varme og omsorgsfulde over for de ældre borgere, de kommer til. Det tror jeg sådan set ikke der er nogen her der vil sætte spørgsmålstegn ved. Men de gør det på trods af det system, de er en del af, de gør det på trods af de nedskæringer og omstruktureringer, der hele tiden gennemføres. Det tror jeg også bare er et faktum, og det tror jeg også at hr. René Christensen ved, hvis han har været ude i ældreplejen for nylig.

Jeg synes, at den her diskussion er meget spændende og meget sigende, og jeg siger tak til Enhedslisten for at have fremsat det her beslutningsforslag, for det viser jo noget om, hvad det er for en grundmodel, vi vil have for vores hjemmepleje. Derfor synes jeg også, det er interessant, når ordføreren for Dansk Folkeparti bruger så meget tid på at sige, at en masse opgaver skal løses ad frivillighedens vej – det er vel også det, man kalder civilsamfundet – og de toner har vi jo hørt før, da det var Karen Jespersen, der var velfærdsminister. Hun sagde, at flere opgaver skulle løses af familierne.

Det er jo en vej at ville gå med vores ældrepleje, men det er ikke den vej, jeg vil gå, det er ikke på den måde, jeg vil sikre, at der også i fremtiden bliver taget hånd om alle ældre borgere i det her land, der har haft et langt liv på arbejdsmarkedet og nu har brug for noget hjælp. Derfor vil jeg bare spørge: Er det den vej, Dansk Folkepartis ordfører ser at vi skal gå i den danske ældrepleje?

Kl. 18:25

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 18:25

René Christensen (DF):

Jeg mener bestemt ikke, at det skal være frivillige, der skal udføre ældreplejen, bestemt ikke, og det har vi jo heller ikke lagt op til. Hvis man kigger på de forskellige finanslove, der er blevet gennemført årene igennem, kan man jo også se, at der er blevet afsat flere og flere midler år efter år, og at der også er blevet afsat puljer, hvor man kan arbejde efter nye metoder. Det er også, for at man kan frigøre mere tid, og der er det utrolig vigtigt, at der også er sat penge af til, at man kan bruge nye teknologier i ældreplejen, så man får givet mere tid til den enkelte ældre, fordi der er ting, som rent teknologisk kan hjælpe os.

Med hensyn til det, jeg sagde om Ældre Sagen, så nævnte jeg bare, at en menneskelig kontakt, der ikke er ægte, ikke er lige så meget værd, som hvis kontakten gives, fordi man har lyst til det. Dermed ikke sagt, at ældreplejen ikke kan give den kontakt, for selvfølgelig kan de det. Men med hensyn til det, der er lagt op til her i forslaget på mange andre områder, tror jeg bare, at man ude i kommunerne skal være mere dygtig til at bakke op om de her ting, måske være

mere med til at spørge: Hvad kan vi gøre for at få bragt de her samtalevenner frem og tilbage, hvordan kan vi bakke op om det frivillige liv, der faktisk er?

Ældre Sagen er en kæmpestor organisation, og de gør et kæmpe stykke arbejde, og det skal man også bakke op om ude i kommunerne

Kl. 18:26

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Ja tak. Så er det fru Astrid Krag for endnu en kort bemærkning. Kl. 18:26

Astrid Krag (SF):

Det bestrider jeg overhovedet heller ikke, og der bliver gjort et rigtig godt stykke arbejde af de frivillige organisationer. Men jeg må alligevel spørge ordføreren fra Dansk Folkeparti: Hvor går grænsen så? Hvilke behov må den offentlige hjemmehjælp/hjemmepleje løse, hvis de ikke må løse sociale behov, hvis de ikke må hjælpe de 40 pct. af ældre på vores plejehjem, der siger, de er ensomme, hvis hjemmehjælperne ikke må snakke med dem? Hvor går grænsen? Hvad er det, civilsamfundet, de frivillige, familien skal lave, hvis vi spørger ordføreren for Dansk Folkeparti? Og hvornår kan man snakke om, at et problem er så stort, at det har en selvstændig pointe, at vi fra samfundets side faktisk går ind og er opmærksomme på det? Jeg synes f.eks., at det er et alarmerende stort problem, at undersøgelsen foretaget af Ældre Sagen viser, at 40 pct. af de ældre på vores plejehjem siger, at de er ensomme, og at de trænger til at tale med nogen. Det mener jeg da er noget, vi som samfund også er nødt til at forholde os til. Vi kan ikke bare sige, at det må de frivillige organisationer ordne, det må familierne ordne. Når vi nu kan se, at det ikke sker, så mener jeg faktisk, at vi som ansvarlige politikere skal sørge for, at der kommer nogle løsninger.

Derfor er jeg bare sådan lidt foruroliget over de ord, vi hører fra ordføreren for Dansk Folkeparti, der prøver at sætte det meget skarpt op, hvad det er, det offentlige skal og ikke skal tage sig af.

Kl. 18:27

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Ja tak. Så er det ordføreren.

Kl. 18:27

René Christensen (DF):

Jeg tror bestemt ikke, jeg prøvede at sætte det skarpt op. Jeg sagde bare, der var nogle andre – hvad skal jeg sige? – muligheder for, at den ældre også kunne få noget livskvalitet, og man skal selvfølgelig bakke det op og gøre det så nemt som muligt for organisationerne, så de kan få mulighed for at udføre det, som de så gerne vil.

Den undersøgelse, der viser, at nogle ældre føler sig ensomme på plejehjem og plejecentre, viser jo også, at det, de ældre også savner meget, er familien. Nogle har jo ikke noget familie tilbage, og nogle oplever også, at familien kommer meget sjældent. Og jeg tror altså ikke, lige meget hvordan man gør det, at man kan – hvad skal jeg sige? – gå ind og overrule de familiære bånd. Det vil altid være sådan, at hvis der er noget familie tilbage, vil den ældre, det vil man jo også som ung, altid gerne have lov til at være sammen med sin familie, og man kan nok ikke sådan i rent kommunalt regi – eller statsligt for den sags skyld – give den ydelse. Men vi skal selvfølgelig også tale med de ældre, når vi er derude, og jeg er helt sikker på, at vores SOSU-hjælpere gør et kæmpestort stykke arbejde, også i forhold til at tale med vores ældre medborgere.

Kl. 18:28

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det fru Erika Lorentsen.

Kl. 18:28

Erika Lorentsen (RV):

[Lydudfald] ... at ordføreren sagde, at Dansk Folkeparti vedvarende arbejder for forbedringer for de ældre. Jeg ved jo, at Dansk Folkeparti har stemt for den privatisering, som regeringen har gennemført, og som misvisende bliver kaldt en frit valg-ordning – for det er jo ikke et reelt frit valg. Jeg har selv oplevet det. Jeg har arbejdet i hjemmeplejen før og efter privatiseringen, og jeg har oplevet, hvor store forringelser det har givet for de ældre med det minuttyranni og den detailstyring, man har indført. Man har umyndiggjort både medarbejderne og de ældre.

Vil ordføreren virkelig påstå, at det er en forbedring, og hvordan har det forbedret kvaliteten af ældreplejen?

Kl. 18:29

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:29

René Christensen (DF):

Jeg kan sige, at fra 2001 til 2008 er udgifterne på ældreområdet steget med 2,7 mia. kr., og det vil sige, at der ikke er kommet færre penge ud til ældreplejen. Vi har gang på gang sat midler af, for at der kan komme en bedre ældrepleje. Det sidste, der skete, var, at der på sidste finanslov blev sat 300 mio. kr. af, som blev sendt direkte ud til kommunerne, og det eneste, der er øremærket ved dem, er, at de skal gå til de ældre. Der har kommunerne mulighed for at sige: Hvordan vil vi bruge de her ekstra penge, der er kommet ud? Vil vi gøre noget ekstra for de ældre med de her penge? Og det er jo så op til kommunerne

Så kan man sige, der måske er nogle kommuner, som har behov for at blive fuldstændig detailstyret, fordi de ikke er dygtige nok. Det kan vi godt være enige om, men spørgsmålet er, om man skal prøve at have tillid til kommunerne, eller om man skal detailstyre dem fuldstændig. For der er kommet penge ud til kommunerne, så de har haft mulighed for at give en værdig og bedre ældrepleje.

Kl. 18:30

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Erika Lorentsen for endnu en kort bemærkning.

Erika Lorentsen (RV):

Der er jo ikke noget at sige til, at man har været nødt til at sende penge ud til kommunerne med det forfærdelige bureaukrati, man har pålagt dem, og den måde at organisere arbejdet på, hvor de medarbejdere, der går omkring de ældre, ikke kan få lov at lave justeringer, men hele tiden skal have en visitator ind over. Så jeg kan godt forstå, at man har været nødt til at sætte mange penge af.

Men jeg synes ikke, ordføreren svarede på mit spørgsmål, som gik på, hvordan den privatisering, man har lavet, har været med til at forbedre vilkårene for de ældre. For det kan jo ikke være en forbedring, at de kan vælge imellem en privat og en offentlig leverandør. Man kunne jo bare lade dem selv vælge mellem de kommunale hjemmehjælpere.

Kl. 18:31

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det ordføreren.

Kl. 18:31

René Christensen (DF):

Det er vel altid rart som menneske at have noget at vælge mellem og ikke kun at kunne få én ydelse, hvor der, hvis man ikke er tilfreds med den, bliver sagt: Jamen hvis du ikke er tilfreds med ydelsen, kan du jo bare vælge den fra. Nu kan man vælge den fra og vælge noget andet til. Det, der er det gode ved det frie valg, er jo, at der er noget, man kan vælge fra, og noget, man kan vælge til, og det er der også nogle der har benyttet sig af. Dermed ikke sagt, at det ene er bedre end det andet, men så har man muligheden for at vælge til og fra, og det mener vi faktisk er utrolig vigtigt.

En anden ting, jeg vil sige, er i forhold til visitatorer. Der må vi sige, at der desværre er sket en udvikling i samfundet de seneste 10-15 år på den måde, at vi vil vide, hvad det er, vi får, og vi vil kunne klage over det. Sådan er det desværre også blevet på ældreområdet. Specielt de pårørende vil meget, meget gerne vide, hvad det er for nogle ydelser, deres forældre eller bedsteforældre eller andre får. De vil også gerne kunne måle på, om de ældre får den ydelse, der er blevet lovet. Derfor er vi desværre nødt til at have visitatorer, som går ud og visiterer de enkelte ældre til den ydelse, som de er berettiget til.

Kl. 18:32

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så er det fru Astrid Krag som ordfører for SF.

Kl. 18:32

(Ordfører)

Astrid Krag (SF):

Det er jo ikke første gang, at vi behandler Enhedslistens forslag om et værdigt liv til alle ældre, men derfor er der så meget mere grund til at understrege, at vi i SF er enige i forslagets formål, nemlig at sikre, at ældreplejen i Danmark tilrettelægges på en måde, så alle ældre sikres ret til et værdigt liv, hvor de selv kan træffe valg vedrørende centrale ting som bolig, mad, daglige rutine osv., og så meget desto mere grund til at konstatere, at når forslaget bliver fremsat igen, er det, fordi der desværre stadig er behov for at få en diskussion om, hvad det er for en ældrepleje, vi vil have her i landet.

Måden til at sikre en værdig ældrepleje er i det aktuelle beslutningsforslag en række rettigheder til den ældre borger, som er fundet i en rapport udarbejdet af fagforbundet FOA og Dansk Sygeplejeråd i 2001. Det er rettigheder, der sætter den ældre i fokus, og som handler om, at fordi man efter et langt arbejdsliv ikke længere selv kan klare alle dagens gerninger – har fået nedsat sin funktionsevne, som det hedder i fagsproget – skal man ikke samtidig miste retten til at bestemme over sin egen hverdag; sin egen mad, sin egen påklædning eller sin egen sengetid for nu at tage nogle eksempler.

Det her forslag rammer ind i en højaktuel dagsorden. Hvad er det for en ældrepleje, vi vil have? Er det en ældrepleje, hvor der er tid til omsorg og respekt for personalets faglighed? Hvis svaret til det er ja, hvordan vil man så sikre det fremover, når kommunerne igen skal på smalkost, og når også ældreplejen kommer til at holde for?

Det går ud over den daglige pleje, men det går også ud over noget mere grundlæggende. I stedet for udvikling af vores ældrepleje får vi en langsom afvikling. For hvad sker der med metodeudviklingen, når der skæres til benet og SOSU-hjælpere og SOSU-assistenter fyres, som det allerede nu sker i mange kommuner, og som det for alvor vil ske, når regeringens udmelding om 8.000 færre ansatte i kommunerne skal føres ud i livet – for slet ikke at tale om den nulvækst, der vil koste 30.000 job i det offentlige og op mod 10.000 afledte job på det private arbejdsmarked? Det kan de fleste vist forestille sig. Fagligheden og udviklingen af nye metoder, der kan sikre en bedre hverdag for de ældre, der har behov for hjælp, og det personale, der arbejder inden for feltet, ryger i baggrunden, hvis det da ikke ryger helt af dagsordenen.

Derfor peger forslaget også på noget væsentligt, når der tales om oprettelsen af en forskningsenhed, der skal inddrage de ældres egne interesseorganisationer, medarbejdernes egne fagforeninger og Kommunernes Landsorganisation. Noget af det, der glider ud, når man står i en presset situation, som de gør rundtomkring lokalt, er netop udviklingen af, hvordan vi ruster vores ældrepleje til en fremtid, der på mange måder rummer udfordringer for os alle sammen.

Til de ti konkrete rettigheder i beslutningsforslaget: Man kunne måske have tilføjet nogle flere eller formuleret dem anderledes, men som jeg ser det, så tjener de det vigtige formål at få skabt nogle pejlemærker og mål, som ikke er i form af kroner og øre på en presset kommunalbestyrelses budget eller minutter og sekunder klikket af på en håndholdt computer i hjemmeplejen.

Hvis vi skal væk fra den slags kassementalitet, kan det her forslag fungere som et klart signal, og derfor er vi i SF positive over for forslaget, for vi skal have en ældrepleje, der ikke umyndiggør den enkelte ældre, men har fokus på livskvalitet, trivsel og livsglæde.

Kl. 18:35

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til SF's ordfører. Så er det fru Vivi Kier som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 18:35

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Menneskesynet og holdningen til ældre mennesker er for mig det helt afgørende omdrejningspunkt i senior- og ældrepolitikken. Det at blive ældre er ikke et onde, men et livsvilkår, som sætter tilværelsen i perspektiv. En værdig aldring kræver respekt og valgmuligheder, omsorg og tryghed i form af fleksible kvalitetstilbud.

Målet med Det Konservative Folkepartis ældrepolitik er, at de ældre skal kunne stole på, at de får omsorg og pleje, når de har behov for det, og at de skal have frit valg og udfoldelsesmuligheder, når de magter det.

Siden november 2001 er der sket markante forbedringer til gavn for vores ældre medborgere. Vi har skabt tryghed og tillid omkring ældrepolitikken. Ældre har fået retskrav på visiteret hjemmehjælp, større indflydelse på hjælpen og frit valg mellem offentlig og privat leverandør. Der er blevet frit valg med hensyn til ældrebolig, og de ældre har også fået ret til at få deres ægtefælle med. Herudover har ældreområdet fået et økonomisk løft, og den sociale og sundhedsmæssige indsats er styrket. Initiativerne er mange og afspejler tilsammen en stor indsats for en tryg og værdig alderdom.

Som sagt af mange før mig er det jo ikke første gang, at det her beslutningsforslag er blevet fremsat. Jeg vil også takke for debatten, for jeg synes, det vigtigt, at vi tør snakke om og får snakket om de ældres muligheder og vilkår. Jeg synes, at den her regering og satspuljepartierne tilsammen igen og igen har sat fokus på ældreområdet og har iværksat en masse nye tiltag og forbedringer, som er med til at skabe et værdigt ældreliv.

Når det så er sagt, skal det jo ikke være nogen hemmelighed, at vi altid kan gøre det bedre, og det skal vi bestræbe os på, og det gør jeg som politiker også, hver eneste gang jeg kan.

Med de ord må jeg sige, at vi heller ikke denne gang kan tilslutte os beslutningsforslaget.

Kl. 18:38

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Erika Lorentsen.

Kl. 18:38

Erika Lorentsen (RV):

Det var til ordførerens bemærkning om, at den ældre har fået større indflydelse på hjælpen. Nu er det velkendt, at De Konservative jo også har stemt for den der privatisering, som jeg i hvert fald har oplevet har givet mindre indflydelse i forhold til den måde, man organiserede arbejdet på før, og den måde, man kommunikerede med de ældre på før, hvor der var en god dialog. Så mødes den ældre jo i

dag af en visitator, som ikke kender den ældre, og som måske ofte overruler den ældre.

Er det, fordi man kan vælge mellem en privat og en offentlig leverandør, ordføreren mener, at den ældre har fået større indflydelse på hjælpen?

K1. 18:38

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det ordføreren.

Kl. 18:38

Vivi Kier (KF):

Jeg kan godt fortælle, at jeg kommer fra Odense, og Odense var faktisk den første by – overhovedet før der blev besluttet herindefra, at ældre skulle have et frit valg – der indførte den ordning. Vi lavede en måling over, hvor tilfredse de ældre var med de tilbud, kommunen havde. Så indførte vi frit valg. Det var såmænd ikke, fordi der var mange, der benyttede sig af det frie valg og det private tilbud, men et par år efter var der sket en markant stigning i tilfredsheden blandt de ældre. Hvis jeg kun kunne handle i Brugsen hver eneste dag, ville jeg måske heller ikke være helt tilfreds. Nu har jeg mulighed for at kunne vælge. Jeg synes, det er rigtig, rigtig vigtigt, at ældre også får et tilbud.

Så bliver jeg rigtig ked af det, når jeg hører spørgeren sige, at den der visitator bare overruler den ældre. Jeg må sige, at det overrasker mig, at Det Radikale Venstre mener og nu siger, at man ikke har tillid til offentligt ansatte. Det plejer ellers at være deres kodeord.

Kl. 18:40

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det fru Erika Lorentsen for endnu en kort bemærkning. Kl. 18:40

Erika Lorentsen (RV):

Nu er det ikke, fordi jeg ikke har tillid til offentligt ansatte, men visitatoren er jo ansat for at begrænse mængden af hjælp til den ældre, for ellers har de jo ikke nogen berettigelse, når man tænker på det store administrative apparat, de er ansat inden for. Det er i hvert fald den oplevelse, jeg selv har haft med visitator.

Men jeg fik stadig væk ikke rigtig svar på, hvordan sådan helt konkret den ældre har fået mulighed for at få indflydelse på hjælpen. Jeg forstår, at man har fået mulighed for at vælge en privat leverandør. Man kunne jo også give dem mulighed for at få en anden hjælper, hvis de nu ikke kommunikerede så godt med den hjælper, de havde i forvejen. Man behøvede jo ikke at privatisere det hele.

Men hvordan, helt konkret, har den ældre fået indflydelse? Det vil jeg godt have et svar på.

Kl. 18:40

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det ordføreren.

Kl. 18:40

Vivi Kier (KF):

Jeg må jo sige, at jeg står og er lidt rystet, for at sige, at den eneste grund til, at der er ansat en visitator i kommunerne, er for at begrænse hjælpen, altså for at sikre, at den ældre ikke får nogen hjælp, det synes jeg simpelt hen er helt uhørt.

Så siger spørgeren til mig, at hvis man ikke er tilfreds med den kommunale hjælper, kan man jo bare bede om at få en anden. Jamen det har jo lige nøjagtig været problemet i kommunerne, at den ældre faktisk har fået en ny hjemmehjælper hver eneste uge, at det ikke har været den samme. Så hvad skulle det nytte at sige, at man gerne ville have en anden?

Vi skal til stadighed her rette fokus på ledelse, for ledelse betyder rigtig, rigtig meget. Og hvis jeg så også skal nå at svare på, hvor den ældre har fået mere hjælp, så prøvede jeg at sige, at der faktisk er kommet et retskrav, så udebliver hjemmehjælpen, har man krav på at få en erstatning. Sådan var det ikke før. Det er blevet muligt nu, at den ældre kan få sin ægtefælle med. Sådan kunne jeg blive ved. Den røde lampe lyser. Der er masser af gode frie valg for den ældre.

Kl. 18:41

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 18:41

Line Barfod (EL):

Jamen der mangler jo at komme svar fra fru Vivi Kier på, hvordan fru Vivi Kier mener at det gør det bedre for de ældre, at alting skal måles op i minutter i forhold til visitationen, og at man så får mulighed for at vælge, om man vil have en privat eller en offentlig leverandør, frem for at man får en god pleje, hvor der er tid nok fra hjemmehjælpernes side til at tage sig af de ældre. Hvorfor er det vigtigere at kunne vælge imellem en privat og en offentlig leverandør end f.eks. selv at kunne bestemme, hvornår man vil i seng?

Kl. 18:42

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 18:42

Vivi Kier (KF):

Jeg vil gerne sige, at jeg heller ikke mener, at alting skal måles op i minutter. Som det tidligere er sagt heroppefra, må jeg sige til det spørgsmål, vi tidligere hørte fra fru Astrid Krag, om, om man nu ikke skulle have lov til at kunne vælge, at i dag ville man gerne lige have curlere i håret, fordi man skulle et eller andet, i stedet for at få vasket gulv, at man altså har den mulighed i dag. Man er visiteret til noget, men man må godt vende det om.

Ville det ikke være bedre, at den ældre kunne få tid nok? Til det må jeg sige: Jo, det er jo ønskeligt. Jeg har også mange ældre i min familie, og uanset hvor meget tid man er der, så synes de aldrig, at det er tid nok, når man går. Jo, men jeg synes ikke, at billedet er så negativt. Men jeg er med på, at vi kan gøre det langt bedre, end vi gør det. Og det er jeg altid åben for.

Kl. 18:43

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Line Barfod for endnu en kort bemærkning.

Kl. 18:43

Line Barfod (EL):

Jeg prøver igen: Hvorfor synes fru Vivi Kier, det er vigtigere, at man kan vælge imellem, om man vil have en privat eller en offentlig leverandør til den halve time, man er visiteret til, end at man selv kan få lov at bestemme, hvornår man vil i seng?

Kl. 18:43

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 18:43

Vivi Kier (KF):

Det frie valg synes jeg er rigtig vigtigt. Det vil jeg prøve at lade være med at bruge så meget tid på. Jeg synes, at det er rigtig dejligt, at jeg kan vælge, om jeg vil handle i Brugsen, Netto, Føtex, eller hvor jeg nu vil handle. Lige så godt er det, at man som ældre også har en valgmulighed for at vælge noget andet. Det behøver man ikke nødvendigvis at gøre.

Jeg glemte lige det sidste spørgsmål, jeg beklager.

Kl. 18:44

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Godt. Så er det fru Astrid Krag for en kort bemærkning.

Kl. 18:44

Astrid Krag (SF):

Det kan jeg lige gentage, og det bliver så tredje gang, og så må vi håbe, at ordføreren får svaret på det, nemlig om ordføreren kan forklare værdien af at kunne vælge, hvilken leverandør man har i hjemmeplejen, frem for værdien af at kunne vælge, hvornår man vil i seng. Det er faktisk et meget basalt spørgsmål, og det er også noget af det, jeg gerne vil høre. Om man køber sin agurk i Brugsen eller Netto eller Føtex, er det så det, der er afgørende, hvis man faktisk har meget mere lyst til gulerødder?

Jeg bliver altså nødt til at sige, at jeg synes, at det her frie valg, regeringen slår sig så meget op på, er et fesent frit valg. Jeg synes, at det har meget større værdi, hvis man kan have mere indflydelse på sit eget liv, hvis man i højere grad kan måle kvalitet på det end at måle kvalitet på, om man nu også har brugt de 5 minutter på at få støttestrømpe på, som er det, der er afmålt. Derfor vil jeg spørge den konservative ordfører – og mit eget spørgsmål skal så være det her: Nu hørte vi fra Dansk Folkepartis ordfører, at der altså er nogle ting, som man synes at det må være familien eller civilsamfundet der tager sig af. Er det en opfattelse, som den konservative ordfører deler, og i så fald hvor går grænsen?

Kl. 18:45

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 18:45

Vivi Kier (KF):

Jeg skal prøve at se, om jeg kan nå at svare inden for tiden. Med hensyn til sengetid beklager jeg, at jeg ikke lige fik skrevet det ned, og så forsvandt det for mig. Jamen det ideelle ville jo være, at alle mennesker, der har brug for hjælp til at komme i seng, især hvis det er i eget hjem, kunne komme i seng på det tidspunkt, man ville. Men der er vi også nødt til at være realistiske og sige, at man jo ikke hver eneste dag kan regulere på det her tidspunkt.

Men jeg kender selv til ældre mennesker, der har haft brug for den her hjælp. Jeg har i hvert fald oplevet den kommunale fleksibilitet, at var den ældre B-menneske, som min mor var, så skulle man ikke møde op kl. 8.00 om morgenen, så måtte man meget gerne først komme efter frokost. Så den mulighed er der, og der er også muligheden for i små grupper at tilrettelægge, hvordan man gerne vil gøre det.

I forhold til civilsamfundet må jeg jo sige, at når man kommer ud og oplever en ældre, som er meget ensom, når man kommer ud som hjemmehjælper i hjemmet og oplever, at der er mangel på tid, og at der er en, der har brug for at snakke, så synes jeg, at det er rigtig vigtigt, at den ældre godt kan benytte sig af de fine, fine tilbud, som civilsamfundet har.

Kl. 18:46

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Astrid Krag for endnu en kort bemærkning.

Kl. 18:46

Astrid Krag (SF):

Mig bekendt er et af de store problemer, at der ikke er besøgsvenner nok, altså at efterspørgslen simpelt hen er for stor. Derfor vil det da være interessant at høre her i dag, både hvad De Konservatives ordfører synes vi skal gøre ved det inden for – hvad kan man sige – det

frivillige systems rammer, og også hvad der skal være af øgede muligheder inden for det offentlige system, hvis der kunne være nogle bud på det.

Jeg vil også gerne holde fast i det her med, hvor grænsen går. Altså, om hvilke ting skal vi ligesom sige: Nå, det kan ikke være det offentliges problem – f.eks. at 40 pct. af de ældre borgere på plejehjemmene er ensomme, må de selv ligge og rode med, det må de frivillige organisationer selv ligge og rode med? Eller hvornår kan vi anlægge et helhedssyn og sige, at vi skal sørge for, at den ældre har et godt liv hele vejen rundt og får den omsorg, der er brug for hele vejen rundt?

Jeg tror nemlig, at de ting spiller utrolig meget sammen. Jeg tror, mange dårligdomme og sygdomme starter med noget, som man måske ikke mener er det offentliges ansvar: ensomhed. På den måde tror jeg faktisk at vi kunne få en bedre ældrepleje for alle og også økonomisk set, hvis vi tænkte helhedssyn, når vi snakker ældrepleje for de ældre, og ikke opdelte i minutter og enkelte serviceydelser som i dag.

Kl. 18:47

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 18:47

Vivi Kier (KF):

Det er rigtig mange spørgsmål. Helhedssyn? Ja, det er jeg ikke uenig i. Der er desværre også rigtig mange ældre, som overhovedet ikke har brug for hjælp til alle de her praktiske ting eller personlig pleje, som alligevel er ensomme, og dem skal vi fange på et andet plan.

I forhold til besøgsvenner, som der bliver sagt at der ikke er nok af, så skal det ikke være nogen hemmelighed, at jeg er medlem af et parti, som synes, at frivilligt arbejde betyder rigtig, rigtig meget. Frivillige besøgsvenner kan yde noget, som samfundet eller det offentlige aldrig nogen sinde kan yde. Jeg bliver en lille smule overrasket, når jeg hører fru Astrid Krag lyde meget negativ i forhold til civilsamfundet.

Jeg oplevede faktisk, at Socialistisk Folkeparti den anden dag havde et indlæg i avisen, som hed 2 plus 2 er 5. Det er måske knap så overraskende, for sådan regner Socialistisk Folkeparti på tingene – men skidt nu med det – men indholdet i læserindlægget var, at vi skulle bruge frivilligt socialt arbejde meget mere.

Vi står over for nogle kæmpe udfordringer, for vi har faktisk ikke ansatte nok, hvis vi skuer nogle år ud i fremtiden. Så vi har en udfordring, jeg gerne være med til at tackle.

Kl. 18:48

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til den konservative ordfører. Så er det fru Erika Lorentzen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 18:48

(Ordfører)

Erika Lorentsen (RV):

Regeringens minuttyranni og detailstyring af f.eks. hjemmeplejeområdet har sat mødet med den enkelte borger under pres. Borgeren bliver nemt gjort til et objekt og mødes så ikke som det hele menneske, vedkommende er. Der er ikke tid til en dannet omgang med hinanden på grund af det helt urimelige tidspres og mangelen på nok medarbejdere. Der fokuseres alt for meget på ydelser og ikke på det gode liv. Dokumentationskrav sluger tid til omsorg, og de voldsomme besparelser, vi lige nu ser i kommunerne, gør selvfølgelig ikke situationen bedre. Så der er virkelig behov for, at vi fokuserer på mødet med den enkelte borger, den enkelte ældre, som det bliver gjort i det her forslag.

Derfor har jeg faktisk stor forståelse for formålet med det her forslag, som Enhedslisten har fremsat. Formålet er jo at udvikle metoder til at sikre kvaliteten i mødet mellem borger og ansat. De, der er tæt på problemerne, er også tæt på løsningen. Det er helt fint og meget i tråd med vores tillidsreform. Men så skriver Enhedslisten også:

»Af samme grund kan der ikke på forhånd peges på, præcis hvilke metoder der skal afprøves, eller præcis hvilke konkrete mål der skal stiles mod. De vil i sagens natur være forskellige fra den ene borger til den anden og fra kommune til kommune. Det er netop forskelligheden og mangfoldigheden, som skal hjælpes frem af de metoder, som borgeren og personalet peger på.«

Det er vi meget enige i. Men hvordan harmonerer det med ønsket om at tage udgangspunkt i den enkelte borgers ønsker og behov at opstille 10 rettigheder på forhånd? Hvad nu hvis det, der har givet mig livskvalitet, er at rejse? Skal jeg så også kunne tage min hjemmehjælper med ud at rejse? Hvem siger, at ældre i dag ikke har indflydelse på de ting, de køber, eller som bliver købt til dem? Hvad nu hvis tilgængelighedshensyn eller afstand ikke taler for, at man fortsat handler i den sædvanlige dagligvarebutik?

Så set sådan lidt fra oven og lidt overfladisk betragtet er det jo et ret sympatisk forslag, Enhedslisten er kommet med. Hvem ønsker ikke større fleksibilitet for de ældre? Hvem ønsker ikke en bedre hjemmehjælp? Hvem ønsker ikke større fokus på alle de ømme punkter, der desværre er i ældreplejen i dag?

Jeg tror i og for sig, at der er et bredt ønske i hele Folketinget om at forbedre vilkårene for de ældre – vi er bare ikke altid enige om hvordan. Derfor synes jeg også, at det bliver ramt lidt skævt i det her forslag, det skal jeg ikke lægge skjul på. Svaret på de problemer, der er i hjemmeplejen, er ikke nødvendigvis at opstille 10 rettigheder, som lige præcis er de 10 rettigheder, de ældre skal tilbydes.

Vi tror egentlig, at det, der skal til, for at ældreplejen bliver bedre i Danmark, og det, der skal til, for at den enkelte ældre føler, at der bliver taget hånd om hans eller hendes situation, er, at vi tør overlade beslutningen og ansvaret til den ældre selv i samarbejde med de medarbejdere, der er i spil. Det vil sige, at vi egentlig ikke har lyst til at lægge os fast på lige præcis 10 eller 12 eller 20 rettigheder eller ting, som hjemmeplejen skal tjekkes på.

Vi har lyst til at vise tillid, og vi har lyst til at give fagligheden tilbage til den enkelte medarbejder i hjemmeplejen. Vi har lyst til at give flere ressourcer i forbindelse med de ømme punkter, ikke mindst til de socialt udsatte ældre. Vi har lyst til at satse på massiv videre- og efteruddannelse af de mennesker, der arbejder i hjemmeplejen, og satse på deres faglighed, deres vurderinger af samarbejdet med den borger, som det hele handler om.

Af den grund kan vi ikke umiddelbart stemme for forslaget. Selv om vi deler intentionerne om at få en bedre ældrepleje, er vi ikke sikre på, at det er vejen til det.

Kl. 18:52

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 18:52

Erling Bonnesen (V):

Nu fremgik det også af den radikale ordførers tidligere deltagelse i debatten, at De Radikale også er imod det frie valg, og det er også fremgået af den radikale ordførers deltagelse i debatten, at man – sådan var tonen i hvert fald – ikke har tillid til offentligt ansatte. Det kan jo så undre, når den radikale ordfører også selv har markeret, at hun har været ansat – sådan hørte jeg det i hvert fald – i den kommunale ældrepleje.

Men jeg vil gerne sådan ind at have fat dér, hvor jeg tror kæden røg af for den radikale ordfører. Det er i forhold til visiteringen, hvor det jo fremgik af debatten, at den radikale ordfører ligesom påstod, at det var en funktion, der havde til formål at reducere hjælpen til de ældre

Det er min opfattelse, at det er det bestemt ikke, og derfor skal mit spørgsmål til den radikale ordfører være, om hun ikke er enig i, at visiteringen lige præcis skal sikre, at man får tildelt den rigtige hjælp i forhold til den helbredssituation, man er i på det pågældende tidspunkt af sit liv.

Kl. 18:53

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det ordføreren.

Kl. 18:53

Erika Lorentsen (RV):

Jeg vil gerne sige, at jeg har stor tillid til de offentligt ansatte. Jeg har ikke sagt andet. Ordføreren forsøger at lægge mig nogle ord i munden. Men når ordføreren så spørger til visitatorens funktion, vil jeg nok sige, at min helt klare oplevelse er, at når man ikke har det daglige kendskab og den daglige omgang med borgeren, er det svært at have fagligheden til at lave alle de justeringer, der skal til. Det foregik jo før ved, at de medarbejdere, der kendte de ældre godt, og som gik om dem og havde indsigt i alle tingene, lavede de tiltag. Så fagligt er det en klar forringelse; det er ikke en forbedring.

Som jeg ser det, er det jo et styringsredskab, fordi man skulle lave en privatisering. Det vil sige, at man skulle sikre, at det ikke bare blev et tagselvbord for de private virksomheder. Så det er det, jeg mener med, at de skal styre, at der ikke visiteres til for meget. Jeg ved ikke, om det er en forklaring, der er til at forstå.

Kl. 18:54

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det hr. Erling Bonnesen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 18:54

Erling Bonnesen (V):

Jeg tror, vi lige er nødt til at prøve at holde en lille smule fast i det hjørne. Det overordnede er jo at sikre, at den ældre på det stadie, den pågældende nu er i sit liv, får tildelt præcis den rigtige hjælp, og det skal jo ikke bare være, som vinden blæser, altså efter om man nu synes det ene eller det andet hen ad vejen.

Derfor er det lige præcis, at systemet er indrettet, som det er nu, sådan at man set med de rigtige faglige briller kan få tildelt den rigtige hjælp på det rigtige tidspunkt – så det ikke er de her tilfældigheder, der styrer, og som den radikale ordfører giver udtryk for at hun hellere vil tilbage til. Men jeg kan så forstå, at det er den radikale linje: Man skal tilbage til fortidens tilfældigheder. Det er jo en klar markering, og den kan vi så bare tage til efterretning.

Kl. 18:55

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, så er det ordføreren.

Kl. 18:55

Erika Lorentsen (RV):

Jeg vil også gerne lige sige, at jeg overhovedet ikke er imod frit valg. Jeg er imod en privatisering af hjemmeplejen, fordi det har forringet den. Jeg vil gerne svare bekræftende på, at jeg bestemt synes, at det ville være godt at rulle det tilbage til det, man havde, før den nuværende regering tvangsprivatiserede alle kommuners hjemmepleje. For det er netop vigtigt, at den ældre får den rigtige hjælp, og den gives jo bedst af medarbejdere, der har den rigtige faglige uddannelse, og som også har det rigtige faglige kendskab til den ældre. Det har visitatoren ikke. Så derfor er det en klar forringelse.

Jeg har selv som medarbejder i systemet oplevet, at man gang på gang må kontakte visitator for at få justeret hjælpen, så den kan fungere i virkeligheden. Det kræver et stort bureaukrati at gøre de der ting, og det kræver meget energi, for der er jo ikke sat tid af til, at man i den grad skal kontakte visitator for at retlede vedkommende, så man kan få den rigtige pleje visiteret til den ældre.

Kl. 18:56

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Birgitte Josefsen med en kort bemærkning.

Kl. 18:56

Birgitte Josefsen (V):

Det er virkelig grove beskyldninger, De Radikales ordfører kommer med her fra talerstolen. Ved et tidligere spørgsmål stillet til De Konservatives ordfører sagde ordføreren fra De Radikale, og jeg citerer: Visitatorer er ansat for at begrænse hjælpen til de ældre. Og nu står ordføreren og siger, at de visitatorer, der er rundtom i de 98 kommuner, overhovedet ikke har forstand på, hvad det er, de har med at gøre, og at de ingen faglighed har.

Hvis jeg sad ude i de 98 kommuner og lyttede til den her debat, ville jeg sådan set kunne høre, at der fra talerstolen blev sagt, at de sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter og andre med en sundhedsfaglig baggrund, der er ansat ude i kommunerne til at være visitatorer, ikke har begreb om det, de har med at gøre. Det er det værste, jeg nogen sinde har været udsat for i den her sal. Vi har medarbejdere, der er ansat ude i den offentlige sektor til at yde omsorg, pleje og hjælp til de ældre, og det gør man, uanset om man er hjemmehjælper, social- og sundhedshjælper, social- og sundhedsassistent eller visitator. Hvis jeg var kommunalbestyrelsesmedlem eller visitator, ville jeg virkelig tage afstand fra alt, hvad der er blevet sagt fra den her ordførers side.

Kl. 18:58

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 18:58

Erika Lorentsen (RV):

Nu taler Venstres ordfører om grove beskyldninger. Altså, jeg ville nok sige, at det her vist mere handler om grove fordrejninger af de ord, jeg brugte. Jeg har ikke på noget tidspunkt sagt, at de personer, der er ansat som visitatorer, ingen faglighed har. Jeg har sagt, at det er den måde, man organiserer arbejdet på, der giver problemerne. For problemet er jo, at man, når man er ansat som visitator og skal visitere til pleje, skal visitere efter de små justeringer, der er i plejen, og som jo foregår fra dag til dag og fra uge til uge, uden at have det nære kendskab til den ældre. Det er jo det, der giver de faglige problemer, fordi man ikke kender den ældre.

Kl. 18:58

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Birgitte Josefsen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 18:59

Birgitte Josefsen (V):

Nu er det jo sådan i behandlingen i Folketinget, at alt bliver optaget, så derfor vil jeg anbefale ordføreren at gå tilbage og skrive det, der er sagt under den her første behandling, ud, når det ligger på nettet, for der blev sagt direkte, og jeg citerer: Visitatorer, der er ansat, er ansat for at begrænse hjælpen til de ældre.

Det er virkelig grove beskyldninger at komme med i forhold til de visitatorer, der sidder ude omkring i kommunerne. De er jo netop ansat for, at man kan give det tilbud, der er behov for at levere i forhold til den ældre, så man tager udgangspunkt i, hvilket helbredsniveau den enkelte har, og hvilket behov den enkelte har. Så vil jeg gerne have et helt konkret svar på, om Det Radikale Venstre vil bevare det frie valg, eller om de vil afskaffe det frie valg, for jeg synes også, at ordføreren i de meldinger, der er kommet fra talerstolen, roder sig meget, meget langt ud og er på dybt vand. Vi får faktisk ikke et svar på, om De Radikale vil bevare det frie valg for de ældre, eller om de vil afskaffe det.

Kl. 18:59

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 19:00

Erika Lorentsen (RV):

Visitators rolle er jo at sikre, at den ældre ikke får for meget hjælp, og det var det, jeg mente, da jeg sagde »begrænse«. Altså, jeg synes, det er en voldsom overfortolkning af den måde, jeg har formuleret mig på. Selvfølgelig forsøger visitator at give den hjælp, der er tilpas, men nogle gange er det jo svært at lave den vurdering, når man ikke har det daglige kendskab.

I Det Radikale Venstre går vi jo ind for en tillidsreform af hele den offentlige sektor, og det betyder selvfølgelig også, at vi ikke går ind for, at man detailregulerer og tager fagligheden fra de medarbejdere, der går sammen med den ældre i dagligdagen.

Kl. 19:00

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. René Christensen for en kort bemærkning.

Kl. 19:01

René Christensen (DF):

Tak. Jeg havde egentlig ikke planer om at skulle stille flere spørgsmål, men det bliver jeg simpelt hen nødt til.

Visitatorerne har ikke faglighed, blev der sagt. De daglige plejere, der kommer, har faglighed, men det har visitatorerne ikke. Jeg vil gerne spørge ordføreren: Hvad det er for en faglighed, de mangler? Hvad er det for noget uddannelse, de mangler? Faglighed har jo ikke noget med den daglige kontakt at gøre – det er faglighed, de mangler, altså de er ikke klædt godt nok på fagligt til at være visitatorer. Jeg vil godt høre ordføreren om, hvad det er for en faglighed, visitatorerne mangler.

Kl. 19:01

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 19:01

Erika Lorentsen (RV):

Jeg siger ikke, at de mangler faglighed. Jeg siger, at de mangler den daglige kontakt og det daglige kendskab til den enkelte ældre, og det er faktisk en vigtig forudsætning for at kunne lave en god faglig vurdering. Det er sådan, det hænger sammen.

Kl. 19:01

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Hr. René Christensen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 19:02

René Christensen (DF):

Tak. Så blev der sagt om visitatorerne, at de skal give en begrænset service til de ældre medborgere, de kommer ud og besøger.

Mener ordføreren virkelig, at når visitatoren kommer ud, så kigger visitatoren kun på, hvad man kan tage væk, men ikke på, om den her borger eksempelvis har udviklet sig i en – hvis man kan bruge udtrykket – negativ retning, er blevet en svagere ældre?

Har ordføreren aldrig været udsat for i sit arbejde i hjemmeplejen, at en visitator bliver tilkaldt, fordi den ældre har brug for yderligere hjælp, fordi den ældre er kommet i en situation, hvor vedkommende har brug for mere hjælp? Den ældre kan f.eks. være faldet og skal derfor have hjælp til at komme op af sengen eller andet, og visitatoren kommer ud og kigger på den ældre og siger: Jo, det er korrekt, der skal yderligere hjælp til den ældre i en periode.

Altså, visitatorerne er der da for borgernes skyld, de er der netop, for at borgerne kan få den rigtige hjælp på det rigtige tidspunkt. Eller er man fuldstændig uenig i det?

K1. 19:03

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 19:03

Erika Lorentsen (RV):

Jeg tror ikke, de er der for borgernes skyld, for der er mange borgere, der har oplevet det som meget ubehageligt, at der kommer nogen ud, som overhovedet ikke kender dem, og som spørger dem ud om meget private ting, fordi de skal tildele dem en hjælp. Og selvfølgelig forsøger visitatorerne at tildele den hjælp, som de mener er rigtig til den ældre – det vil jeg ikke sætte spørgsmålstegn ved – men de er der jo for at styre, hvad den ældre tildeles. Det er jo den funktion, de har.

Tidligere var det jo de medarbejdere, som havde det daglige kendskab til og den daglige omgang med den ældre, som visiterede ydelserne, og der har man jo så indført den der visitation for at få en mere central styring af, hvad der tildeles af ydelser.

Kl. 19:03

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Ja tak. Hermed siger vi tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Line Barfod.

Kl. 19:04

(Ordfører for forslagstillerne)

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne takke for debatten. Den illustrerer jo meget godt forskellen på regeringen og oppositionen: Hvad er det, man tager udgangspunkt i, når man skal finde ud af, hvordan vores samfund skal være indrettet? Er udgangspunktet, at man skal tænke som forbrugere, der skal vælge, om de skal købe varer i Netto eller i Fakta eller i Aldi, eller er udgangspunktet, at vi bor i et demokrati, at vi er borgere, og at vi skal prøve at sikre, at alle borgere har mest muligt at skulle bestemme i deres eget liv og får den bedst mulige hjælp, hvis de bliver afhængige af hjælp fra os andre? Det er to vidt forskellige udgangspunkter. Vi hører meget tydeligt i dag, at for regeringen er det afgørende, at man skal være forbruger, og afgørende, at ældreplejen er indrettet, så det er muligt for private firmaer at komme ind. Det er det grundlæggende princip: Man skal kunne vælge et privat firma, og ældreplejen skal være tilrettelagt ud fra det, og så kommer det med, om den ældre kan bestemme i sit eget liv, i anden række.

For os er det stik modsat. For os er det afgørende at sige: Danmark er et demokratisk land, vi er borgere i samfundet, og vi ønsker, at vores velfærd skal være tilrettelagt ud fra, at de, der er afhængige af hjælp fra andre, skal kunne bestemme mest muligt i deres eget liv, og at det skal være de ældre og de ansatte, der selv skal tilrettelægge arbejdet. Sådan fungerede det mange steder tidligere, men regeringen og Dansk Folkeparti valgte at sige: Her skal tvangsprivatiseres. Og der er brugt hundredvis af millioner af kroner på masser af bureaukrati for at indføre den her tvangsprivatisering, som ikke er til gavn for de ældre, men kun for de firmaer, der prøver at byde ind. Vi har jo så oven i købet hørt fra adskillige kommuner, at det koster dem i den grad, når der så endelig er et privat firma, der byder ind, fordi kommunen jo skal stå klar med beredskabet til at kunne overtage, i samme øjeblik det private firma går konkurs eller af andre

grunde ikke kan klare opgaven. Så det er ikke, fordi det er en fordel for samfundet at have de private firmaer inde, det er det kun for de private firmaer.

Vi synes jo, at man skal se på og organisere ældreplejen fuldstændig anderledes. Inspirationen til det her forslag er, som nogle ordførere også har været inde på, og som det står i forslaget, kommet fra FOA og Dansk Sygeplejeråd, der for 10 år siden gennemførte et stort projekt for at diskutere fagligheden i ældreplejen og se på, hvordan man bedre kunne få fokus på de ældres rettigheder. Og jeg synes, det er vigtigt at sige, at for os er det afgørende, at man skal have friheden ude i kommunerne til at organisere det. Jeg har nogle gange været i Rødekro Kommune, da den stadig eksisterede, før kommunalreformen, og som var en lille kommune i Sønderjylland, og det var et af de steder, hvor man lod de ansatte og de ældre selv organisere arbejdet, og hvor man var i stand til at have tillid til medarbejderne og stolede på, at de godt kunne finde ud af at ringe til fru Hansen og sige: Er det i orden, hvis vi ikke kommer i dag, for fru Olsen har altså brug for rigtig meget ekstra hjælp? Og fru Hansen vidste, hun kunne stole på medarbejderne, så når det var hende, der havde brug for ekstra hjælp, fik hun det. Det kunne sagtens fungere. Og hvis der var en dag, hvor der ikke var nogen ældre, der havde brug for ekstra hjælp, jamen så kunne de ansatte godt finde ud af at gå hen på plejehjemmet og hjælpe til. Hvis man viser de ansatte tillid og giver dem mulighed for selv at organisere arbejdet, så kan de godt, især hvis man sørger for, at de har nok tid til deres arbejde, og at de faktisk også har en uddannelse til det og løbende får den efteruddannelse, der er nødvendig. Så kan vi få en meget bedre ældrepleje end den, vi har i dag. Det kræver også, at der er grænser for, hvor mange ældre man skal tage sig af, ligesom der er grænser for, hvor mange hjemmehjælpere der skal komme hos den enkelte ældre.

Regeringen har jo ønsket, at det hele skal splittes op, så private firmaer kan byde ind, så derfor bliver alle de opgaver, der skal udføres, splittet op i en hel masse forskellige dele. Der er nogle, der skal købe ind, der er nogle andre, der skal levere mad, nogle, der skal vaske gulv, og andre, der skal komme og give støttestrømper på osv. Det er rigtig mange forskellige mennesker, der skal løbe ud og ind af ens hjem i løbet af en dag.

I stedet kunne man sige: Det er de samme mennesker, der kommer og kan udføre forskellige opgaver; som kender den ældre; som kender hjemmet; som ved, hvor tingene er, og som kan sørge for at tilrettelægge arbejdet på en god måde. Det er meget svært for private firmaer at tjene penge på den måde, men det synes vi heller ikke skal være det bærende for den måde, man organiserer det på.

Kl. 19:08

Fru Yildiz Akdogan var i sit ordførerindlæg inde på to af de helt store problemer, vi har på ældreområdet: ensomhed og kedsomhed. Der er ingen tvivl om, at der skal meget mere til, end hvordan vi organiserer ældreplejen. Men det er altså også en væsentlig del af det, at der er nogle gode ansatte, som også har tid til at snakke med de ældre, nogle, som har tid til at se, at der her måske er noget, man skal tage hånd om, som kan hjælpe med at få kontaktet frivillige organisationer, kan hjælpe med, at den ældre kommer på et lokalt værested, aktivitetscenter, eller hvad det nu kan være, den ældre har lyst til. Man kan sikre, at den ældre på den måde kan komme ud af ensomhed og kedsomhed og kan få noget at lave.

Men det kræver igen, at den ældre har tid og overskud, og at det faktisk er noget arbejde, som man værdsætter og siger at den ansatte godt må bruge tid på, i stedet for det, som vi desværre alt for ofte hører i dag, at hvis de ansatte bruger deres faglighed og bruger deres medmenneskelighed, så er det faktisk noget dårligt, som de kan risikere nærmest at blive fyret for, også hvis de bruger tid på noget, som der ikke er visiteret til, eller hvis de bruger mere tid end den, de egentlig er ansat til at bruge.

Det er altså et kæmpe problem, at man i dag vil have de ansatte til at opføre sig på en måde, som er i strid med det, man som menneske føler for. Det gør også sammen med det, at man skal løbe så stærkt, at alt, alt for mange af de ansatte bliver nedslidt af stress og ikke kan holde til arbejdet.

Fru Astrid Krag sagde i sit indlæg også noget meget vigtigt om, dels selvfølgelig at vi har fået en afvikling af ældreplejen i stedet for en udvikling, dels at vi skal have fokus på at få en ældrepleje, der giver livsglæde. Det er ikke noget, der er i høj kurs hos regeringen. Det er ikke noget, der tæller med, når vi opgør bruttonationalproduktet. Men det burde jo være væsentligt at stille sig spørgsmålet: Hvorfor er det, at vi skal tjene så mange penge? Hvorfor er det, at vi skal løbe så stærkt, hvis det ikke giver nogen livsglæde, men vi tværtimod får ældre, der sidder og er kede af det og ensomme; nogle af dem får det så slemt, at de begår selvmord. Og hvis vi har ansatte, der bliver nedbrudt som mennesker, får det så dårligt, at de måske ender med slet ikke at kunne arbejde mere, fordi de er blevet helt ødelagt af de arbejdsvilkår, så er det sådan set heller ikke økonomisk fordelagtigt. Hvis vi i stedet for kun at fokusere på, hvem der kan løbe stærkest og være mest effektive, i stedet for at fokusere på, hvad indholdet er i arbejdslivet og livet i det hele taget, og hvordan vi sikrer livsglæde og livskvalitet, så får vi faktisk nogle bedre resultater, også for samfundsøkonomien.

Det er jo den måde, vi har opbygget vores velfærdssamfund på. Det er, ved at vi har sat nogle andre værdier i højsædet end kun det at kunne tjene flest muligt penge på kortest mulig tid. Det er jo det, der har gjort, at vi har fået så stærkt et samfund både i Danmark og i de andre nordiske lande. Det er jo netop, fordi vi har satset på nogle andre værdier. Som fru Erika Lorentsen sagde: Vi skal fokusere på det gode liv. Hvis det er det, man sætter som overskrift, er det jo en helt anden ældrepleje, vi får. Det er nogle helt andre liv, vi får, end det er, når man som regeringen og Dansk Folkeparti kun vil fokusere på, hvordan vi indretter det her, så private firmaer kan komme til at tjene penge, og tror, at det er det, der gør, at vi skulle blive lykkelige.

Jeg har endnu ikke set nogen eksempler på lande, hvor det har gjort, at man er blevet mere lykkelig. Tværtimod kunne jeg for nylig se, at nogle norske økonomer havde lavet et gnierindeks, som viste, at jo flere penge man tjente, jo mere nærig blev man også. Det viser sig også på verdensplan, jo mere rigdom, der kommer, jo mere nærig bliver man også, og jo mindre gør man for at udrydde den fattigdom, der er i verden. Derfor gør det, at der bliver ophobet rigdom hos nogle få, altså ikke, at de mange får et bedre liv. Der er det nogle helt andre kvaliteter, vi skal gå efter. Derfor glæder jeg mig til, at vi snart får et andet flertal og kan begynde at se på, hvordan vi sætter livsglæde og det gode liv i fokus i stedet for at sætte hvordan private firmaer kan tjene flest muligt penge i fokus.

Kl. 19:13

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Jeg skal lige bede ordføreren om at blive, for der er en kort bemærkning fra fru Vivi Kier.

Kl. 19:13

Vivi Kier (KF):

Jeg må sige, at jeg faktisk synes, at det almindeligvis er rigtig rart at være i salen sammen med fru Line Barfod, det er altid sådan en fair debat, vi har. Det undrer jo nok ikke ret mange, at vi som forskellige politiske partier ikke er enige på ret mange områder. Men jeg synes godt nok ikke, at det er en fair fremstilling, der har været under debatten i salen i dag.

Jeg hører, at fru Line Barfod står og roser oppositionen, roser Socialdemokraterne, roser Det Radikale Venstre og roser SF, fordi deres positive tilgang vil noget på det her ældreområde. Men som jeg lyttede mig frem til, sagde Socialdemokraterne, at de ikke kunne

stemme for det her forslag. Som jeg lyttede mig til det, sagde De Radikale, at de ikke kunne stemme for det her forslag, og som jeg lyttede mig til det, var SF sådan lidt mere noget med »bare positive«, men de sagde i hvert fald ikke tydeligt, at de kunne stemme for det.

Vi var faktisk nogle andre partier, der også talte positivt om ældreområdet. Synes fru Line Barfod, at det her er en helt fair fremstilling?

Kl. 19:14

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det ordføreren.

Kl. 19:14

Line Barfod (EL):

Det, der er det helt afgørende i det her forslag, og som jo har været det afgørende tema i debatten i dag, er, om man mener, at ældreplejen skal organiseres ud fra, at private firmaer skal tjene penge, eller om man mener, at den skal organiseres ud fra, at man har tillid til, at de ansatte og de ældre kan tilrettelægge arbejdet.

Det, jeg hørte både fra Socialdemokraterne, SF og De Radikale, var, at man ønsker at organisere ældreplejen på en anden måde, så det ikke er hensynet til private firmaer, der står øverst.

Derimod hørte jeg både fra Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti, at man ikke vil være med til at ændre på ældreplejen, at man fastholder, at private firmaer skal kunne tjene penge, og at det er det, det skal organiseres ud fra. Der kom lange opremsninger af alle mulige ting, man har gjort på ældreområdet, men det væsentlige var stadig, at det, man anser for vigtigt, er, at private firmaer skal kunne komme ind og tjene penge, og at de ældre skal være forbrugere i stedet for borgere.

Kl. 19:15

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Fru Vivi Kier for endnu en kort bemærkning.

Kl. 19:15

Vivi Kier (KF):

Jeg er fuldstændig klar over, at Enhedslisten synes, at det er odiøst at tjene penge, at det er odiøst at have private firmaer. Gad vide, hvordan vi skal klare vores velfærdssamfund i fremtiden? Men det lader jeg lige ligge.

Jeg må igen bemærke, at samtlige andre partier, også oppositionen, som Enhedslisten vil støtte lige om et øjeblik, sagde, at de ikke var indstillet på at afskaffe det frie valg – det var bare en lille bemærkning. Og hvad angår ansatte og tillid, må jeg sige, at kommunerne i dag har kommunalt selvstyre; de må organisere deres hjemmetilbud og organisere i grupper, ligesom de vil. Hvor er fru Line Barfods tillid til det kommunale selvstyre? Eller ønsker man også det afskaffet?

Kl. 19:16

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 19:16

Line Barfod (EL):

Jeg har svært ved at se, hvornår i alverden jeg skulle have syntes, at det var odiøst at tjene penge. Det, jeg peger på, er spørgsmålet om, hvorvidt man skal indrette ældreplejen efter, at private firmaer skal tjene penge på at tage sig af ældre. Der er spørgsmålet om, hvad grundlaget for den måde, vi organiserer vores velfærd på, er – om det sker ud fra, at private firmaer skal kunne tjene penge, eller om det sker ud fra, at det her er en velfærdsopgave, som vi demokratisk løser, og hvor vi skal sikre, at de ældre og de ansatte har gode vilkår.

Jeg har meget svært ved at se, at man skal organisere det ud fra, at firmaer skal kunne tjene penge, jævnfør også økonomiministeren, der i går var ude og sige, at problemet med privatiseringen af lufthavnen og TDC er, at man kan se, at private firmaer går efter at tjene penge og ikke efter, hvad der tjener samfundets interesser. Det samme mener jeg sådan set gør sig gældende i forhold til ældreplejen.

K1 19·17

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slutet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

K1 19:17

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 28. april 2010, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet er hævet. (Kl. 19:17).